Nr. 9. Kraków, dnia 30 września 1930 r. Rocznik LI.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

STOŁ. KRÓL. MIASTA KRAKOWA.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: Kraków, Biuro prasowe Magistratu.

Przedpłatę, która wynosi w Krakowie za pojedynczy egzemplarz 3 Zł., z opłatą pocztową o 50 groszy więcej, przyjmuje wyłącznie Administracja „Dziennika Rozporządzeń".

DR. WŁADYSŁAW PIOTROWSKI.

ZWIĄZKI ZAWODOWE W POLSCE W RAMACH USTAWY PRZEMYSŁOWEJ.

Zawiązek dzisiejszych korporacyj zawodowych w Polsce, istniejących na zasadzie ustawy przemysłowej, stanowią cechy t. j. przymusowe zrzeszenia rzemieślników, względnie kupców po miastach, które w Polsce nie powstają drogą ewolucji, ale odrazu pojawiają się już w w. XIII jako skończone organizacje według wzorów niemieckich. Sprowadzeni przez panujących polskich Niemcy, głównie rękodzielnicy i kupcy, osiedlają się w miastach i przenoszą organizację cechową z Niemiec tak, że w w. XIV spotykamy się w Krakowie z urządzonemi rękodzielniczemi cechami. Przewodnią myślą cechu, o ile wogóle o niej można mówić, było zagwarantowanie każdemu rękodzielnikowi egzystencji, skromnej wprawdzie, ale przynajmniej jako tako pewnej. Zrazu sami rzemieślnicy układają dla siebie statuty (regulaminy), wzorując się na niemieckich bez żadnej aprobaty. Z czasem jednak staje się zasadą udzielanie statutom sankcji ze strony rady miasta, potem zaś od w. XVI nawet samego króla w formie dekretu, skutkiem czego regulamin zostaje ustawą, względnie przywilejem.

W skład cechu wchodzą mistrzowie, t. j. prowadzący samodzielnie dany przemysł, czeladnicy (towarzysze), pozostający na praktyce u mistrza, wreszcie uczniowie, odbywający naukę u niego. Cech jest organizacją zawodową, rządzącą się autonomicznie z jednej strony statutem, z drugiej zaś prawem zwyczajowem. Ma dość znaczną władzę administracyjną i sądową w stosunku do swoich członków. Przedewszystkiem nie tylko kwalifikuje uzdolnienie w danym zawodzie, ale co ważniejsze udziela uprawnień do samodzielnego prowadzenia rzemiosła. Spełnia zatem czynność, należącą dzisiaj do administracji państwowej. Cech posiada dalej prawo orzecznictwa karnego za nieprzestrzeganie swoich postanowień co do czasu pracy, ilości i jakości produkcji, liczby uczniów i czeladzi, wynagrodzenia za pracę (płacy czeladniczej), cen za produkty, święcenia niedziel i świąt, zewnętrznego oznaczania przemysłu; tępi fuszerów, względnie tych, którzy nie będąc członkami cechu, wyrabiają i sprzedają rękodzielnicze wytwory. Stanowi pierwszą instancję, o ile idzie o rozstrzyganie sporów pomiędzy rzemieślnikami. Od wyroku sądu cechowego przysługuje prawo rekursu do rady miejskiej, która egzekwuje orzeczenia zarówno swoje, jak i prawomocne sądów cechowych.

Począwszy od wieku XV. oddano cechom, jako wojskowym organizacjom wieże i mury miasta do obrony w razie wojny łącznie ze składami tam umieszczonemi broni, zakupionej przez cech, względnie darowanej przez nowoprzyjętych do cechu mistrzów.

Jako rekompensatę za to uzyskują cechy wpływ na administrację miasta. Magistratura, tak zw. 40-tu mężów, która kontroluje rachunki rady miejskiej i zezwala na większe wydatki, posiada w swem gronie 20-tu starszych cechowych. W większych miastach starsi cechowi, w mniejszych zaś wszyscy mistrzowie biorą udział w uchwalaniu wilkierzy miejskich, czyli ustaw, dotyczących miasta i jego spraw.

Cech jest stowarzyszeniem religijnem i humanitarnem, urządza wspólne nabożeństwa, pogrzeby, bierze udział w kościelnych uroczystościach, opiekuje się chorymi, zubożałymi członkami cechu, oraz wdowami i sierotami po nich.

Wreszcie jest cech organizacją o celach towarzyskich, urządza zebrania towarzyskie i zabawy w czasie wolnym od pracy we własnych gospodach.

Sprawy cechu załatwia zgromadzenie i pocho-

dzący z wyboru, dokonanego przez wszystkich mistrzów danego cechu, starszy, względnie podstarszy cechu, niekiedy zaś także i wydział Aż do czasu, dopóki czeladnicy nie utworzyli swoich organizacyj, biorą udział wspólnie z mistrzami w zgromadzeniach cechu. Starszy przewodniczy cechowi, reprezentuje go na zewnątrz, prowadzi bieżące sprawy cechu, wykonywuje policję przemysłową i sprawuje sądy w zakresie cechowym, prowadzi skarbowość, zwołuje zgromadzenia mistrzów i wykonywuje ich uchwały. Stanowisko jego jest silne i poważne. Kto obraża starszego cechu, ponosi karę dwukrotnie wyższą, jak za obrazę zwyczajnego mistrza. Podstarszy zastępuje przełożonego cechu w razie potrzeby. Wreszcie wydział wspiera starszego radą w sprawach mniejszej wagi, co do których decyzja należałaby zasadniczo do zgromadzenia cechu.

Odrębne wręcz interesy towarzyszów od interesów mistrzów są przyczyną powstawania organizacji towarzyszów cechowych już w w. XVI., jednak w łonie samego cechu. Władzami korporacji towarzyszów są, analogicznie do władz cechu, zgromadzenie ogólne czeladników i starsi czeladników. Działalność korporacji towarzyszów obejmuje opiekę nad chorymi, ubogimi i wędrownymi towarzyszami, wspólne praktyki religijne, pośrednictwo w pracy, wspólne zabawy, wreszcie wykonywanie juryzdykcji karnej (cielesne kary, grzywny, kara więzienia na ratuszu) za opuszczanie wspólnych nabożeństw, niepłacenie wkładek, nieprzystojne zachowanie się w miejscu publicznem, nie dotrzymanie umowy o pracę itp.

Spory między cechami sądzi rada miejska w pierwszej, oraz sąd królewski w drugiej instancji. Zadanie państwa ogranicza się do zabezpieczenia opieki cechom i do utrzymania harmonji i równowagi między niemi.

Cechy w Polsce dochodzą do szczytu swojego rozwoju w w. XV; liczba ich wynosi w samym Krakowie w w. XVI około 60, poczem zwolna zmniejsza się ich znaczenie, na co składają się różne przyczyny. Liczba ludności rośnie po miastach, dostarczając coraz to większej ilości kandydatów do rękodzieła. W następstwie tego cechy, niechcąc dopuszczać do zbyt wielkiej konkurencji między rękodzielnikami, utrudniają wszelkiemi sposobami, tak godziwemi, jak i niegodziwemi możność prowadzenia samoistnego warstatu. Liczba niezadowolonych czeladników, pozbawionych faktycznie możności usamodzielnienia się zwiększa się; stosunki w rzemiośle skutkiem niedostosowania metody pracy do zmienionych czasów i rozwijającego się przemysłu kapitalistycznego stają się niezdrowe i nie do utrzymania w tej formie na dłuższą metę; ponadto niektóre uchwały sejmowe, posuwające się aż do zniesienia cechów, zresztą przez rząd niewykonanego i pociągnięcia rządu drogą dekretów, np. dekret o ingerencji państwa w dziedzinie cen na wyroby przemysłowe, tj. taksy urzędowe na niektóre towary rzemieślnicze, skierowane przeciwko stanowi kupców i przemysłowców skutkiem nacisku szlachty, odnoszącej się wrogo do organizacyj cechowych i hołdującej przekonaniu, iż cechy mają za zadanie narzucenie konsumentom ceny za produkt takiej, jaką cech ustali i to ceny niewspółmiernie wysokiej do wartości towaru, wreszcie wadliwa polityka celna, wszystko to podkopuje rzemiosło i obniża znaczenie i stanowisko cechów.

W epoce porozbiorowej istnieją nadal cechy, chociaż z ograniczonym zakresem działania. Przechodzą w poszczególnych dzielnicach różne koleje, aby wreszcie przekształcić się w dzisiejsze korporacje (związki korporacyj i izby rzemieślnicze, zrzeszenia o strukturze odmiennej w niektórych punktach od dawniejszych cechów, instytucje raczej analogiczne do izb handlowych i przemysłowych), czego jednak nie omawiam raz dla braku miejsca, z drugiej zaś strony dlatego, że zobrazowanie tych przemian niema istotnego znaczenia dla niniejszej pracy. Przechodzę wprost do przedstawienia w ogólnym zarysie struktury związków zawodowych w Polsce, działających na zasadzie ustawy przemysłowej, wydanej rozporządzeniem Przezydenta Rzeczypospolitej dnia 7 czerwca 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 53, a mianowicie: 1) korporacyj, względnie cechów przemysłowych; 2) związków korporacyj, względnie cechów, oraz 3) izb rzemieślniczych.

Korporację przemysłową, względnie cech, tj. korporację, obejmującą wyłącznie rzemieślników, stanowi dobrowolny związek osób, prowadzących samodzielnie przemysł i utworzony na podstawie ustawy przemysłowej, objętej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem Dz. U. R. P. Nr. 53.

Zresztą prowadzący przemysł mogą zrzeszać się w stowarzyszenia i związki na zasadzie ogólnych ustaw o stowarzyszeniach dla spełniania zadań, przewidzianych ustawą przemysłową dla korporacyj

Ustawa pozwala na używanie innej nazwy dla korkoracji, zastrzegając, aby nazwa odpowiadała jej charakterowi. Korporacja zostaje osobą prawną z chwilą ukonstytuowania się na podstawie statutu, zatwierdzonego przez urząd wojewódzki (w województwach poznańskiem i pomorskiem przez wojewódzki sąd administracyjny). Jeżeli okrąg korporacji ma rozciągać się według statutu na gminy i powiaty, nie należące do jednego województwa, zatwierdzenie statutu przez urząd wojewódzki, względnie wojewódzki sąd administracyjny, może nastąpić dopiero po uzyskaniu zezwolenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Należy odmówić zatwierdzenia statutu, który nie odpowiada obowiązującym przepisom. Statut jest prawną podstawą bytu korporacji i jako taki zawiera określenie jej zadań, ustroju, zarządu i stosunków prawnych członków. Jako osoba prawna może korporacja nabywać ruchomości i nieruchomości, zawierać umowy, zaciągać zobowiązania, za które odpowiada swoim majątkiem, wreszcie skarżyć i być pozywaną.

Zasadnicze obligatoryjne cele korporacji są:

1) pielęgnowanie ducha łączności, oraz utrzymywanie i podnoszenie godności zawodowej członków;

2) piecza nad utrzymaniem dobrego stosunku pomiędzy członkami korporacji i ich pracownikami, prowadzenie informacyjnych wykazów wolnych miejsc pracy w przedsiębiorstwach członków korporacji i poszukujacych takich miejsc pracy;

3) piecza nad sprawami młodzieży przemysłowej, pozostającej na nauce u członków korporacji, oraz rozstrzyganie sporów wynikłych ze stosunku nauki.

Poza tem korporacja może:

1) tworzyć urządzenia dla doskonalenia zawodowego, technicznego i moralnego członków korporacji

i ich pracowników, oraz uczniów przez zakładanie i popieranie zawodowych szkół, urządzanie odczytów, kursów, pokazów, wystaw;

2) tworzyć kasy zapomogowe, oraz urządzenia, zapewniające członkom korporacji, ich rodzinom i pracownikom pomoc na wypadek choroby, niezdolności do pracy, śmierci, pogrzebu, albo innej podobnej potrzeby;

3) dążyć do polepszenia położenia gospodarczego członków przez zakładanie i utrzymywanie wspólnych pracowni, składów surowców, półfabrykatów i wzorów, wspólnych magazynów sprzedaży, spółdzielni kredytowych itp.

Obok tych pozytywnych zadań korporacji, ustawa przemysłowa zakazuje korporacji zobowiązywać członków do działań albo zaniechań. niewynikających ze statutu, nakładać opłaty, lub zużywać funduszów swoich na inne cele, aniżeli na spełnianie zadań korporacji, czyto ustawowo, czy statutem ustalonych. Korporacja zatem nie może przepisywać np. członkom swoim minimalnych cen za towary, przez nich wyprodukowane.

W zasadzie okrąg korporacji nie rozciąga się poza obszar jednego powiatu administracyjnego. Zasadniczo także korporacja skupia osoby, prowadzące przemysł bądź tego samego, bądź pokrewnego zawodu. Korporacja, w skład której wchodzą wyłącznie przemysłowcy jednego tylko zawodu, jest silniejszą organizacyjnie od korporacji, obejmującej przemysłowców pokrewnych, względnie różnych zawodów.

Członkiem korporacji może być:

1) prowadzący samodzielnie w jej okręgu przemysł, dla którego istnieje korporacja;

2) pracujący w okręgu korporacji w przedsiębiorstwach takiego przemysłu na kierowniczem stanowisku, wymagającem wyższej kwalifikacji zawodowej, jak dyrektor, kierownik, szef oddziału itp.

3) zamieszkały w okręgu korporacji, o ile pracował w takim przemyśle jako samodzielny przemysłowiec, albo na stanowisku kierowniczem, obecnie zaś nie trudni się pracą natury przemysłowej.

Inne natomiast osoby mogą być przyjmowane tylko na członków honorowych korporacji.

Każdy członek ma prawo udziału w majątku i urządzeniach korporacji w ramach statutu i uchwał walnego zebrania Pełnoletni zaś członkowie korporacji posiadają ponadto czynne i bierne prawo wyborcze na walnem zebraniu do władz korporacji z wyjątkiem:

1) skazanych za czyn karygodny, pociągający za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego aż do czasu jej odzyskania;

2) ograniczonych zarządzeniem sądowem w zawiadywaniu swoim majątkiem;

3) zalegających przez dłuższy czas z opłatami i to o ile statut to zastrzeżenie wyraźnie zawiera, określając odnośny okres czasu.

Obowiązki członka korporacji obejmują: opłatę wpisowego, składek rocznych, przyczynianie się do rozwoju wspólnych spraw zawodowych, oraz w szczególności osiągnięcia zadań korporacji, stosowanie się do postanowień statutu, uchwał walnego zebrania i zarządzeń, wydanych przez zarząd w ramach ustawy i statutu.

Członkowie honorowi mają prawo brania udziału w walnych zgromadzeniach korporacji z głosem doradczym i nie opłacają ani wpisowego, ani składki członkowskiej.

Sprawami korporacji zawiadują:

1) zebranie korporacji (walne zgromadzenie),

2) zarząd korporacji, tj. starszy, podstarszy i inni członkowie zarządu w liczbie, oznaczonej w statucie, wybrani przez walne zebranie na okres, ustalony statutem, przyczem pożądane jest oznaczenie w statucie okresu tak długiego, ażeby dać możność odnawiania zarządu nowemi siłami w krótszych okresach czasu (do trzech lat) z uwagi na to, że wypełnianie rozmaitych zadań korporacji wymaga przypływu świeżych sił, oraz wciągania coraz większego grona ludzi do pracy organizacyjnej,

3) starszy korporacji,

i 4) zebranie delegatów. O ile korporacja liczy więcej, niż 500 członków, można zamiast walnego zebrania w niektórych sprawach zwoływać zebranie delegatów. W szczególności może mieć to miejsce, o ile nie chodzi o dokonanie wyborów, o powzięcie uchwał, tyczących się fakultatywnego tworzenia urządzeń, wyżej pod 2) i 3) wyszczególnionych, zmianę statutu i statutów dodatkowych, albo o rozwiązanie korporacji.

Do zakresu działania zebrania należy:

1) wybór członków zarządu tak korporacji, jak i urządzeń korporacji;

2) uchwalanie budżetu, oraz rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych rachunków;

3) uchwalanie wydatków nieprzewidzianych w budżecie;

4) uchwały dotyczące majątku korporacji w sprawach, do których wymagane jest zezwolenie władzy nadzorczej;

5) uchwalanie przepisów, tyczących się regulowania nauki w przemyśle, a to w granicach odnośnego rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu;

6) uchwalanie utworzenia zebrania delegatów;

7) uchwalanie statutów dodatkowych w sprawie spełniania zadań, które korporacja może, ale nie musi spełniać, tworzenie odnośnych urządzeń, oraz zmiany statutu korporacji i statutów dodatkowych;

8) uchwały w sprawach wykluczenia członka z korporacji, oraz z urządzeń, przez korporację utworzonych. Wykluczenie członka następuje, jeżeli członek nie płaci należytych opłat, lub jeżeli rozmyślnie działa na szkodę korporacji, względnie przynosi ujmę swem postępowaniem godności swego stanu;

9) przyznawanie na wniosek zarządu tytułu członka honorowego osobom, szczególnie około rozwoju korporacji, lub wogóle przemysłu zasłużonym;

10) uchwalanie, że umowy o naukę mają być zawierane przed władzą korporacji;

11) uchwalanie przystąpienia do związku korporacyj;

12) uchwalanie rozwiązania korporacji, lub jej urządzeń.

Poza tem zebranie decyduje w wszystkich sprawach, nienależących do zarządu korporacji, względnie przedłożonych zebraniu przez zarząd, czy władzę nadzorczą.

Poszczególne kategorje spraw mogą być poruczone do załatwienia osobnym wydziałom (sekcjom), albo mężom zaufania, z pomiędzy członków korporacji

powoływanym, szczególnie wtedy, kiedy zarząd z powodu znacznego okręgu działalności nie może wypełniać należycie ciążącego na nim obowiązku kontroli nad przestrzeganiem przepisów, wydanych o zatrudnieniu pomocników i uczniów, uczęszczaniu do szkół dokształcających, albo zawodowych i przepisów, regulujących sprawy uczniów.

Do zakresu działania zarządu korporacji należy zawiadywanie majątkiem korporacji, załatwianie bieżących spraw, przygotowywanie spraw i wniosków na zebrania, przyjmowanie i oddalanie personalu biurowego, zawiadamianie rady nadzorczej o posiedzeniach wydziałów i walnych zebraniach i przedkładanie jej odpisów uchwalonych budżetów i zatwierdzonych zamknięć rachunkowych. Zarząd ma prawo nakładania kar porządkowych w formie czyto nagany, czyto grzywny do 10 zł. na członków korporacji, nie stosujących się do przepisów statutu, do uchwał zebrania, względnie do zarządzeń, wydanych po myśli przepisów statutu.

Starszy korporacji, względnie w razie przeszkody jego zastępca, reprezentuje korporację na zewnątrz i kieruje jej działalnością.

Wydatki, związane z utworzeniem i działalnością korporacji pokrywa korporacja z opłat (składek), uiszczanych przez członków. Bez pozwolenia władzy nadzorczej, tj. władzy przemysłowej I instancji, właściwej miejscowo dla korporacji, nie wolno jej:

1) nabywać, pozbywać albo obciążać nieruchomości;

2) zaciągać pożyczek, wyjąwszy krótkoterminowych, które mogą być spłacone z nadwyżki bieżących dochodów jednego roku obrachunkowego;

3) zbywać ruchomości własnych, o ile posiadają wartość historyczną, artystyczną, albo naukową.

Czeladnicy, zatrudnieni stale w rzemiośle u członków cechu mogą wybrać wydział czeladników przy korporacji rzemieślniczej w liczbie, określonej statutem i na okres, oznaczony statutem, który z nią współdziała w granicach statutu w spełnianiu zadań cechu. Członkowie wydziału czeladników mają prawo udziału w obradach i głosowania na zebraniach zarządu i cechu. Biernego prawa wyborczego do wydziału nie posiadają czeladnicy małoletni, lub skazani za czyny karygodne, pociągające za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego do czasu jej odzyskania, lub ograniczeni zarządzeniem sądowem w zawiadywaniu swoim majątkiem. Wydział czeladników, jako instytucja dodatkowa cechu nie ma osobowości prawnej. Ustawa przemysłowa nie nakłada na czeladników obowiązku współdziałania z cechem w granicach wyżej zakreślonych, w interesie jednak czeladników leży tworzenie wydziałów czeladniczych choćby tylko ze względu na postanowienia ustawy w przedmiocie wydziałów czeladniczych przy izbach rzemieślniczych, o czem mowa w dalszym ciągu.

Dla załatwiania sporów pomiędzy członkami cechu, a zatrudnionymi u nich czeladnikami, tyczących się umowy o pracę, oraz sporów pomiędzy czeladnikami, zatrudnionymi u członka cechu, tyczących się wzajemnych pretensyj, wynikłych z pracy, której wspólnego wykonania się podjęli, może być wybrany przy cechu sąd polubowny. Sąd polubowny, w skład którego wchodzi z wyboru jeden członek cechu i jego zastępca, oraz drugi członek i zastępca z pośród czeladników, orzeka w sporach wspomnianej natury, poddanych jego orzecznictwu przez strony. Procedurę określa osobny statut, lub główny statut cechu. Przeciw wyrokom sądu polubownego niema żadnego środka prawnego. Jedynie przysługuje stronom prawo żądania uchylenia orzeczenia w trybie przepisanym ustawami o postępowaniu w sprawach cywilnych spornych. Co do przymusowego wykonania wyroków sądu polubownego stosuje się normy procedury sądowej, przepisanej dla wykonania orzeczeń sądów polubownych.

Korporacja albo się sama rozwiązuje, a to na podstawie uchwały walnego zgromadzenia, albo zostaje rozwiązana na skutek zarządzenia władzy przemysłowej wojewódzkiej, a to:

1) jeżeli się okaże, że statut korporacji zawiera postanowienia sprzeczne z przepisami ustawowemi, odpowiedniej zaś zmiany statutu nie dokonano w terminie, zakreślonym przez władzę;

2) jeżeli działalność korporacji sprzeciwia się ustawom, albo zagraża interesom publicznym;

3) jeżeli liczba członków korporacji tak się zmniejszyła, że korporacja nie może spełniać zasadniczych swoich zadań.

Majątek rozwiązanej korporacji winien być użyty przedewszystkiem na zaspokojenie jej zobowiązań. Pozostały czysty majątek przekazuje się na ogólne cele przemysłowe, które bliżej określa statut korporacji, bądź też uchwała walnego zebrania. W braku czyto tego rodzaju postanowień w statucie, czyto uchwały zebrania, przejmuje majątek korporacji gmina jej siedziby, używając go w sposób, najlepiej odpowiadający interesom przemysłu, jak np. na szkoły przemysłowe, muzea przemysłowe, stypendja przemysłowe itd.

Władzą nadzorczą korporacji jest władza przemysłowa pierwszej instancji, właściwa dla miejsca siedziby korporacji. Władza nadzorcza posiada szerokie uprawnienia w odniesieniu do korporacji i tak:

1) rozstrzyga w sporach w przedmiocie wyborów, wymiaru i poboru opłat korporacyjnych, oraz innych praw i obowiązków członków;

2) ma prawo wysyłać swojego zastępcę tak na zebrania korporacji, jak i posiedzenia zarządu, oraz wydziałów;

3) korporacja jest obowiązana przedkładać władzy nadzorczej odpisy uchwalonych budżetów i zatwierdzonych zamknięć rachunkowych;

4) władza nadzorcza ma prawo nakładać kary porządkowe w formie nagany, lub grzywny do 20 zł. na przełożonego korporacji w razie niewykonania, mimo ponownego wezwania, zlecenia władzy;

5) ma prawo zawiesić w czynnościach członków zarządu na wypadek znacznych nieprawidłości w zawiadywaniu sprawami korporacji;

6) zezwala w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, na przejściowe lokowanie funduszów korporacji, które nie są przeznaczone na pokrywanie bieżących wydatków, w inny sposób, aniżeli przepisany dla lokat o bezpieczeństwie pupilarnem;

7) zezwala na:

a) nabywanie, zbywanie, albo obciążanie nieruchomości korporacji;

b) zaciąganie pożyczek, o ile nie chodzi o krótkoterminowe pożyczki;

c) na zbywanie ruchomości korporacji, posiadających wartość historyczną, artystyczną, lub naukową;

8) zwołuje tak walne zebranie, jak i zebranie delegatów w razie, jeżeli zwołanie przez starszego, albo jego zastępcę jest niemożliwe, z tem jednak, że zebraniu takiemu przewodniczy członek zebrania, zaproszony do tego przez delegata władzy administracyjnej, względnie starszy po dokonanym wyborze;

9) rozstrzyga na wniosek cechu co do tego, czy uchwały zebrania cechu, tyczące się zarządu urządzeń cechowych, do których utrzymania przyczyniają się czeladnicy składkami, mają być wykonane, jeżeli wydział czeladników na to się nie zgadza;

10) przeprowadza likwidację tak dobrowolnie rozwiązanej korporacji, o ile zarząd korporacji likwidacji tej należycie nie przeprowadza, jak i w wypadku rozwiązania przez wojewódzką władzę przemysłową.

Władza przemysłowa wojewódzka posiada następujące uprawnienia w odniesieniu do korporacji:

1) zezwala na rozszerzenie okręgu korporacji na inne powiaty, albo gminy, należące do tego samego województwa;

2) zatwierdza statut korporacji, względnie zmiany statutu korporacji, jakoteż statuty dodatkowe korporacji, względnie ich zmiany, o ile okrąg korporacji ma rozciągać się na gminy i powiaty, należące do danego województwa.

Na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego należy zatwierdzanie statutu i zmian statutu korporacji, których okrąg nie rozciąga się poza terytorjum województwa do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Odmówić może województwo zatwierdzenia statutu tylko wtedy, jeżeli statut nie odpowiada obowiązującym przepisom. Niema tu zatem swobodnej oceny władzy;

3) rozstrzyga odwołania od zarządzeń, wydanych przez władzę nadzorczą korporacji na skutek wniesionej reklamacji przeciw ważności wyborów;

4) rozstrzyga odwołanie się korporacji od zarządzeń i orzeczeń władzy nadzorczej;

5) rozwiązuje korporację w wypadkach, wyżej wyszczególnionych;

6) przyznaje istniejącym przy korporacji kasom zapomogowym osobowość prawną jako samoistnym zrzeszeniom w razie zarządzonego rozwiązania korporacji;

7) zatwierdza projekt użycia przez gminę majątku rozwiązanej korporacji;

8) zatwierdza statut wydziału czeladników, uchwalony przez zgromadzenie czeladników w porozumieniu z zarządem cechu.

Wreszcie Ministerstwo Przemysłu i Handlu w odniesieniu do korporacji:

1) zezwala na rozszerzenie okręgu korporacji na gminy albo powiaty, należące do innego województwa;

2) rozstrzyga odwołania od decyzji odmownej władzy przemysłowej wojewódzkiej w sprawach zatwierdzenia statutu korporacji, względnie zmian statutu, oraz statutów dodatkowych korporacji, względnie ich zmian:

3) rozstrzyga odwołanie od decyzji władzy przemysłowej wojewódzkiej, rozwiązującej korporację.

Udział korporacji w administracji przemysłowej władz państwowych polega na:

1) pieczy nad utrzymaniem dobrego stosunku między członkami korporacji i ich pracownikami:

2) prowadzeniu informacyjnych wykazów wolnych miejsc pracy w przedsiębiorstwach członków korporacji i poszukujących takich miejsc;

3) pieczy nad sprawami młodzieży przemysłowej, pozostającej na nauce u członków korporacji, oraz rozstrzyganiu sporów, wynikłych ze stosunku nauki;

4) popieraniu i urządzaniu szkół, kursów, odczytów itp. celem wykształcenia zawodowego członków korporacji i ich pracowników, oraz uczniów;

5) udzielaniu opinij wojewódzkiej władzy przemysłowej w sprawie zarządzenia podziału na okręgi kominiarskie, względnie zmiany istniejącego podziału na okręgi;

6) udzielaniu opinij wojewódzkiej władzy przemysłowej w sprawie przemysłu okrężnego bez licencji;

7) uchwalaniu przepisów, tyczących się szczegółowego regulowania nauki w przemyśle w granicach rozporządzenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu;

8) prawie wydania postanowienia, że umowę o naukę w przemyśle należy zawierać przed korporacją;

9) obowiązku wydania w razie śmierci pryncypała, należącego do korporacji, świadectwa, stwierdzającego przebyty przez ucznia czas nauki;

10) obowiązku w wypadkach rozwiązania umowy o naukę, określonych ustawą przemysłową (art. 120 i 121) złożenia odnośnego oświadczenia jako zastępcy ucznia, jeżeli ustawowy zastępca nie może się oświadczyć we właściwym czasie;

11) obowiązku postarania się, ażeby uczeń członka korporacji, jeżeli umowa o naukę została rozwiązana bez winy ucznia, znalazł pomieszczenie w przedsiębiorstwie przemysłowem innego członka korporacji;

12) obowiązku wydania „świadectwa ukończenia nauki przemysłowej“ uczniowi członka korporacji w razie prawidłowego ukończenia nauki;

13) prawie umieszczenia w statucie postanowień, ustalających stosunek liczebny uczniów do zatrudnionych w tem samem przedsiębiorstwie pomocników (czeladników), skutkiem czego władza przemysłowa nie może zobowiązać przemysłowca do zmniejszenia liczby uczniów, o ile liczba ta w stosunku do liczby czeladników (pomocników) odpowiada stosunkowi, ustalonemu w zatwierdzonym statucie korporacji;

Korporacje, względnie cechy mogą się łączyć w związki. Ogólnie rzecz biorąc, organizacja i stanowisko prawne związków korporacji mają za podstawę te same zasady, jakie obowiązują odnośnie do korporacji. Celem związku korporacji jest:

1) ułatwianie korporacjom i izbom rękodzielniczym, o których mowa poniżej, spełniania zadań ustawowych;

2) występowanie wobec władz z wnioskami, tyczącemi się ogólnych interesów tych rodzajów przemysłu, które są objęte statutem związku;

3) wydawanie opinij na żądanie władz przemysłowych w sprawach przemysłu;

4) udzielanie informacji o wolnych miejscach pracy w przedsiębiorstwach członków korporacji;

5) materjalne popieranie instytucyj, służących do zawodowego kształcenia członków korporacyj związkowych;

6) zwoływanie zjazdów członków korporacyj związkowych, wreszcie

7) tworzenie dla nich kas zapomogowych.

Statut związku, którego okrąg nie rozciąga się poza okrąg województwa, zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka (w województwach poznańskiem i pomorskiem wojewódzki sąd administracyjny), statut zaś związku, którego okrąg rozciąga się na powiaty albo miejscowości dwu, albo więcej województw, zatwierdza Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Władza jest obowiązaną odmówić zatwierdzenia statutu, jeżeli jest sprzeczny z prawem, względnie, jeżeli obejmuje zadania, nie należące do zakresu jego zadań. Może zaś odmówić zatwierdzenia statutu, jeżeli liczba korporacyj jest niewystarczającą dla skutecznego spełniania zadań związku.

Związek korporacyj jest osobą prawną, posiadającą analogiczne prawa do praw korporacyj.

Sprawami związku zawiaduje zgromadzenie związku i zarząd związku. Zgromadzenie związku składa się z delegatów, wybranych przez poszczególne korporacje, względnie cechy z pomiędzy ich członków w stosunku 1 delegat na każdych 20-tu członków.

Do zakresu działania zgromadzenia związku należy:

1) wybór członków zarządu;

2) uchwalanie budżetu, oraz rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych rachunków;

3) uchwały w sprawach, dotyczących majątku związku;

4) uchwały w sprawach nabywania, zbywania albo obciążania nieruchomości;

5) uchwały co do zaciągania pożyczek, o ile nie chodzi o krótkoterminowe pożyczki;

6) zbywanie ruchomości związku, posiadających wartość historyczną, artystyczną, albo naukową;

7) ustanawianie wpisowego i składek;

8) decyzja co do utworzenia kasy zapomogowej dla członków korporacyj związkowych i ich pracowników;

9) wybór członków zarządu kasy zapomogowej;

10) uchwalenie statutów dodatkowych, oraz zmiany statutu związku i statutów dodatkowych;

11) uchwalenie rozwiązania związku.

Zarząd związku korporacji składa się z przewodniczącego i jego zastępcy, oraz członków i zastępców wybranych w liczbie, określonej statutem przez zgromadzenie związku za okres, ustalony w statucie. Do zakresu działania zarządu związku należy:

1) kierownictwo i ogólna administracja;

2) przygotowanie spraw, podlegających uchwałom zgromadzenia, zwoływanie zgromadzeń, wykonywanie jego uchwał, oraz zawiadamianie władzy nadzorczej o zwoływaniu zgromadzenia;

3) opracowanie wniosków tyczących się ogólnych interesów rodzajów przemysłu, objętych statutem związku dla przedstawienia ich władzom;

4) organizacja prowadzenia informacyjnych wykazów o wolnych miejscach pracy w przedsiębiorstwach członków korporacyj związkowych;

5) piecza nad urządzeniami, służącemi do kształcenia zawodowego członków korporacyj i zatrudnionych w ich przedsiębiorstwach pracowników, oraz materjalne popieranie tych urządzeń;

6) nadzór nad korporacjami związkowemi w szczególności nad stosowaniem się ich do statutu związku i do uchwał zgromadzenia;

7) nadzór nad urządzeniami związku;

8) popieranie korporacyj związkowych w spełnianiu ich zadań ustawowych, udzielanie porad, informacyj i pouczeń;

9) wygotowanie opinij na żądanie władz przemysłowych w sprawach przemysłów, objętych statutem związku;

10) przedkładanie coroczne władzy nadzorczej wykazu korporacyj związkowych, zawiadamianie władzy o każdej zmianie w składzie zarządu i zmianie siedziby zarządu, oraz udzielanie jej co roku odpisu zamknięcia rachunkowego łącznie z wykazem stanu majątku.

Przewodniczący zarządu, albo jego zastępca, zwołuje i kieruje posiedzeniami zarządu, zastępuje związek wobec władz i sądów, wreszcie załatwia bieżące agendy.

Władzą nadzorczą związku jest władza przemysłowa wojewódzka, właściwa dla siedziby zarządu związku, która:

1) zatwierdza statut i zmiany statutu związku, (w województwie poznańskiem i pomorskiem zatwierdzenie statutu związku i zmian statutu należy do wojewódzkiego sądu administracyjnego);

2) ma prawo wyłączyć z porządku obrad zebrania, albo zgromadzenia sprawy, nienależące do zadań związku;

3) rozstrzyga spory, tyczące się składek i wyborów;

4) zatwierdza, względnie odmawia zatwierdzenia uchwałom zgromadzenia związku w przedmiocie nabywania, pozbywania albo obciążania nieruchomości, zaciągania pożyczek długoterminowych i zbywania ruchomości związku o wartości historycznej, artystycznej albo naukowej;

5) może (w województwie poznańskiem i pomorskiem wojewódzki sąd administracyjny) rozwiązać związek w wypadkach niżej wyszczególnionych;

6) czuwa nad przestrzeganiem przepisów ustawowych i statutowych i może zmusić zarząd do ich przestrzegania nałożeniem kary porządkowej w formie upomnienia albo grzywny do wysokości 20 zł.;

7) przeprowadza likwidację rozwiązanego przez siebie, albo dobrowolnie związku, o ile zarząd nie spełnia należycie czynności likwidacyjnych;

8) rozstrzyga spory, wynikłe z rozdziału czystego majątku w razie rozwiązania związku.

Następujące uprawnienia przysługują Ministrowi Przemysłu i Handlu w stosunku do związku korporacyj:

1) zatwierdzanie statutu związku, zmian statutu i rozwiązywanie związku, a to jeżeli związek rozciąga się na powiaty, albo miejscowości dwu lub więcej województw;

2) rozstrzyganie odwołań od decyzyj władzy przemysłowej wojewódzkiej.

Związek albo się sam rozwiązuje na podstawie uchwały zebrania związku, albo zostaje rozwiązany zarządzeniem właściwej władzy do zatwierdzenia statutu, a to:

1) jeżeli się okaże, że statut zawiera postanowienia, sprzeczne z obowiązującemi przepisami, a odpo-

wiedniej zmiany statutu nie uchwalono w terminie, w tym celu wyznaczonym przez władze;

2) jeżeli związek nie stosuje się do przepisów, które ciążą na zarządzie (L. 2 i 10 zakresu działania zarządu, jak wyżej);

3) jeżeli działalność związku przekracza zakres działania, dozwolony obowiązującemi przepisami.

Majątek rozwiązanego związku zostaje użyty na zaspokojenie zobowiązań tegoż, czysty zaś majątek rozdzielą się między korporacje w stosunku do składek, wpłaconych w roku obrachunkowym, poprzedzającym rozwiązanie związku.

Nadmieniam, że prowadzący przemysł posiadają prawo zrzeszania się w związki na zasadzie ogólnych ustaw o stowarzyszeniach także dla wspomnianych celów związku korporacji. Związki korporacyj mają prawo przystępowania do tego rodzaju zrzeszeń wyjąwszy związki cechów.

Udział związku korporacyj w administracji przemysłowej władz państwowych polega na:

1) występowaniu wobec władz z wnioskami, tyczącemi się ogólnych interesów tych rodzajów przemysłów, które są reprezentowane w związku;

2) obowiązku oświadczenia się na żądanie władz przemysłowych w sprawach tych rodzajów przemysłu;

3) udzielaniu informacyj o wolnych miejscach pracy w przedsiębiorstwach członków korporacyj związkowych;

4) materjalnem popieraniu urządzeń, służących do kształcenia zawodowego członków korporacyj związkowych i zatrudnionych u nich pracowników.

Trzecią kategorję związków zawodowych, istniejących na zasadzie ustawy przemysłowej, stanowią izby rzemieślnicze, będące przymusową i stałą reprezentacją zawodową interesów przemysłu rzemieślniczego. Tutaj zauważam, że utworzenie izb rzemieślniczych jest zrealizowaniem postanowienia art. 68 Konstytucji z dnia 17 marca 1921, po myśli którego mają być powołane obok samorządu terytorjalnego osobną ustawą samorządy gospodarcze dla poszczególnych dziedzin życia gospodarczego, a mianowicie: Izby rolnicze, handlowe, przemysłowe, rzemieślnicze, pracy najemnej i inne, połączone w Naczelną Izbę Gospodarczą Rzeczypospolitej, których współpracę z władzami państwowemi w kierowaniu życiem gospodarczem i w zakresie zamierzeń ustawodawczych określą ustawy. Są to związki przymusowe dla tych, dla których je utworzono, oraz samorządowe w dziale prawa prywatnego i publicznego, jak to w dalszym ciągu zobaczymy.

Obligatoryjne zadania izby polegają na:

1) współdziałaniu z władzami państwowemi w sprawach popierania rozwoju rzemiosła przez udzielanie informacyj i wydawanie opinij;

2) rozważaniu i przedstawieniu władzom życzeń i wniosków, dotyczących interesów rzemiosła, oraz zdawania co roku sprawy o stanie rzemiosła;

3) regulowaniu spraw terminatorskich w myśl obowiązujących przepisów ustawowych;

4) czuwaniu nad należytem przestrzeganiem przepisów, tyczących się spraw terminatorów;

5) tworzeniu egzaminacyjnych komisyj czeladniczych;

6) tworzeniu egzaminacyjnych komisyj mistrzowskich;

Ad 1) i 2) dodaję, że właściwe władze są obowiązane udzielać izbom do opinji projekty ustaw, względnie rozporządzeń z mocą ustawy, dotyczących ogólnych interesów rzemiosła, w szczególności zaś ustawodawczego regulowania stosunków rzemiosła, a to przed wniesieniem do Sejmu.

Ad 3) i 4) nadmieniam, że o ile statut cechu nie zawiera postanowień, ilu uczniów (terminatorów) może rzemieślnik danej kategorji trzymać w stosunku liczebnym do zatrudnionych u siebie czeladników, może władza przemysłowa wojewódzka po porozumieniu się z okręgowym inspektorem pracy i po wysłuchaniu opinji izby rzemieślniczej ustalić rozporządzeniem liczbę terminatorów w stosunku do zatrudnionych czeladników. Na prośbę przemysłowca, w którego przedsiębiorstwie wykonywa się kilka rzemiosł, izba rzemieślnicza może pozwolić na praktyczne kształcenie uczniów w każdem z tych rzemiosł, jeżeli kierujący kształceniem odpowiada warunkom, przepisanym ustawą przemysłową. Odpowiadający warunkom tego rodzaju co do pewnego rodzaju przemysłu może kształcić uczniów także w przemysłach pokrewnych z tem, że ustalenie, jakie to przemysły należy uważać za pokrewne, przysługuje izbie rzemieślniczej. Czas nauki w rzemiośle wynosi zasadniczo trzy lata, a nie może przekraczać lat czterech. Izba rzemieślnicza może jednak za zgodą władzy przemysłowej wojewódzkiej i po wysłuchaniu opinji zainteresowanych cechów ustalić czas trwania nauki w poszczególnych rzemiosłach i ich gałęziach.

Fakultatywne natomiast zadania izby obejmują tworzenie i wspieranie szkół rzemieślniczych, oraz przyczynianie się w inny sposób do podniesienia wykształcenia i sprawności zawodowej mistrzów, czeladników i terminatorów.

Izby rządzą się statutami, wydanemi dla każdej z osobna drogą rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu.

W skład izby wchodzą członkowie w liczbie, określonej statutem (w Krakowie 30), pochodzący z zarządzonego przez władzę przemysłową wojewódzką wyboru. Mandat każdego członka zasadniczo trwa lat 6, co trzy lata jednak ustępuje połowa członków. Czynne prawo wyborcze do izby mają rzemieślnicy, którzy są obywatelami polskimi, używają w pełni praw cywilnych i prowadzą samoistnie rzemiosło w okręgu izby przynajmniej od trzech lat. Bierne natomiast prawo wyborcze posiadają rzemieślnicy, mający czynne prawo wyborcze i to, o ile ukończyli 30 lat życia i co najmniej od trzech lat prowadzą samoistnie własny warstat w okręgu izby. Prawa wybierania i wybieralności do izby nie mają skazani prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwa, pociągające za sobą utratę prawa wyborczego czynnego i biernego do Sejmu, na czas trwania utraty tego prawa.

Członkowie izby są obowiązani brać udział w posiedzeniach, opracowywać poruczone im zadania i przyjąć wybór do komisyj, utworzonych przez izbę.

Organami izby są:

1) zarząd, składający się z prezydenta, wiceprezydenta i pozostałych członków zarządu (w Krakowie 3), wybrany z grona członków izby na lat trzy;

2) zebranie izby.

Do zakresu działania zarządu należy:

1) sprawozdanie bieżącej administracji;

2) kierowanie interesami izby i załatwianie spraw, niezastrzeżonych zebraniu izby, albo osobnym komisjom

3) odbywanie posiedzeń;

4) zastępowanie izby w sądzie i poza sądem;

5) wykonywanie uchwał zgromadzenia izby i czuwanie nad wykonaniem wydanych przez izbę zarządzeń i przepisów z prawem nakładania kar porządkowych;

6) wydawanie decyzji w razie odwołania się kandydata do egzaminów czeladniczego, albo mistrzowskiego od odmownej decyzji prezydenta.

Prezydent, a w razie przeszkody wiceprezydent:

1) reprezentuje izbę na zewnątrz;

2) załatwia bieżące agendy izby;

3) decyduje o dopuszczeniu kandydata do egzaminu czeladniczego, albo mistrzowskiego.

Do zakresu działania zebrania należy:

1) wybór zarządu i komisyj;

2) uchwalanie budżetu, rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań rachunkowych z roku ubiegłego, uchwalanie wydatków, nieprzewidzianych w budżecie;

3) nabywanie, zbywanie, albo obciążanie nieruchomości;

4) zaciąganie pożyczek z wyjątkiem krótkoterminowych;

5) zbywanie ruchomości izby, posiadających wartość historyczną, artystyczną, albo naukową;

6) opinjowanie i uchwalanie wniosków, które mają być przedstawiane władzom w przedmiocie ustawodawczego regulowania stosunków rzemieślniczych;

7) uchwalanie przepisów, regulujących sprawy terminatorskie;

8) mianowanie sekretarza;

9) uchwalanie wniosków o zmianie statutu;

10) uchwalanie regulaminu służbowego dla personalu biurowego izby, oraz regulaminu dla komisyj egzaminacyjnych czeladniczych i mistrzowskich;

11) uchwalanie regulaminów zebrań izby, zarządu i komisyj;

12) uchwalanie regulaminu biurowego izby;

13) wydawanie wszelkich zarządzeń, mających na celu prowadzenie statystyki gospodarczej zawodowej i personalnej rzemieślników w okręgu izby;

14) udzielanie upoważnień dla prezydenta do wyznaczania według swojego uznania z pośród członków izby delegatów do szkolnych, albo urzędowych komisyj egzaminacyjnych;

15) decydowanie w sprawie, jakie przemysły należy uważać w rozumieniu ustawy przemysłowej za pokrewne, w sprawie ustalenia czasu trwania nauki w poszczególnych rzemiosłach i ich gałęziach, oraz wydawanie zarządzeń w sprawie utworzenia komisyj egzaminacyjnych na czeladników.

Uchwały izby w sprawach wymienionych pod L. 2, 3, 4, 5 i 7 podlegają zatwierdzeniu Ministra Przemysłu i Handlu.

Izba ma prawo dla wykonania swoich zadań obligatoryjnych ad 3) wymienionych wydawać zarządzenia i przepisy, opatrzone sankcją karną, określającą karę porządkową do wysokości 20 zł. i nakładać tego rodzaju kary.

Izba jest osobą prawną. Może nabywać majątek ruchomy i nieruchomy, zawierać umowy, zaciągać zobowiązania, za które to odpowiada swoim majątkiem, wreszcie pozywać i być pozywaną.

Izba pokrywa swoje wydatki:

1) z dochodów własnego majątku;

2) z dochodów z opłat za korzystanie z urządzeń izby, szkół, gospód itp.;

3) z taks egzaminacyjnych;

4) z kar porządkowych, ściągniętych na rzecz izby;

5) z dodatku od świadectw przemysłowo-handlowych, przewidzianego ustawą o państwowym podatku przemysłowym.

Izba przedkłada corocznie swój budżet do zatwierdzenia, zamknięcie zaś rachunków corocznie za rok ubiegły do wiadomości Ministrowi Przemysłu i Handlu.

Ogólny nadzór nad izbami sprawuje Minister Przemysłu i Handlu i w tym celu wyznacza dla każdej z nich swojego delegata, który ma prawo uczestniczenia w pełnych posiedzeniach izby, zabierania głosu w sprawach, tam omawianych i prawo sprzeciwu z mocą zawieszającą, jeżeli uchwały izby są niezgodne z normami ustawowemi, względnie jeżeli przekraczają zakres działania izby.

Przy izbie tworzy się wydział czeladników, pochodzący z wyboru, dokonanego przez wydziały czeladników przy cechach, mających siedzibę w okręgu izby. Wybrani mogą być czeladnicy, którzy ukończyli 25 lat, są obywatelami polskimi, używają w pełni praw cywilnych i pracują conajmniej 2 lata w rzemiośle w okręgu izby. Natomiast nie posiadają prawa wybieralności i wybierania czeladnicy, skazani prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwa, pociągające za sobą utratę prawa wybierania i wybieralności do Sejmu na czas trwania utraty tego prawa.

Wydział czeladników jest wybierany na lat 6 z tem jednak, że co 3 lata ustępuje połowa członków. Posiada prawo współdziałania:

1) w regulowaniu spraw terminatorskich;

2) w wydawaniu opinij i przedstawianiu wniosków, tyczących się stosunków terminatorów i czeladników;

3) w obradach i uchwałach, odnoszących się do ustroju i działalności egzaminacyjnych komisyj czeladniczych, tworzonych przy izbie.

Co się tyczy stosunku cechów do izby, to cechy obowiązane są stosować się do zarządzeń, wydawanych przez izbę w jej zakresie działania, poza tem tak postanowienia statutowe cechu, jak i uchwały zebrań cechowych, tyczące się nauki w przemyśle są nieważne, jeżeli są sprzeczne z zarządzeniami izby, wydanemi w jej ustawowym zakresie działania.

Jeżeli izba mimo dwukrotnego wezwania władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swoich zadań, albo jeżeli czyny lub zaniedbania izby naruszają obowiązujące przepisy, względnie zagrażają interesom Państwa, może Minister Przemysłu i Handlu Izbę rozwiązać. W razie jednak rozwiązania winien zarządzić nowe wybory w ciągu trzech miesięcy. Majątek rozwiązanej izby wraz ze wszystkiemi jej zobowiązaniami przechodzi na izbę, względnie izby, powstające w miejsce rozwiązanej.

Władza przemysłowa wojewódzka ma następujące uprawnienia w stosunku do izby rzemieślniczej:

1) zarządza do niej wybory, oraz rozstrzyga zarzuty, wniesione przez uprawnionych do głosowania, przeciwko ważności wyborów; może również unieważnić wybory w całości, albo w części jedynie z powodu uchybienia przepisom ustawy przemysłowej lub statutu, przyczem jej decyzja co do tego jest ostateczną;

2) wyznacza dzień i godzinę otwarcia nowowybranej izby, oraz dokonuje jej otwarcia przez swojego delegata, który oddaje przewodnictwo najstarszemu wiekiem;

3) rozstrzyga odwołania w sprawach orzeczonych przez izbę kar porządkowych.

Minister Przemysłu i Handlu posiada następujące uprawnienia wobec izby:

1) wydaje statuty, oraz zatwierdza zmiany statutu, uchwalone przez izby, względnie zmienia postanowienia statutu sprzeczne z obowiązującemi przepisami, o ile izba w terminie, przez niego wyznaczonym, nie przedstawi uchwały o odpowiedniej zmianie statutu;

2) ustala granice okręgów i miejsca siedziby izb;

3) rozstrzyga o zmianie okręgów, o wcieleniu do okręgu jednej izby części albo całego okręgu drugiej izby, oraz o rozdziale albo przejęciu majątku w takim wypadku;

4) zatwierdza uchwalone przez nią przepisy, regulujące sprawy terminatorskie, na zasadzie których izba wydaje zarządzenia;

5) zezwala czasowo w wypadkach zasługujących na uwzględnienie na inny sposób lokaty funduszu izby, który nie jest przeznaczony na pokrycie bieżących wydatków, aniżeli w sposób, przepisany dla lokat z bezpieczeństwem pupilarnem;

6) zatwierdza budżet izby i zezwala na przekroczenie zatwierdzonych kwot wydatków;

7) ustala każdorazowo wysokość procentową dodatku, przewidzianego ustawą o państwowym podatku przemysłowym na rzecz izby;

8) zatwierdza uchwały izby w sprawie nabywania, zbywania, albo obciążania nieruchomości, zaciągania pożyczek z wyjątkiem krótkoterminowych, oraz zbywania ruchomości izby, przedstawiających wartość historyczną, artystyczną albo naukową;

9) przyjmuje do wiadomości zamknięcie rachunków izby co roku;

10) sprawuje ogólny nadzór nad izbami;

11) może rozwiązać izbę z powodów, wyżej wyliczonych. Na czas przejściowy aż do dokonanych nowych wyborów mianuje tymczasowy zarząd izby.

Udział izby rzemieślniczej w administracji przemysłowej władz państwowych polega:

1) na udzielaniu opinji Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawie zmiany okręgu izby, wcielenia do okręgu jednej izby części, albo całego okręgu drugiej izby, oraz rozdziału, względnie przejęciu majątku z tem, że każda izba zresztą może wystąpić do Ministra Przemysłu i Handlu z wnioskiem o zmianę granic jej okręgu;

2) na udzielaniu opinji i przedkładaniu wniosków właściwym władzom w sprawie projektów ustaw, oraz rozporządzeń z mocą ustawy o ogólnem, lub lokalnem znaczeniu, o ile projekty te dotyczą interesów rzemiosła;

3) na współdziałaniu z władzami państwowemi w sprawach popierania rozwoju rzemiosła przez udzielanie informacyj i wydawanie opinij;

4) na rozważaniu i przedstawianiu im życzeń i wniosków, dotyczących interesów rzemiosła, oraz zdawania co roku sprawy o stanie rzemiosła;

5) na regulowaniu spraw terminatorskich w myśl obowiązujących ustaw;

6) na czuwaniu nad należytem przestrzeganiem przepisów, tyczących się spraw terminatorów;

7) na udzielaniu opinij władzy przemysłowej wojewódzkiej w sprawie ustalenia w drodze rozporządzenia liczby terminatorów w stosunku do zatrudnionych czeladników, a to o ile statut cechu nie zawiera takich postanowień;

8) na prawie ustalenia czasu trwania nauki w poszczególnych rzemiosłach i ich gałęziach, oraz na prawie pozwolenia w poszczególnych wypadkach uczniowi na ukończenie terminu przed upływem przepisanego czasu nauki;

9) na tworzeniu komisyj egzaminacyjnych czeladniczych dla terminatorów. Postępowanie komisji egzaminacyjnej, sposób egzaminowania i taksy egzaminacyjne ustala się regulaminem egzaminacyjnym, wydanym przez izbę i zatwierdzonym przez władzę przemysławą wojewódzką;

10) na braniu udziału w komisjach egzaminacyjnych czeladniczych, utworzonych przy każdej ze szkół rzemieślniczo przemysłowych państwowych, względnie przez Państwo uznanych;

11) na udzielaniu opinij Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawie zmiany w drodze rozporządzenia przepisów, zawartych w art. 153 — 155 ustawy przemysłowej, dotyczących egzaminów na czeladników;

12) na tworzeniu komisji egzaminacyjnej na mistrza (majstra). Postępowanie komisji, sposób egzaminowania i taksy egzaminacyjne ustala się regulaminem, uchwalonym przez izbę, a zatwierdzonym przez władzę przemysłową wojewódzką;

13) na tworzeniu i wspieraniu szkół rzemieślniczych, oraz przyczynianiu się w inny sposób do podniesienia wykształcenia mistrzów, czeladników i terminatorów;

14) na przedkładaniu opinij władzy przemysłowej wojewódzkiej w wypadkach, czy dane przedsiębiorstwo uważać należy za przemysł rzemieślniczy, czy fabryczny;

15) na prawie wystąpienia z wnioskiem o wydanie orzeczenia tego rodzaju;

16) na ustaleniu, które przemysły należy uważać za „pokrewne“ w rozumieniu ustawy przemysłowej (art. 151);

17) na udzielaniu opinij władzy przemysłowej pierwszej instancji w sprawie ustalenia taryfy maksymalnej dla kominiarzy;

18) na udzielaniu opinij władzy przemysłowej wojewódzkiej w sprawie ograniczenia ilości wydawanych licencyj, o ile idzie o proponowanie i wykonywanie drobnych świadczeń natury przemysłowej;

19) na udzielaniu opinij władzy przemysłowej wojewódzkiej w sprawie zatwierdzania statutów dodatkowych korporacji rzemieślniczej;

20) na udzielaniu opinij władzy przemysłowej wojewódzkiej w sprawie użycia przez gminę majątku rozwiązanej korporacji rzemieślniczej.

Dla popierania rozwoju i działalności korporacyj przemysłowych (zwłaszcza cechów) istnieją przy władzach przemysłowych wojewódzkich instruktorowie korporacyj przemysłowych, obowiązani wspierać radą i informacjami korporacje, związki korporacyj i izby rzemieślnicze w spełnianiu zadań, oraz pouczać przemysłowców o korzyściach, płynących z organizowania się w korporacje i o odnośnych przepisach ustawowych. Tem samem korporacje, związki korporacyj i izby rzemieślnicze muszą pozostawać w jak najściślejszym kontakcie z instruktorami korporacyj przemysłowych, umożliwiając im udział w zebraniach, oraz udzielając wszelkich wyjaśnień.

Jeżeli zestawimy i porównamy cechy w okresie przedrozbiorowym w Polsce z dzisiejszemi związkami zawodowemi polskiemi, w szczególności zaś z korporacjami, zauważymy obok podobieństwa, gdyż jedne i drugie są zrzeszeniami ludzi jednego zawodu, względnie pokrewnego zawodu, następujące wybitne różnice:

1) cechy były związkami przymusowemi w przeciwstawieniu do korporacyj, które są związkami dobrowolnemi;

2) cechy miały prawo udzielania uprawnień przemysłowych, czego korporacje nie posiadają;

3) cechy były stowarzyszeniami o znaczeniu politycznem, natomiast korporacje są pozbawione tego charakteru;

4) cechy organizowały niejako z urzędu w swojem łonie instytucje w rodzaju kasy zapomogowej w przeciwieństwie do korporacyj, które mogą lecz nie muszą tworzyć kasy i fundusze zapomogowe dla swoich członków i ich rodzin, oraz pracowników;

5) cechy były stowarzyszeniami religijnemi, któregoto charakteru korporacje nie posiadają;

6) cechy posiadały prawo jurysdykcji karnej za nieprzestrzeganie postanowień swoich co do czasu pracy, ilości i jakości produkcji, oraz bezprawnego wykonywania rzemiosła, którejto władzy nie mają korporacje.

Państwo polskie nie uważa związków zawodowych za zwykłe stowarzyszenia i poddaje je normom specjalnym, a nie ogólnie obowiązującym przepisom o stowarzyszeniach. Tworzy je, względnie umożliwia ich powstanie, wychodząc z założenia, że spełnią zadania, im poruczone lepiej i taniej, aniżeli mogłyby to zrobić władze państwowe dlatego, że osoby, pracujące w związkach, jako bezpośrednio zainteresowane i doświadczone w tej dziedzinie, mogą ująć i poprowadzić dokładniej te sprawy.

Trudno dzisiaj dać sprawozdanie o działalności związków zawodowych, istniejących na zasadzie ustawy przemysłowej w Krakowie z uwagi na to, że zbyt krótko istnieją i dlatego ograniczam się do podania kilku dat co do nich, oraz uwag krytycznych o ogólnym charakterze. Tembardziej niepodobna przedstawić z tych samych przyczyn, czy i jakie dodatnie i ujemne strony dla przemysłu i dla wykonywujących go, a należących do korporacyj, mają postanowienia ustawy przemysłowej co do korporacyj zawodowych. Będzie to można uczynić po kilku conajmniej latach, w przeciągu których przejdą korporacje próbę życiową.

W Krakowie mamy obecnie 58 korporacyj, względnie cechów przemysłowych, w szczególności:

1) cech blacharzy (członków 71, wpisowe 24 zł, składka roczna 12 zł);

2) cech bronzowników, kotlarzy i mosiężników (członków 23, wpisowe 25 zł, składka roczna 12 zł);

3) cech cukierników i piernikarzy (członków 57, wpisowe 50 zł, składka roczna 36 zł);

4) cech czapników (członków 20, wpisowe 25 zł, składka roczna 18 zł);

5) cech fryzjerów perukarzy i golarzy grupa I (członków 62, wpisowe 20 zł, składka roczna 12 zł);

6) cech fryzjerów, perukarzy i golarzy grupa II. (członków 104, wpisowe 20 zł, składka roczna 12 zł);

7) cech fotografów na okręg województwa krakowskiego (członków 52, wpisowe 30 zł, składka roczna 24 zł);

8) cech introligatorów (członków 22, wpisowe 50 zł, składka roczna 24 zł);

9) cech jubilerów i złotników (członków 60, wpisowe 15 zł, składka roczna 24 zł);

10) cech kapeluszników, rękawiczników, garbarzy, białoskórników i bandażystów (członków 30, wpisowe 24 zł, składka roczna 12 zł);

11) cech kołodziei, rymarzy, siodlarzy i lakierników powozowych (członków 28, wpisowe 20 zł, składka roczna 15 zł);

12) cech krawców i krawczyń (członków 219, wpisowe 10 zł, składka roczna 5 zł);

13) cech krawców i krawczyń grupa II (członków 60, wpisowe 10 zł, składka roczna 6 zł);

14) cech krawców w Krakowie-Podgórzu (członków 49, wpisowe 25 zł, składka roczna 12 zł);

15) cech kuśnierzy (członków 119, wpisowe 10 zł, składka roczna 12 zł);

16) cech lakierników grupa II (członków 32, wpisowe 20 50 zł, składka roczna 8 zł);

17) cech malarzy i lakierników grupa I (członków 74, wpisowe 30 zł, składka roczna 12 zł);

18) cech malarzy grupa II (członków 40, wpisowe 15 zł, składka roczna 12 zł);

19) cech mularzy i cieśli (członków 27, wpisowe 100 zł, składka roczna 60 zł);

20) cech piekarzy grupa I (członków 31, wpisowe 50 zł, składka roczna 72 zł):

21) cech piekarzy grupa II (członków 46, wpisowe 20 zł, składka roczna 36 zł);

22) cech rzemieślniczy zbiorowy w Krakowie-Podgórzu (członków 101, wpisowe 10—50 zł, składka roczna 6 zł);

23) cech rzeźbiarzy, pozłotników i sztukatorów (członków 18, wpisowe 25 zł, składka roczna 12 zł);

24) cech rzeźników i wędliniarzy „na Kotłowem" (członków 96, wpisowe 200 zł, składka roczna: I kategorja od bydlęcia bitego w rzeźni 1 zł, wieprza 80 groszy, cielęcia 60 groszy, barana lub kozy 40 groszy — II kategorja 5—20 zł);

25) cech rzeźników i masarzy, grupa II (członków 90, wpisowe 10 zł, składka roczna od sztuki bydła wprowadzonej do uboju 50 groszy; kto nie wykonuje uboju płaci 60 zł rocznie);

26) cech rytowników i optyków (członków 14, wpisowe 30 zł, składka roczna 36 zł);

27) cech ślusarzy i pilnikarzy (członków 64, wpisowe 24 zł, składka roczna 12 zł);

28) cech ślusarzy i metalowców grupa II (członków 20, wpisowe 25 zł, składka roczna 24 zł);
29) cech stolarzy i bednarzy grupa I (członków 90, wpisowe 10 zł, składka roczna 24 zł)
30) cech stolarzy grupa II (członków 20, wpisowe 60 zł, składka roczna 24 zł);
31) cech stolarzy w Krakowie-Podgórzu (członków 42, wpisowe 20 zł, składka roczna 10 zł);
32) cech szczotkarzy i powroźników (członków 9, wpisowe 30 zł, składka roczna 18 zł);
33) cech szewców (członków 152, wpisowe 25 zł, składka roczna 4—12 zł);
34) cech szewców i cholewkarzy grupa II (członków 65, wpisowe 20 zł, składka roczna 8 zł);
35) cech szewców w Krakowie-Podgórzu (członków 101, wpisowe 12 zł, składka roczna 6 zł);
36) cech szklarzy (członków 33, wpisowe 24 zł, składka roczna 12);
37) cech tapicerów (członków 54, wpisowe 25 zł, składka roczna 24 zł);
38) cech tokarzy i wyrabiających instrumenta muzyczne (członków 18, wpisowe 30, składka roczna 18 zł);
39) cech zdunów i garncarzy (członków 21, wpisowe 30 zł, składka roczna 30 zł):
40) cech zegarmistrzów (członków 28, wpisowe 30 zł, składka roczna 16);
41) związek cechów krakowskich (członków 37, wpisowe 50 zł, składka roczna 1 zł od każdego członka cechu);
42) stowarzyszenie ajentów handlowych (członków 140, wpisowe 20 zł, składka roczna 60 zł);
43) stowarzyszenie przemysłowe właścicieli autobusów na okręg województwa krakowskiego (członków 42, wpisowe 30 zł, składka roczna 60 zł);
44) korporacja przemysłowa dorożkarzy konnych grupa I (członków 187, wpisowe 25 zł, składka roczna 6 zł);
45) korporacja przemysłowców graficznych na województwo krakowskie (członków 33, wpisowe 24 do 48 zł, składka roczna od jednostki, którą stanowi maszyna drukarni przeciętnie 25 zł);
46) korporacja przemysłu gastronomicznego (członków 35, wpisowe 10 zł, składka roczna 120 zł);
47) związek korporacyj przemysłu gastronomicznego na Województwo krakowskie (członków 28, wpisowe 50 zł, składka roczna 50—100 zł);
48) korporacja przemysłowa koncesjonowanych przemysłowców elektro-instalacyjnych na województwo krakowskie (członków 54, wpisowe 100 zł, składka roczna 36 zł);
49) korporacja przemysłowa księgarzy antykwarskich i właścicieli wypożyczalni książek (członków 20, wpisowe 10 zł, składka roczna 4 zł);
50) korporacja przemysłowa koncesjonowanych kominiarzy na okręg województwa krakowskiego (członków 77, wpisowe 25 - 50 zł, składka roczna 25 do 50 zł);
51) korporacja przemysłowa mechaników (członków 20, wpisowe 30 zł, składka roczna 36 zł);
52) korporacja przemysłowa modniarek (niezorganizowana dotąd);
53) stowarzyszenie przemysłowe producentów wody sodowej i napoji musujących na województwo krakowskie (członków 102, wpisowe 25 zł, składka roczna 8—24 zł);
54) stowarzyszenie przemysłowe właścicieli dorożek samochodowych (członków 101, wpisowe 50 zł, składka roczna 36 zł);
55) korporacja przemysłowa koncesjonowanych instalatorów wodo- i gazociągowych na okręg województwa krakowskiego (członków 68, wpisowe 100 zł, składka roczna 36 zł);
56) stowarzyszenie przemysłowe tandeciarzy (członków 41, wpisowe 5 zł, składka roczna 6 zł);
57) gremjum właścicieli hoteli i pensjonatów (członków 33, wpisowe 50 zł, składka roczna 1 zł od łóżka);
58) korporacja przemysłowa restauratorów i pokrewnych zawodów (członków 300, wpisowe 20—50 zł, składka roczna 36—72 zł).

Najliczniejszą zatem korporacją jest stowarzyszenie przemysłu restauratorów i pokrewnych zawodów, do którego należy 300-tu członków, najmniejszą zaś jest cech szczotkarzy i powroźników o ilości członków 9-ciu. Majątku nie mają korporacje zawodowe w Krakowie prawie żadnego, z wyjątkiem cechu rzeźników i wędliniarzy „na Kotłowem“, który posiada 2 duże realności, oraz cechu rzeźników i masarzy grupy II, do którego należy 1 realność. Trudno bowiem podciągnąć pod miano majątku fundusze, obejmujące kilkadziesiąt, kilkaset, czy nawet kilka tysięcy złotych, wykazanych obecnie przez korporacje zawodowe w Krakowie. Jest to następstwem dewaluacji, skutkiem której fundusze, jakie posiadały cechy dawniejsze, z których wyłoniły się bezpośrednio obecne związki zawodowe, prawie, że znikły zupełnie.

Zauważam, że do wyjątków należą w Krakowie osoby, wykonujące samodzielnie przemysł na podstawie przemysłowego uprawnienia, któreby nie należały do „swojej“ korporacji. Tak samo kilka zaledwie mamy w Krakowie gałęzi przemysłu, które nie mają „swojej“ korporacji.

Większość stowarzyszeń przemysłowych w Krakowie spełnia poruczone im przez Państwo zadania, oddając wielkie usługi członkom i danej gałęzi przemysłu, co należy zapisać nie tylko na dobro członków, ale także przypisać trudnej bardzo, jednak wdzięcznej, choć mało widocznej pracy instruktora korporacyj przemysłowych w Krakowie. Pokaźny jednak odsetek korporacyj przemysłowych w Krakowie nie rozwija działalności, określonej statutem w takiej mierze, jakby to mogły i winny uczynić, na co składają się różnolite przyczyny, między innemi:

a) brak czasu u członków zarządu, borykających się w dzisiejszych ekonomicznie ciężkich czasach z trudnościami natury gospodarczej i stąd nie wiele czasu mogących poświęcić stowarzyszeniu. W konsekwencji tego rzadko zwoływane walne zebrania dają mało sposobności członkom do wypowiedzenia się w sprawach tak cechu, jak i przemysłu;

b) brak zrozumienia u wielu członków celowości i znaczenia organizacji, w następstwie czego wielu płaci niewielkie nawet stosunkowo składki, jak to widzieliśmy poprzednio w przeważnej ilości korporacyj, z niechęcią, względnie nawet odmawia płacenia, zmuszając zarząd do przymusowego ściągania;

Dla popierania rozwoju i działalności korporacyj przemysłowych (zwłaszcza cechów) istnieją przy władzach przemysłowych wojewódzkich instruktorowie korporacyj przemysłowych, obowiązani wspierać radą i informacjami korporacje, związki korporacyj i izby rzemieślnicze w spełnianiu zadań, oraz pouczać przemysłowców o korzyściach, płynących z organizowania się w korporacje i o odnośnych przepisach ustawowych. Tem samem korporacje, związki korporacyj i izby rzemieślnicze muszą pozostawać w jak najściślejszym kontakcie z instruktorami korporacyj przemysłowych, umożliwiając im udział w zebraniach, oraz udzielając wszelkich wyjaśnień.

Jeżeli zestawimy i porównamy cechy w okresie przedrozbiorowym w Polsce z dzisiejszemi związkami zawodowemi polskiemi, w szczególności zaś z korporacjami, zauważymy obok podobieństwa, gdyż jedne i drugie są zrzeszeniami ludzi jednego zawodu, względnie pokrewnego zawodu, następujące wybitne różnice:

1) cechy były związkami przymusowemi w przeciwstawieniu do korporacyj, które są związkami dobrowolnemi;

2) cechy miały prawo udzielania uprawnień przemysłowych, czego korporacje nie posiadają;

3) cechy były stowarzyszeniami o znaczeniu politycznem, natomiast korporacje są pozbawione tego charakteru;

4) cechy organizowały niejako z urzędu w swojem łonie instytucje w rodzaju kasy zapomogowej w przeciwieństwie do korporacyj, które mogą lecz nie muszą tworzyć kasy i fundusze zapomogowe dla swoich członków i ich rodzin, oraz pracowników;

5) cechy były stowarzyszeniami religijnemi, któregoto charakteru korporacje nie posiadają;

6) cechy posiadały prawo jurysdykcji karnej za nieprzestrzeganie postanowień swoich co do czasu pracy, ilości i jakości produkcji, oraz bezprawnego wykonywania rzemiosła, którejto władzy nie mają korporacje.

Państwo polskie nie uważa związków zawodowych za zwykłe stowarzyszenia i poddaje je normom specjalnym, a nie ogólnie obowiązującym przepisom o stowarzyszeniach. Tworzy je, względnie umożliwia ich powstanie, wychodząc z założenia, że spełnią zadania, im poruczone lepiej i taniej, aniżeli mogłyby to zrobić władze państwowe dlatego, że osoby, pracujące w związkach, jako bezpośrednio zainteresowane i doświadczone w tej dziedzinie, mogą ująć i poprowadzić dokładniej te sprawy.

Trudno dzisiaj dać sprawozdanie o działalności związków zawodowych, istniejących na zasadzie ustawy przemysłowej w Krakowie z uwagi na to, że zbyt krótko istnieją i dlatego ograniczam się do podania kilku dat co do nich, oraz uwag krytycznych o ogólnym charakterze. Tembardziej niepodobna przedstawić z tych samych przyczyn, czy i jakie dodatnie i ujemne strony dla przemysłu i dla wykonywujących go, a należących do korporacyj, mają postanowienia ustawy przemysłowej co do korporacyj zawodowych. Będzie to można uczynić po kilku conajmniej latach, w przeciągu których przejdą korporacje próbę życiową.

W Krakowie mamy obecnie 58 korporacyj, względnie cechów przemysłowych, w szczególności:

1) cech blacharzy (członków 71, wpisowe 24 zł, składka roczna 12 zł);

2) cech bronzowników, kotlarzy i mosiężników (członków 23, wpisowe 25 zł, składka roczna 12 zł);

3) cech cukierników i piernikarzy (członków 57, wpisowe 50 zł, składka roczna 36 zł);

4) cech czapników (członków 20, wpisowe 25 zł, składka roczna 18 zł);

5) cech fryzjerów perukarzy i golarzy grupa I (członków 62, wpisowe 20 zł, składka roczna 12 zł);

6) cech fryzjerów, perukarzy i golarzy grupa II. (członków 104, wpisowe 20 zł, składka roczna 12 zł);

7) cech fotografów na okręg województwa krakowskiego (członków 52, wpisowe 30 zł, składka roczna 24 zł);

8) cech introligatorów (członków 22, wpisowe 50 zł, składka roczna 24 zł);

9) cech jubilerów i złotników (członków 60, wpisowe 15 zł, składka roczna 24 zł);

10) cech kapeluszników, rękawiczników, garbarzy, białoskórników i bandażystów (członków 30, wpisowe 24 zł, składka roczna 12 zł);

11) cech kołodziei, rymarzy, siodlarzy i lakierników powozowych (członków 28, wpisowe 20 zł, składka roczna 15 zł);

12) cech krawców i krawczyń (członków 219, wpisowe 10 zł, składka roczna 5 zł);

13) cech krawców i krawczyń grupa II (członków 60, wpisowe 10 zł, składka roczna 6 zł);

14) cech krawców w Krakowie-Podgórzu (członków 49, wpisowe 25 zł, składka roczna 12 zł);

15) cech kuśnierzy (członków 119, wpisowe 10 zł, składka roczna 12 zł);

16) cech lakierników grupa II (członków 32, wpisowe 20 50 zł, składka roczna 8 zł);

17) cech malarzy i lakierników grupa I (członków 74, wpisowe 30 zł, składka roczna 12 zł);

18) cech malarzy grupa II (członków 40, wpisowe 15 zł, składka roczna 12 zł);

19) cech mularzy i cieśli (członków 27, wpisowe 100 zł, składka roczna 60 zł);

20) cech piekarzy grupa I (członków 31, wpisowe 50 zł, składka roczna 72 zł):

21) cech piekarzy grupa II (członków 46, wpisowe 20 zł, składka roczna 36 zł);

22) cech rzemieślniczy zbiorowy w Krakowie-Podgórzu (członków 101, wpisowe 10 — 50 zł, składka roczna 6 zł);

23) cech rzeźbiarzy, pozłotników i sztukatorów (członków 18, wpisowe 25 zł, składka roczna 12 zł);

24) cech rzeźników i wędliniarzy „na Kotłowem“ (członków 96, wpisowe 200 zł, składka roczna: I kategorja od bydlęcia bitego w rzeźni 1 zł, wieprza 80 groszy, cielęcia 60 groszy, barana lub kozy 40 groszy — II kategorja 5—20 zł);

25) cech rzeźników i masarzy, grupa II (członków 90, wpisowe 10 zł, składka roczna od sztuki bydła wprowadzonej do uboju 50 groszy; kto nie wykonuje uboju płaci 60 zł rocznie);

26) cech rytowników i optyków (członków 14, wpisowe 30 zł, składka roczna 36 zł);

27) cech ślusarzy i pilnikarzy (członków 64, wpisowe 24 zł, składka roczna 12 zł);

28) cech ślusarzy i metalowców grupa II (członków 20, wpisowe 25 zł, składka roczna 24 zł);

29) cech stolarzy i bednarzy grupa I (członków 90, wpisowe 10 zł, składka roczna 24 zł)

30) cech stolarzy grupa II (członków 20, wpisowe 60 zł, składka roczna 24 zł);

31) cech stolarzy w Krakowie-Podgórzu (członków 42, wpisowe 20 zł, składka roczna 10 zł);

32) cech szczotkarzy i powroźników (członków 9, wpisowe 30 zł, składka roczna 18 zł);

33) cech szewców (członków 152, wpisowe 25 zł, składka roczna 4—12 zł);

34) cech szewców i cholewkarzy grupa II (członków 65, wpisowe 20 zł, składka roczna 8 zł);

35) cech szewców w Krakowie-Podgórzu (członków 101, wpisowe 12 zł, składka roczna 6 zł);

36) cech szklarzy (członków 33, wpisowe 24 zł, składka roczna 12);

37) cech tapicerów (członków 54, wpisowe 25 zł, składka roczna 24 zł);

38) cech tokarzy i wyrabiających instrumenta muzyczne (członków 18, wpisowe 30, składka roczna 18 zł);

39) cech zdunów i garncarzy (członków 21, wpisowe 30 zł, składka roczna 30 zł):

40) cech zegarmistrzów (członków 28, wpisowe 30 zł, składka roczna 16);

41) związek cechów krakowskich (członków 37, wpisowe 50 zł, składka roczna 1 zł od każdego członka cechu);

42) stowarzyszenie ajentów handlowych (członków 140, wpisowe 20 zł, składka roczna 60 zł);

43) stowarzyszenie przemysłowe właścicieli autobusów na okręg województwa krakowskiego (członków 42, wpisowe 30 zł, składka roczna 60 zł);

44) korporacja przemysłowa dorożkarzy konnych grupa I (członków 187, wpisowe 25 zł, składka roczna 6 zł);

45) korporacja przemysłowców graficznych na województwo krakowskie (członków 33, wpisowe 24 do 48 zł, składka roczna od jednostki, którą stanowi maszyna drukarni przeciętnie 25 zł);

46) korporacja przemysłu gastronomicznego (członków 35, wpisowe 10 zł, składka roczna 120 zł);

47) związek korporacyj przemysłu gastronomicznego na Województwo krakowskie (członków 28, wpisowe 50 zł, składka roczna 50—100 zł);

48) korporacja przemysłowa koncesjonowanych przemysłowców elektro-instalacyjnych na województwo krakowskie (członków 54, wpisowe 100 zł, składka roczna 36 zł);

49) korporacja przemysłowa księgarzy antykwarskich i właścicieli wypożyczalni książek (członków 20, wpisowe 10 zł, składka roczna 4 zł);

50) korporacja przemysłowa koncesjonowanych kominiarzy na okręg województwa krakowskiego (członków 77, wpisowe 25-50 zł, składka roczna 25 do 50 zł);

51) korporacja przemysłowa mechaników (członków 20, wpisowe 30 zł, składka roczna 36 zł);

52) korporacja przemysłowa modniarek (niezorganizowana dotąd);

53) stowarzyszenie przemysłowe producentów wody sodowej i napoji musujących na województwo krakowskie (członków 102, wpisowe 25 zł, składka roczna 8—24 zł);

54) stowarzyszenie przemysłowe właścicieli dorożek samochodowych (członków 101, wpisowe 50 zł, składka roczna 36 zł);

55) korporacja przemysłowa koncesjonowanych instalatorów wodo- i gazociągowych na okręg województwa krakowskiego (członków 68, wpisowe 100 zł, składka roczna 36 zł);

56) stowarzyszenie przemysłowe tandeciarzy (członków 41, wpisowe 5 zł, składka roczna 6 zł);

57) gremjum właścicieli hoteli i pensjonatów (członków 33, wpisowe 50 zł, składka roczna 1 zł od łóżka);

58) korporacja przemysłowa restauratorów i pokrewnych zawodów (członków 300, wpisowe 20—50 zł, składka roczna 36—72 zł).

Najliczniejszą zatem korporacją jest stowarzyszenie przemysłu restauratorów i pokrewnych zawodów, do którego należy 300-tu członków, najmniejszą zaś jest cech szczotkarzy i powroźników o ilości członków 9-ciu. Majątku nie mają korporacje zawodowe w Krakowie prawie żadnego, z wyjątkiem cechu rzeźników i wędliniarzy „na Kotłowem“, który posiada 2 duże realności, oraz cechu rzeźników i masarzy grupy II, do którego należy 1 realność. Trudno bowiem podciągnąć pod miano majątku fundusze, obejmujące kilkadziesiąt, kilkaset, czy nawet kilka tysięcy złotych, wykazanych obecnie przez korporacje zawodowe w Krakowie. Jest to następstwem dewaluacji, skutkiem której fundusze, jakie posiadały cechy dawniejsze, z których wyłoniły się bezpośrednio obecne związki zawodowe, prawie, że znikły zupełnie.

Zauważam, że do wyjątków należą w Krakowie osoby, wykonujące samodzielnie przemysł na podstawie przemysłowego uprawnienia, któreby nie należały do „swojej“ korporacji. Tak samo kilka zaledwie mamy w Krakowie gałęzi przemysłu, które nie mają „swojej“ korporacji.

Większość stowarzyszeń przemysłowych w Krakowie spełnia poruczone im przez Państwo zadania, oddając wielkie usługi członkom i danej gałęzi przemysłu, co należy zapisać nie tylko na dobro członków, ale także przypisać trudnej bardzo, jednak wdzięcznej, choć mało widocznej pracy instruktora korporacyj przemysłowych w Krakowie. Pokaźny jednak odsetek korporacyj przemysłowych w Krakowie nie rozwija działalności, określonej statutem w takiej mierze, jakby to mogły i winny uczynić, na co składają się różnolite przyczyny, między innemi:

a) brak czasu u członków zarządu, borykających się w dzisiejszych ekonomicznie ciężkich czasach z trudnościami natury gospodarczej i stąd nie wiele czasu mogących poświęcić stowarzyszeniu. W konsekwencji tego rzadko zwoływane walne zebrania dają mało sposobności członkom do wypowiedzenia się w sprawach tak cechu, jak i przemysłu;

b) brak zrozumienia u wielu członków celowości i znaczenia organizacji, w następstwie czego wielu płaci niewielkie nawet stosunkowo składki, jak to widzieliśmy poprzednio w przeważnej ilości korporacyj, z niechęcią, względnie nawet odmawia płacenia, zmuszając zarząd do przymusowego ściągania;

c) brak zaufania we własne siły i zniechęcenie do stowarzyszenia. Często dosyć spotykałem się, biorąc udział w zebraniach stowarzyszeń z ramienia Magistratu jako władzy przemysłowej I instancji, z zarzutami ze strony członków, iż dzisiejsze korporacje nie mają tego stanowiska prawnego w odniesieniu do władzy państwowej, jakie miały stowarzyszenia przemysłowe, istniejące na zasadzie noweli przemysłowej austrjackiej z 5 lutego 1907 Dz. U. P. Nr. 26, którą to ustawą miały np. zastrzeżone bardzo ważne prawo opinjowania dowodów uzdolnienia, przedkładanych władzy przemysłowej przez starających się o uprawnienie przemysłowe i to z dalszem prawem odwołania się od decyzji władzy przemysłowej, nie uwzględniającej ich opinji do wyższej władzy przemysłowej, a w konsekwencji także z prawem skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Zarzutom tego rodzaju nie można odmówić słuszności, z drugiej jednak strony należy zauważyć, że niektórzy członkowie korporacyj nie rozumieją, czy też nie chcą tego zrozumieć, iż sami ponoszą w dużej części winę skromnych rezultatów działalności swojej korporacji, ciężar bowiem obowiązku pracy spychają na wydział, nie dając żadnej współpracy, względnie minimalną. Nieznaczne nieraz zamierzone i przedstawione na posiedzeniu członków korporacyj podniesienie składek dla wzmożenia działalności stowarzyszenia napotyka na wielkie trudności i nie da się przeprowadzić bez silnej agitacji jednostek, rozumiejących znaczenie związku. Można jednak mieć niepłonną nadzieję, a raczej uzasadnioną pewność, że stosunki w tych związkach ulegną zmianie na lepsze z biegiem czasu i to w niedalekiej przyszłości, oraz że związki te staną się szkołą obywatelskiego czynu, tworzącą ludzi, którzy z czasem będą mogli spełniać większe i ważniejsze, więcej odpowiedzialne zadania. Biorę tu bowiem pod uwagę ustawiczne podnoszenie się wykształcenia tak zawodowego, jak i ogólnego jednostek, pracujących w przemyśle.

TADEUSZ PRZEORSKI.

Współczesny samorząd miejski.

(Ciąg dalszy).

IV. Wienerneustadt.

Wienerneustadt w Austrji dolnej, liczący 36.956 mieszkańców, stanowi osobny powiat miejski i miasto o własnym statucie. Samorząd jego oparty jest na ustawie krajowej z 20 maja 1925 r., obejmującej w części I-szej (§§ 117) statut ustrojowy, w części II-giej (§§ 58) ordynację wyborczą miejską.

Postanowienia o obszarze miasta, mieszkańcach, obywatelstwie są analogiczne do poprzednio opisanych; żony obywateli miejskich korzystają z uprawnień mężów, obywatele honorowi mają wszelkie prawa przynależnych do gminy bez obowiązków, ciążących na członkach gminy.

Organami samorządu gminnego są, podobnie jak w Wiedniu, rada gminna, burmistrz, senat miejski, wydziały rady gminnej, magistrat i miejski urząd kontroli. Czystopisy załatwień, wychodzące z magistratu, podpisuje burmistrz a w jego zastępstwie dyrektor magistratu.

Radą miasta składa się z 45 członków, wybieranych na lat pięć. Tyleż lat trwa kadencja urzędowania burmistrza i członków senatu.

Poza wypadkami rozwiązania rady gminnej przez starostę krajowego, może rada gminna rozwiązać się sama. Do uchwały potrzeba w tym wypadku większości $^{2}/_{3}$ członków rady. Nowe wybory rozpisuje senat miejski w terminie 14 dni po uchwale. Członkowie rady gminnej otrzymują za swe czynności stałe wynagrodzenie (funkcyjne).

O utracie mandatu, czyto w wypadkach wyboru osoby, nie mającej biernego prawa wyborczego, czy wskutek odmowy złożenia przyrzeczenia radzieckiego orzeka trybunał konstytucyjny na wniosek rady gminnej.

Posiedzenia rady gminnej zwołuje burmistrz i on posiedzeniom przewodniczy. Do ważności uchwał wymagana jest obecność 23 członków rady. Sprawy zamieszczone na porządku dziennym, doręczonym członkom rady gminnej conajmniej na 24 godziny przed rozpoczęciem posiedzenia, uważa się za uchwalone przez radę, jeśli na zapytanie burmistrza nikt otwarcia dyskusji nad niemi nie zażąda. Uchwały zapadają bez względną większością głosów obecnych na posiedzeniu członków rady gminnej. Przewodniczący nie głosuje, rozstrzyga jednak w razie równości głosów. Większości 36 głosów wymagają uchwały rady gminnej, podlegające zatwierdzeniu rządu krajowego, a dotyczące aktów majątkowych gminy, wartości przekraczającej 45.000 szylingów, tudzież zaciągnięcie pożyczki, lub udzielenie rękojmi w kwocie powyżej 150.000 szylingów.

Burmistrza i wiceburmistrzów w liczbie dwóch wybiera rada gminna z grona swoich członków. Burmistrz składa przyrzeczenie służbowe na posiedzeniu rady gminnej do rąk najstarszego członka rady, a w razie opróżnienia miejsca burmistrzowskiego w ciągu kadencji, do rąk urzędującego wiceburmistrza. Stanowisko jego w zarządzie miasta jest analogiczne, jak burmistrza w innych miastach Rzplitej austrjackiej. Burmistrza we własnym zakresie działania gminy zastępują wiceburmistrzowie, względnie członkowie senatu, w poruczonym zakresie działania dyrektor magistratu.

Senat składa się z burmistrza, jako przewodniczącego, wiceburmistrza i 9 członków, wybranych przez radę gminną na lat pięć, a ściśle rzecz biorąc, aż do przeprowadzenia nowych wyborów. Rada gminna może również każdego czasu odwołać senat; funkcje jego przez czas aż do nowego wyboru pełni burmistrz. Wybory senatu winny się odbyć najpóźniej w ciągu 28 dni po ukonstytuowaniu się rady gminnej, a w wypadku odwołania senatu najpóźniej w ciągu dni 16.

Wiceburmistrzowie i członkowie senatu składają przyrzeczenie służbowe w ręce burmistrza. Senat zbiera się w razie potrzeby. Do ważności uchwał wymagana jest obecność połowy członków.

Senat urzęduje wyłącznie jako ciało kolegjalne. Referentem w senacie jest dyrektor magistratu, względnie wyznaczony przez niego zastępca. Referent ma w sprawach poruczonego działania głos stanowczy.

Przewodniczących wydziałów rady gminnej i komisyj wyznacza burmistrz. Wydziały i komisje wybierają zastępcę przewodniczącego i sekretarza. Referentami są w zasadzie urzędnicy magistratu, kierujący

danemi resortami administracyjnemi. Rada gminna może wybrane wydziały i komisje „proprio motu“ lub na wniosek burmistrza odwołać. musi jednak w ciągu 14 dni nowy wybór przeprowadzić.

Magistrat składa się z burmistrza, wiceburmistrzów i urzędników, kierujących administracją miejską. Kwalifikacje i stosunki służbowe personalu gminnego normowane są według zasad pragmatyki dla urzędników władz rządowych.

Organizacja przedsiębiorstw i zakładów gminnych opiera się na analogicznych zasadach jak w Wiedniu. Przedsiębiorstwa mają charakter zarobkowy, zakłady są oddziałami administracyjnemi magistratu z pewną samodzielnością gospodarczą.

Władzę polityczną I instancji sprawuje senat, który może agendy jej przenieść na magistrat.

Kontrolę nad administracją gminną, zarówno faktyczną, jak i finansowo-rachunkową, przeprowadzają wydziały finansowy i kontrolny rady gminnej przy pomocy miejskiego urzędu kontroli.

Zakres działania rady gminnej poza prawem stanowienia i kontroli, obejmuje szereg czynności natury administracyjnej, jak nominacje, awanse, zwalnianie i przenoszenie w stan spoczynku pracowników gminy, ustalanie norm wynagrodzeń nawet dla dziennie płatnych robotników, przyznawanie remuneracyj dla personalu gminnego powyżej 500 szylingów, zatwierdzanie aktów majątkowych przy nieruchomościach powyżej 1500 szylingów, przy ruchomościach powyżej 1000 szylingów, odpisywanie należytości gminnych powyżej 30 szylingów, wydawanie przepisów policji miejscowej z sankcjami karnemi do 300 szyl. grzywny, wzgl. 14 dni aresztu itp.

Senat jest organem uchwalającym gminy w drobniejszych sprawach własnego zakresu działania gminy, nie należących do zakresu działania rady gminnej, a zarazem ciałem urzędującym kolegjalnie w sprawach poruczonego zakresu. Podobnie jak rada gminna, załatwia on pewne sprawy administracyjne, nie zastrzeżone radzie gminnej, lub też przez radę senatowi przekazane. Z ustawy załatwia senat sprawy majątkowe gminy w granicach poniżej wartości, zastrzeżonej rozpoznaniu rady gminnej, załatwia sprawy personalu, zatrudnionego w administracji gminnej, wykonuje w imieniu gminy prawo prezenty i patronatu, rozstrzyga spory kompetencyjne między wydziałami rady gminnej, przygotowuje wnioski na radę w sprawach, niezastrzeżonych kompetencji wydziałów rady i komisyj, wykonuje nadzór nad gospodarką i administracją miejską, przygotowuje budżet i zamknięcia rachunkowe na radę gminną i t. d.

Wydziały i komisje rady gminnej przygotowują sprawy zlecone im przez radę gminną dla rady, wykonują w imieniu rady nadzór i kontrolę nad administracją gminną Wydziały stanowią samoistnie w sprawach, nienależących do kompetencji innych organów administracji gminnej.

Magistrat pod przewodnictwem i odpowiedzialnością burmistrza jest urzędem wykonawczym i administracyjnym gminy. Magistrat ustala budżet i zamknięcia rachunkowe. Na czele poszczególnych departamentów magistratu stoją członkowie senatu, radcy miejscy, zastępcami ich są kierujący urzędnicy. Szefem urzędu miejskiego i zastępcą burmistrza w poruczonym zakresie działania jest dyrektor magistratu.

Skarbowość miejska opiera się na dochodach z majątku własnego, udziale gminy w podatkach państwowych i na dodatkach gminnych do podatków krajowych i państwowych.

Nadzór państwowy nad gospodarką i administracją gminną prowadzi w pierwszym rzędzie burmistrz, któremu w wypadkach, statutem przewidzianych, przysługuje prawo zawieszania uchwał rady gminnej, senatu i wydziałów rady gminnej. Poza burmistrzem nadzór we własnym zakresie działania sprawuje rząd krajowy, w poruczonym zakresie działania starosta krajowy. Zatwierdzeniu rządu krajowego podlegają wszelkie uchwały majątkowe rady gminnej, o ile ich przedmiot przekracza kwotę 45.000 szylingów, zaciąganie pożyczek powyżej 150.000 szyl. Rząd krajowy stanowi II instancję administracyjną w sprawach własnego zakresu działania; w poruczonym zakresie II instancją jest starosta krajowy.

Ordynacja wyborcza miasta Wienerneustadt oparta jest na wzorze miasta Wiednia. Przewodniczącym głównej komisji wyborczej (okręgowej) i komisyj obwodowych jest burmistrz, dla czynności z tem związanych może jednak wyznaczyć stałych zastępców, co też w praktyce zwłaszcza w komisjach obwodowych zawsze ma miejsce. Członków i zastępców komisyj wyborczych powołuje senat na zasadzie wniosków stronnictw i komitetów wyborczych w stosunku do ich reprezentacji w radzie gminnej. Senat dokonuje również rozpisania wyborów. Burmistrz załatwia reklamacje w I instancji; od orzeczenia burmistrza przysługuje prawo odwołania do głównej (okręgowej) komisji wyborczej. Po decyzji tejże burmistrz zatwierdza ostatecznie spisy wyborców i przesyła je w dniu wyborów komisjom obwodowym Koperty urzędowe są odmienne dla mężczyzn, odmienne dla kobiet. Wyborca może być przez komisję niedopuszczony do oddania głosu jedynie w wypadku niemożności stwierdzenia identyczności jego osoby. Karty głosowania muszą być pod nieważnością głosu z białego, miękkiego papieru o wymiarze 6 — 9 cm szerokości, a 9 — 11 cm długości. Przy skrutynjum oblicza się najpierw głosy oddane przez kobiety, a to ilość wszystkich głosów, ilość głosów ważnych i nieważnych i ilość głosów oddanych na poszczególne listy, następnie w ten sam sposób ustala się wyniki głosowania mężczyzn, a w końcu wyniki ogólne w obwodzie głosowania.

Wybór burmistrza przeprowadza rada gminna w obecności $^3/_4$ części członków rady, przewodniczy najstarszy wiekiem członek rady gminnej Wybory wiceburmistrzów, radców miejskich i członków senatu odbywają się na zasadzie proporcjonalności.

V. Klagenfurt.

Klagenfurt, stolica austrjackiej części Karyntji (27.423 mieszkańców), jest również miastem o własnym statucie. Statut ten ogłoszony został ustawą krajową z 21 grudnia 1923 r., znowelizowaną następnie w drobnych zresztą szczegółach ustawami krajowemi z 30 grudnia 1927 r., oraz z 7 listopada 1929 r. Nową ordynację wyborczą dla Klagenfurtu wprowadzila ustawa krajowa z 25 lutego 1920 r.

Ustrój samorządowy Klagenfurtu oparty jest na analogicznych zasadach, jakie przedstawiłem przy miastach, poprzednio omówionych. Różnice są nieistotne.

Uprawnienia, wynikające z nadania przez radę gminną obywatelstwa miejskiego przechodzą w razie śmierci uprawnionego na pozostałą po nim wdowę i ślubne dzieci.

Organami administracji miejskiej są: rada gminna, rada miejska, burmistrz, magistrat i miejski urząd kontroli.

Rada miasta liczy 26 członków.

Przyrzeczenie radzieckie obejmuje obowiązek bronienia niemieckiego charakteru miasta.

Do wyboru burmistrza i wiceburmistrzów wymagany jest komplet 24 członków rady. Nieusprawiedliwiona nieobecność członka rady na posiedzeniu wyborczem powoduje utratę mandatu radzieckiego, o czem orzeka trybunał konstytucyjny. Wybór burmistrza odbywa się w głosowaniu zwykłem bezwzględną większością głosów, wybór wiceburmistrzów i członków rady miejskiej (radców miejskich) proporcjonalnie. Burmistrzem i wiceburmistrzami mogą być wybrani tylko członkowie rady gminnej. Burmistrz składa przyrzeczenie służbowe w ręce starosty krajowego, wiceburmistrzowie i członkowie rady gminnej na ręce burmistrza. Rada gminna może większością $^2/_3$ głosów na wniosek $^2/_3$ członków, odwołać członka rady miejskiej. Pracownik gminny nie może być wybrany członkiem rady gminnej, burmistrzem, wiceburmistrzem, członkiem rady miejskiej, członkiem wydziałów rady gminnej, a to jak długo pozostaje w czynnej służbie gminy.

Rada gminna może uchwalić wynagrodzenie stałe dla wszystkich członków rady, może też uchwalić wynagrodzenie także dla członków pewnych wydziałów, zajmujących się administracją miejską, zwłaszcza zaś administracją zakładów i przedsiębiorstw miejskich.

Uchwały rady gminnej, dotyczące nabycia, pozbycia, względnie obciążenia majątku gminnego, podlegają przy wartości powyżej 200.000 szylingów zatwierdzeniu rządu krajowego Zatwierdzeniu rządu krajowego podlega także odpisanie nieściągalnej należytości gminnej przy wartości powyżej 10.000 szylingów.

Rada gminna uchwala budżet na podstawie zamknięć rachunkowych funduszów miejskich i zamknięcia rachunkowego inwentarza.

Wydając przepisy w dziedzinie policji miejscowej, rada gminna może ustanowić sankcje karne w wysokości 200 szylingów, lub 14 dni aresztu.

Przewodniczącym rady gminnej jest burmistrz. Do ważności uchwał wymagana jest obecność 18 członków rady i bezwzględna większość głosów obecnych Burmistrz nie głosuje, lecz dyrymuje w razie równości głosów.

Burmistrz może udzielić urlopu członkom rady gminnej na jedno posiedzenie. Dłuższych urlopów udziela rada gminna. Członka, absentującego się na posiedzeniach rady gminnej upomni, w razie bezskutecznego upomnienia może go ukarać grzywną do 200 szylingów, a gdyby i grzywna skutku nie odniosła, rada gminna może postawić przed trybunałem konstutucyjnym wniosek na uznanie mandatu zaniedbującego posiedzenia członka rady gminnej za wygasły.

Kwalifikowanej obecności 24 członków wymagają wspomniane poprzednio majątkowe uchwały rady gminnej przy wartości powyżej 200.000 szylingów, uchwały, ustanawiające wyższe niż 50% dodatki gminne do podatków państwowych, wnioski do trybunału konstytucyjnego o uznanie mandatu członka rady gminnej za wygasły, uchwały, ustanawiające nowe opłaty, należytości, lub taksy na rzecz gminy, względnie podwyższające dotychczasowe, uchwały zezwalające na przekroczenie kredytów budżetowych o kwotę wyższą niż 4.000 szylingów w jednym dziale.

Kompetencja rady miejskiej i wydziałów rady gminnej jest ściśle analogiczną do zakresu działania senatu i wydziałów rady gminnej w Wienerneustadt. Takie same jest również stanowisko burmistrza w administracji miejskiej, jako organu zarządzającego i wykonawczego gminy. Z tytułu wykonywania policji miejscowej, przysługuje burmistrzowi prawo zagrożenia karą pieniężną do wysokości 10 szylingów, względnie karą aresztu do 8 dni. Burmistrz, jako przełożony wszystkich urzędów, wykonuje władzę porządkową i dyscyplinarną nad personalem gminy.

Burmistrz pod własną odpowiedzialnością załatwia sprawy poruczonego zakresu działania przy pomocy magistratu, jako władzy politycznej administracji I instancji.

Odwołania stron przeciw orzeczeniom, wydanym we własnym zakresie działania gminy, muszą być w ciągu 24 godzin po ogłoszeniu, względnie zawiadomieniu, zgłoszone, a najpóźniej w ciągu 3 dni wniesione do magistratu.

Podobnie jak w Wienerneustadt, ordynacja wyborcza do rady gminnej w Klagenfurcie opiera się w głównym zarysie na ordynacji wyborczej wiedeńskiej. Członków głównej (okręgowej) komisji wyborczej, której przewodniczy z urzędu burmistrz, powołuje rada gminna, z wyjątkiem członka ze stanu sędziowskiego, wyznaczonego przez prezesa sądu krajowego. Członków obwodowych komisyj wyborczych wyznacza główna komisja wyborcza. Przy prawie wyborczem biernem cenzus wieku wynosi lat 26. Spisy obwodowe wyborców sporządzają obwodowe komisje wyborcze. Jeżeli stronnictwo, zgłaszające listę kandydatów, nie zgłosiło osoby pełnomocnika, za pełnomocnika uważa się osobę, zamieszczoną na pierwszem miejscu listy kandydatów. Poza wyszczególnionemi co dopiero, innych różnic w ordynacji wyborczej niema.

VI. Ogólne uwagi.

Przedstawiłem w zarysie ustrój samorządowy większych miast Republiki Austrjackiej, miast o własnym statucie, stanowiących samoistne powiaty miejskie. Samorząd pozostałych dwóch statutowych miast, tj. Lincu w górnej Austrji i Solnogrodu (Salzburga) nie wykazuje miejscowych właściwości w tym stopniu, by należało je odrębnie omówić.

Pobieżny nawet przegląd statutów, poprzednio omówionych, wykazuje, że opierają się one bez wyjątku na dawnej austrjackiej ustawie gminnej z 5 marca 1862 r. Ustawa ta, jako typ ustawy ramowej dla gmin, zarówno w koncepcji zasadniczej, jak i kodyfikacyjnych jej szczegółach wzorowa, została zmianami po roku 1918 w wielu kierunkach popsuta. Prądy polityczne, dążące w Austrji do demokratyzacji ustroju gminnego, poza reformą prawa wyborczego, starały się zreformować również w duchu demokratycznym i ustrój gminy. Dążenia te w różnych miastach znajdowały różny wyraz. Wspólną ich cechą jest nietylko wprowadzenie 5-cio przymiotnikowego głosowania przy wyborach do rady gminnej, lecz przyjęcie zasady propor-

cjonalnego wyboru wszelkich ciał, zarówno reprezentacyjnych, jak administracyjnych, a to komisyj i wydziałów rad gminnych, senatu, a nawet prezydjum miasta. Dalszą cechą, to przerzucenie szeregu spraw administracyjnych na radę gminną, która z ciała uchwalającego i kontrolującego, jakiem w zasadzie powinna być, w wielu miastach stała się czynnikiem administracyjnym, następnie rozbudowa organów administracyjnych gminy, których w miastach, nawet małych, statuty wymieniają po 6 i więcej, zepchnięcie magistratu, czynnika fachowego w administracji miejskiej, na ostatni plan, sformalizowanie administracji wymogiem zatwierdzeń licznych ciał reprezentacyjnych, jej przewlekłość, nieuniknione spory kompetencyjne itd. Uderza przytem różnorodność form ustrojowych tych samych elementów samorządu gminnego w poszczególnych miastach, zarówno co do zakresu działania poszczególnych organów samorządu, jak i stanowiska ich w ustroju gminy. Takich różnic lokalnych jest bardzo wiele; kadencje urzędowania rady gminnej wynoszą zasadniczo lat 5, w Insbruku i Solnogrodzie lat 4, system odnawiania rady gminnej w połowie kadencji istnieje tylko w Insbruku, kompetencje finansowe rady gminnej są niemal w każdem mieście inne, zdarza się, że w miastach mniejszych (jak Insbruk, Solnogród) uprawnienia te są rozleglejsze, niż w miastach tej wielkości, co Grac. Nawet prawo wyborcze bierne nie we wszystkich miastach jednakie. Statuty jednych miast ustalają dla wybieralności cenzus wieku na 26 lat, innych na lat 24. Tasama rozmaitość cechuje ustrój organów samorządu miejskiego, zwłaszcza stanowisko ich w administracji gminnej. Poza wspólną wszystkim tym miastom radą gminną, mamy drugie ciało senat, lub radę miejską. Organ ten jest w jednych miastach małą radą miejską, ciałem uchwalającem w sprawach drobnej wagi, oraz kontrolującem administrację miejską, w innych pełni funkcje kolegjalnej władzy gminnej we własnym zakresie działania i władzy I instancji w zleconej administracji ogólnej państwa. W Celowcu (Klagenfurcie) rada miejska może agendy I instancji przelać na magistrat. Statuty Gracu i Insbruka magistratu wogóle za organ administracji miejskiej w rozumieniu statutowem nie uważają, lecz za organ wykonawczy administracji miejskiej. Poruszyłem najważniejsze właściwości i różnice lokalne; prócz nich istnieje mnóstwo najróżnorodniejszych postanowień, w każdem mieście innych. Są one z punktu widzenia prawno-ustrojowego w miastach tego samego typu administracyjnego anomalją, która w uporządkowanym ustroju administracyjnym państwa, wymagającym jednolitych form, miejsca mieć nie powinna. Te „sui generis“ autonomiczne twory, jakiemi stały się miasta austrjackie po przewrocie w roku 1918, są wynikiem rozbicia myśli państwowej w Austrji po klęsce wojennej, rezultatem separatystycznych dążności nie tylko krajów związkowych republiki, ale i miast, których one ośrodek stanowiły, wynikiem nastrojów powojennych, dążących do reform bez należytego przemyślenia form ustrojowych. Reforma prawa gminnego jest w Austrji od kilku lat powszechnie odczuwaną koniecznością. Reforma ta oczywiście będzie mogła dojść do skutku dopiero po skonsolidowaniu się stosunków politycznych w państwie.

(Ciąg dalszy nastąpi).

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

OBWIESZCZENIA i ROZPORZĄDZENIA.

Do L. B. S. 3301/30.

OBSZAR MIASTA KRAKOWA

według stanu katastralnego na rok 1930.

Dzieln.	Grunta uprawne		Nieużytki		Pow. zabudowana i podwórza		Inne grunta		Razem	
	ha	a	ha	a	ha	a	ha	a	ha	a
I	19	69	—	16	37	87	21	12	78	84
II	2	88	—	47	4	50	2	53	10	38
III	8	80	—	50	12	65	10	27	32	22
IV	28	81	—	—	41	14	18	13	88	08
V	23	71	—	—	23	—	10	38	57	09
VI	74	95	—	51	31	50	15	12	122	08
VII	13	77	—	82	13	29	6	41	34	29
VIII	28	79	7	31	34	73	28	68	99	51
IX	55	65	—	3	6	74	5	17	67	59
X	311	34	2	04	5	90	8	51	327	79
XI	184	15	1	03	10	21	36	48	231	87
XII	95	44	3	58	12	62	13	52	125	16
XIII	484	30	6	71	17	86	33	75	542	62
XIV	152	94	—	—	4	84	8	74	166	52
XV	78	30	—	55	9	99	5	77	94	61
XVI	155	34	—	01	11	45	7	65	174	45
XVII	410	73	2	25	37	13	19	18	469	29
XVIII	107	47	1	22	16	88	30	29	155	86
XIX	238	37	—	11	34	05	22	77	295	30
XX	285	46	4	91	13	36	35	75	339	48
XXI	712	77	3	28	11	94	44	20	772	19
XXII	433	34	9	90	56	54	48	57	548	35
Razem	3907	00	45	39	448	19	432	99	4833	57

Kraków, dnia 3 września 1930 r.

OBWIESZCZENIE

dotyczące założenia na nowo księgi gruntowej.

Komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie przystępuje do akcji założenia na nowo ksiąg gruntowych dla gminy katastr. Kraków IX Ludwinów.

Dochodzenia, które w tym celu będą przedsięwzięte, rozpoczynają się dnia 10 października 1930 r. w biurze Komisji, Plac Wszystkich Świętych L. 1, II-gie piętro.

Wszyscy posiadacze nieruchomości, znajdujących się w gminie katastralnej, wierzyciele hipoteczni i inne osoby, które mają interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania i w uporządkowaniu stanu ciężarów, mogą zgłosić się i podać wszystko, co okaże się przydatne dla wyjaśnienia stanu rzeczy, oraz dla ochrony ich praw.

W międzyczasie będzie wyłożona kopja mapy wraz z wykazem wszystkich nieruchomości i wykazem posiadania katastralnego każdego poszczególnego po-

siadacza, tudzież wraz z innemi wyciągami z katastru w biurze Komisji, Plac Wszystkich Świętych L. 1, II p., a każdy może tam przeglądnąć powyższe materjały.

Gdy w toku dochodzeń okazało się, że części składowe pewnego ciała hipotecznego leżą w innej gminie katastralnej, natenczas w razie potrzeby obejmie się dochodzeniami równocześnie także odnośne poboczne części składowe.

Kraków, 2 września 1930 r.

Komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych:
Dr. Grzęski.

L. II. 39744/30.

OBWIESZCZENIE
w sprawie zgłoszenia zmian lokatorów.

Celem wymiaru 8% podatku od lokali na rok 1931, który dokonany będzie na podstawie list lokatorów, złożonych do wymiaru na rok 1927/28, Magistrat zarządza, co następuje:

Właściciele realności, lub ich zastępcy, winni w terminie do dnia 1-go października 1930 r. włącznie, a to w celu uzgodnienia rejestru biorczego podatku lokatorskiego z obecnym stanem faktycznym, zgłosić w Magistracie wszelkie zmiany w stanie lokatorów, zaszłe w ciągu ostatniego roku, o ile tego już nie uczyniono, a w szczególności zgłosić lokatorów, którzy w powyższym czasie z odnośnych realności się wyprowadzili, lub do nich się wprowadzili, podając w zgłoszeniu ulicę i liczbę orjentacyjną dotyczącej realności, imiona i nazwiska lokatorów, którzy się wyprowadzili, a co do lokatorów nowowprowadzonych ilość ubikacyj składających mieszkania, względnie lokale tychże, oraz wysokość czynszu (względnie wartości czynszowej z czerwca 1914 roku).

Powyższe zgłoszenia należy uskutecznić pisemnie na półarkuszach białego papieru w Wydziale II Magistratu, plac WW. Świętych L. 6, II-gie piętro, w godzinach między 12—14.

Za zaniedbanie złożenia zgłoszenia zmian w przepisanym terminie, jak również za złożenie zeznań nieprawdziwych, lub niezupełnych, winni ulegną karom w myśl § 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1926 r., wydanego w celu wykonania ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali, oraz art. 62, 63 i 67 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747.

Wszelkie późniejsze zmiany w stanie lokatorów, lub zajmowanych lokali, właściciele realności, względnie ich zastępcy mają zgłaszać pisemnie Magistratowi w 3-ch dniach po zaszłej zmianie.

Kraków, dnia 16 września 1930 r.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
jako władza administracji ogólnej I-szej instancji.

L. VII. 277/1930.

OBWIESZCZENIE
Prezydenta stoł. król. m. Krakowa z dnia 16 września 1930 r. w sprawie zmiany brzmienia § 45-go „Przepisów o używaniu i ochronie ulic, oraz o ruchu ulicznym w mieście Krakowie" z dnia 14 czerwca 1927 r. L. B. P. 7069/927.

Na podstawie § 102 lit. a) Statutu dla miasta Krakowa z dnia 6 października 1901 r. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 108, podaję niniejszem do powszechnej wiadomości rozporządzenie Wojewody Krakowskiego z dnia 28 lipca 1930 r. L. B. 30 bezp. 929 o zmianie brzmienia § 45 „Przepisów o używaniu i ochronie ulic, oraz o ruchu ulicznym w mieście Krakowie" z dnia 14 czerwca 1927 r. L. B. P. 7069/927.

Rozporządzenie to brzmi:

ROZPORZĄDZENIE
Wojewody Krakowskiego z dnia 28 lipca 1930 roku w sprawie zmiany przepisów o używaniu i ochronie ulic, oraz o ruchu ulicznym w mieście Krakowie

Na zasadzie przepisów §§ 3, 4 i 33 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 611, regulującego używanie i ochronę dróg, oraz §§ 37, 38 i 54 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 27 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 396 o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych — zarządzam, co następuje:

§ 1.

W „Przepisach o używaniu i ochronie ulic, oraz o ruchu ulicznym w stoł. król. mieście Krakowie" z dnia 14 czerwca 1927 r. L. B. P. 7069/927, ogłoszonych w Dzienniku Rozporządzeń Magistratu Krakowskiego z dnia 30 czerwca 1927 Nr. 6, a ostatnio również w Dzienniku Urzędowym Województwa Krakowskiego z dnia 15 lipca 1927 r. Nr. 5, wprowadza się następującą zmianę:

§ 45, traktujący o wyprzedzaniu tramwaji, otrzymuje brzmienie:

„Wozy tramwajowe należy wyprzedzać na prawo, z lewej strony wolno wozy tramwajowe wyprzedzać tylko w tym przypadku, gdy szyny tramwajowe znajdują się tak blisko chodnika, że niema dostatecznie wolnej przestrzeni dla bezpieczeństwa przejazdu między wozem tramwajowym a chodnikiem".

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim.

Wojewoda:
Dr. Kwaśniewski m. p.

Powyższe rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 sierpnia 1930 r.

Wzywam do ścisłego przestrzegania przepisów w rozporządzeniu tem zawartych.

Przekroczenia tego rozporządzenia karane będą grzywnami, lub aresztem, albo obu temi karami łącznie, a to po myśli postanowień art. 21 i 21 a) ustawy z dnia 7 października 1921 r. Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656 w brzmieniu Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 151.

Prezydent miasta:
Inż. Karol Rolle w. r.

L. VII. Porz. 214/930/IV.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta stoł. król. m. Krakowa z dnia 17 września 1930 r. o obowiązku odnawiania grobowców, nagrobków, pomników cmentarnych i t. p.

Na podstawie § 102 lit. d) i n) Statutu Gminy miasta Krakowa zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wszystkie grobowce, nagrobki, pomniki i t. p. na cmentarzach, znajdujących się w obrębie miasta Krakowa, mają być utrzymywane stale w należytym porządku i czystości, oraz odpowiednio konserwowane, tak, aby stan ich nie zagrażał bezpieczeństwu publicznemu.

§ 2.

Interesowani właściciele urządzeń, o których mowa w § 1, względnie osoby do konserwacji tych urządzeń zobowiązane, mają w terminie 30 dni poddać zawodowej rewizji powyższe urządzenia, a w razie dostrzeżonych usterek zarządzić naprawę.

W szczególności należy usunąć obluźnione kamienie, popękane ściany i płyty grobowe pobudować, lub wymienić, przyczem te ostatnie mają być szczelnie ocementowane tak ze względów bezpieczeństwa publicznego, jak i zdrowotnych.

§ 3.

Niestosujący się do powyższych zarządzeń będą ukarani na podstawie art. 17 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365).

Niezależnie od pociągnięcia winnych do odpowiedzialności karnej Magistrat zastosuje środki przymusowe, przewidziane w art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 342), a w szczególności karę pieniężną celem przymuszenia, względnie wykonanie zastępcze.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent miasta:
Inż. Karol Rolle w. r.

L. II. 36.025/30.

OBWIESZCZENIE.

o poborze podatku gruntowego w Krakowie

Magistrat podaje do wiadomości, że w myśl rozporządzenia Min. Skarbu z dnia 14 stycznia 1925 r. Dz. U. Nr. 9 poz. 65 Główna Kasa miejska w Krakowie, począwszy od dnia 10 października 1930 r., dokonywać będzie poboru podatku gruntowego od gruntów położonych w obrębie miasta Krakowa, którego przypis dla poszczególnych płatników nie przewyższa kwoty 500 zł. rocznie. Płatnicy zatem tego podatku winni z zapłatą podatku zgłaszać się od powyższego dnia w Głównej Kasie miejskiej w godzinach urzędowych od 9 rano do 12½ w południe.

Równocześnie Magistrat ogłasza, że druga rata podatku gruntowego za rok 1930 płatną jest w czasie od 15 października do 15 listopada b. roku i wzywa płatników do uiszczenia w Głównej Kasie miejskiej rzeczonej raty w powyższym terminie, jak również zaległego za ubiegłe lata podatku gruntowego, a to pod pod rygorem egzekucji.

Dnia 27 września 1930 r.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie w miesiącu czerwcu 1930 r.

I. Przez kontrakt kupna.

1. Dom czteropiętrowy przy ul. Szlak l. or. 6 l. sp. 520/IV nabył Józef Woławski od Piotra Jurkiewicza za cenę 100.000 zł.
2. Dom dwupiętrowy przy ul. św. Filipa l. or. 8 l. sp. 248/V nabył Kamil Wachlowski od Konstancji Piskorzowej za cenę 6.000 dolarów.
3. Dom dwupiętrowy przy ulicy Madalińskiego l. or. 16 l. sp. 163/XI oraz grunt lwh. 336/XI przy tejże ulicy — nabyła Lorka Poss recte Knoll od Jakóba Hodura za cenę 13.250 dolarów.
4. Dom parterowy przy ul. Rybackiej l. or. 28 l. sp. 21/XI nabyła Zofja Motyczkowa od Stefana Maleckiego za cenę 8.000 zł.
5. Dom dwupiętrowy przy ul. Bohdana Zaleskiego l. or. 44 l. sp. 190/XIX nabyli po połowie Bronisław i Albin Kułakowie od Bartłomieja i Tekli Bobrzeckich za cenę 22.000 dolarów.
6. Dom trzechpiętrowy przy ul. Mogilskiej l. or. 10 l. sp. 385/VI nabyli po połowie Antoni i Kazimiera Tochowiczowie od Jakóba i Reginy Fassów za cenę 22.000 dolarów.
7. Dom jednopiętrowy przy ul. Biskupiej l. or. 7 l. sp. 320/IV nabyło Kasyno Powszechne w Krakowie od Krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie za cenę 15.000 dolarów.
8. Dom jednopiętrowy przy ul Długiej l. or. 56 l. sp. 24/V nabyli po połowie Roman i Klara Sudowie od Jakóba i Klary Stworzewiczów za cenę 20.000 dolarów.
9. Dom trzechpiętrowy przy ulicy Bocheńskiej

l. or. 5 l. sp. 370/VIII nabyli po połowie Dr. Józef i Charlotta Pflasterowie od Hirscha i Ryfki Sybirskich za cenę 17.350 dolarów.

10 Dom parterowy przy ul. Król. Jadwigi l. or. 38 l. sp. 55/III nabyła Helena Olszowska od Julji Urbanikowej za cenę 10.000 zł.

11. Część (1/8) domu jednopiętrowego przy ulicy Lelewela l. or. 16 l. sp. 94/XI nabył Rudolf Tchórzewski od Karola Tchórzewskiego za cenę 4 000 zł.

12. Część (1/2) gruntu lwh. 411/XIX przy ul. Pasterskiej nabył Salomon Wohlfeiler od Marjana Grünberga za cenę 1.062 zł.

13. Grunt lwh. 461/XI przy ul. ks. Marka nabyła Stanisława Cegielska od Jana i Hildy Nowaków za cenę 16.000 zł.

14. Grunt lwh. 300/XII przy ul. Kościuszki, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 12/XII, nabyli po połowie Kasiel i Dora Zimetbauwowie od Gminy stoł. król. miasta Krakowa za cenę 8.425 zł.

15. Dom dwupiętrowy przy ulicy Konfederackiej l. or. 27 lsp. 293/XI nabyli po połowie Juljusz i Regina Steiglerowie od Lubina Piotrowskiego za cenę 25.000 dolarów.

16. Grunt lwh. 562/XIII przy ul. Król. Jadwigi, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 319/XIII, nabyli po połowie Stanisław i Stanisława Pankowie od Józefa Dudka za cenę 10.800 zł.

17. Grunt lwh. 279/VI przy ul. św. Łazarza nabył Chaskel Nowomiejski vel Kochen od Fani Kornreich za cenę 3.100 dolarów.

18. Grunt lwh. 227/XVIII przy Al. Królewskiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 56/XVIII. nabyła Helena z Żeglikowskich Bobakowa od Teofila Żeglikowskiego za cenę 19.500 zł.

19. Dom parterowy przy ul. Kościuszki l. or. 42 lsp. 75/XII nabył Lubin Piotrowski od Jana Chlipalskiego za cenę 5.000 dolarów.

20. Grunt lwh. 2965/XVII przy Aleji Słowackiego nabyli po połowie Henryk i Charlotta Münzerowie od Romana i Janiny Osadzińskich za cenę 8.500 dolarów.

21. Grunt lwh. 102/VI przy ul. Botanicznej nabył Janusz Zarzecki od Walerji, Krzysztofa, Marji i Teresy hr. Morstinów za cenę 4.818 dolarów.

22. Część (1/4) domu jednopiętrowego przy ulicy Lubicz l. or. 21 l. sp. 159/VI nabyła Anna hr. Potocka od Cecylji Ciszewskiej za cenę 2.250 dolarów.

23. Część (1/4) domu dwupiętrowego przy ulicy Bonifrcterskiej l. or. 5, 7 l. sp. 492/VIII nabył Berisch Weinberg od Debory z Nussbaumów Grossbardowej za cenę 4.000 dolcrów.

24. Dom jednopiętrowy przy Aleji Grottgera l. or. 32 l. sp. 308/XV oraz grunta lwh. 353/XV i lwh. 514/XV przy tejże ulicy nabył Dr. Józef Stankiewicz od Stefanji, Honoraty i Janiny Lipskich za cenę 16.500 dolarów.

25. Część (14/154) domu dwupiętrowego przy ulicy św. Gertrudy l. or. 6 l. sp. 133/VII nabyli po 2/154 Matylda, Walerja i Marja Kleinowie, Sabina z Kleinów Fuglewiczowa, Helena z Kleinów Fuglewiczowa, Stefanja z Kleinów Kuśnierzowa, zaś po 1/154 Dr. Franciszek Klein i Helena Fuglewiczowa od Dra Wiktora Kleina za cenę 3.500 dolarów.

26. Dom jednopiętr. przy ul. Piastowskiej l. or. 32 lsp. 146/XVI oraz grunta lwh. 393/XVI, lwh. 394/XVI przy tejże ulicy nabył Inż. Stefan Żeleński od Tadeusza, Ireny i Andrzeja Wołkowskich za cenę 16 000 dol.

27. Część 2/6 domu parterowego przy ul. Legjonów l. or. 2 na realności lwh. 812/XXII nabyli po 1/6 Julja i Wanda Sikorscy od Józefa Heckera za cenę 600 dolarów.

28 Grunt lwh. 1619/XXI przy ulicy Myśliwskiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 62/XXI, nabyli po połowie Franciszek i Michalina Czelusniakowie od Józefa i Wiktorji Siwków, Heleny Ładzińskiej i Marjanny Prochowskiej za cenę 950 zł.

29. Grunt lwh. 603/X przy ul. Twardowskiego, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 314/X, nabył Władysław Zajdowski od Wojciecha Gawiora za cenę 2.350 zł.

30. Część (4/6) domu parterowego przy ul. Dworskiej l. or. 10 l sp. 2/X nabyła Marja Cieślakowa od Antoniego Przygórskiego za cenę 6.000 zł.

31. Dom parterowy przy ul Zamkniętej l or. 8 lsp. 273/XXII oraz grunt lwh. 1029/XXII przy tejże ulicy nabyli po połowie Ignacy i Władysława Dylowie od Andrzeja i Marji Marcowskich za cenę 12.600 zł.

32. Część (1/5) domu parterowego przy ul. Rozdroże l. or. 21 l. sp. 13/X nabył Jan Gierczak od Jadwigi z Gierczaków Bludauowej za cenę 3.504 zł.

33. Części (1/6) domu parterowego przy ul. Bzowej l. or. 7 a na realności lwh. 557/X, oraz 1/4 gruntu lwh. 164/X przy tejże ulicy nabyła Anna ze Zdebskich Dukałowa od Franciszka Cyganika za cenę 800 zł.

34. Dom parterowy przy ul. Wita Stwosza l. or. 17 l. sp. 24/XXII nabyła Mania Mendlinger od Michała i Bożeny Franczaków za cenę 25.000 zł.

35. Dom dwupiętrowy przy ul. Traugutta l. or. 20 l. sp. 153/XXII nabyli po połowie Wincenty i Urszula Michalscy od Piotra Bernarda za cenę 6.000 dolarów.

36. Część (11/160) domu jednopiętrowego przy ul. Rydlówka l. or. 12 l. sp. 122/XXII nabyła Lea Künstlinger od Salomei Pemper za cenę 560 dolarów.

37. Część (12/80) domu jednopiętrowego przy ul. Rydlówka l. or. 12 l. sp. 122/XXII nabył Mojżesz Liebeskind od Samuela Schwarza za cenę 750 dolarów.

38. Część (1/2) gruntów lwh. 495/X oraz 1/4 lwh. 218/X nabył Jan Zamorski od Władysława Franca za cenę 10.656 zł.

II. Przez inne kontrakty.

1. Część (4/8) domu parterowego przy ul. Szopena l. or. 6 l. sp. 58/XV wartości 10.000 zł. nabyli tytułem darowizny po 1/8 Marja Gackiewicz, Emilja Fruzińska, Edmund i Ludwik Żychowski od Katarzyny Żychowskiej.

2. Grunt lwh. 319/XIII przy ul. Król. Jadwigi wartości 10.000 zł. nabyła tytułem darowizny Józefa z Florczyków Dudkowa od Józefa Dudka.

III. Przez śmierć właściciela.

1. Grunta lwh 364/XVI i lwh. 365/XVI przy ul. Kazimierza Wielkiego, wartości 7.500 złotych, nabyła w spadku Irena Rozwadowska po ś. p. Henryku Rozwadowskim.

2. Grunt lwh. 128/XVI przy ul. J. Lea. wartości 8.850 zł., nabyli w spadku po 1/6 Marja Marszałkowa, Zofja Kocołowa, Janina Babirecka i Franciszek, Władysław i Edward Wojtaszek po ś. p. Franciszku Wojtaszku.

3. Część (2/6) domn dwupiętrowego przy ul. Starowiślnej l. or. 4 l. sp. 73/VI, wartości 45.000 zł. nabyli w spadku po 1/6 Roman i Stefan Rękiewicz po ś. p. Apolonji Rękiewicz.

4. Część (8/16) domu dwupiętrowego przy ulicy Krakowskiej l. or. 19 l. sp. 72/VIII, wartości 66.000 zł., nabyli w spadku Ludwik Rosenberg 2/16, zaś Zofja i Dr. Zygmunt Rosenberg po 3/16 po bł. p. Paulinie Rosenberg.

5. Dom dwupiętrowy przy ulicy Sławkowskiej l. or. 16 l. sp. 266/I, wartości 132.000 złotych, nabyli w spadku po połowie Józef i Henryk Splichal po ś. p. Józefie Splichalu.

6. Dom jednopiętrowy oraz grunta lwh. 393/XVI i lwh. 394/XVI przy ul. Piastowskiej l. or. 32 l. sp. 146/XVI, wartości 16.000 dolarów, nabyli w spadku po 1/3 Tadeusz, Irena i Andrzej Wołkowscy po ś. p. Karolu Wołkowskim.

7. Część (8/64) domu parterowego przy ul. Kalwaryjskiej l. or. 94 l. sp. 360/XXII, wartości 8.527 zł., nabyli w spadku po 2/64 Keila, Itla, Majer i Leon Engländer po bł. p. Dawidzie Hirschu 2-ha im. Engländerze.

8. Dom parterowy przy ul. Wielickiej l. or. 4 l. sp. 354/XII, wartości 10.596 zł., nabyli w spadku po 1/4 Pepi, Mina, Rozalja i Jakób Vogler po bł. p. Samuelu Voglerze.

9. Część (1/2) domu parterowego przy ul. Wita Stwosza l. or. 20 l. sp. 85/XXII, wartości 9.666 zł., nabyła w spadku Freindla vel Franciszka Dortheimer po bł. p. Sarze Landwirth.

Wykaz

konsensów budowlanych wydanych w miesiącu wrześniu 1930 r.

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektant	Liczba i data
		Dz. I.		
Komunalna Kasa Oszcz. m. Krakowa	przebudowa hali na I p.	Szpitalna 15 lsp. 402	inż. Filipkiewicz Stan. i inż. Kolarzowski Jul.	4649/30 22/8
Adam Kirchmajer	przebudowa portalu sklepowego	Rynek Gł. 44	Jan Adamski	4408/30 1/9
Tadeusz Oświęcimski	przebudowa kiosku	Pl. WW. Świętych 11 lsp. 90	arch. Karwat Józef	3087/30 2/9
Henryk Manne	przebudowa portalu sklep. i okna parter.	Szpitalna 6	inż. Prokesch Zygm.	3168/30 2/9
Bank Spółdz. dla rzemiosła, przemysłu i handlu	nadbudowa 2, 3, i 4-go piętra, oraz dobud. 4-go piętra oficyny	św. Marka 8 lsp. 256	Filipkiewicz Stan.	4972/30 1/9
		Dz. IV.		
Landau Józef	budowa stróżówki oraz adaptacja łazienki	Czapskich 3 lsp. 408	arch. Jakubowicz Henryk	4908/30 3/9
Konwent OO. Kapucynów	dobudowa chóru	Loretańska 9—15	arch. Gawlik Zygm.	4270/30 21/8
		Dz. V.		
Spółka mieszkaniowa dla miast	budowa 3-ch piętr. domu	ulica projektowana od ul. Długiej l. kat. 13/I.	inż. Hand Rudolf i Eintracht Juljusz	5068/30 27/8

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektant	Liczba i data
		Dz. V.		
Spółka mieszkaniowa dla miast	budowa 3-ch piętr. domu	ul. projektowana od ul. Długiej l. kat. 13/I	inż. Hand Rudolf i Eintracht Juljusz	5067/30 27/8
Józef Wodnicki	plany dodatk. na budowę stróżówki i wychodka w klatce schodowej	Pędzichów 5 lsp. 63		3796/30 22/8
		Dz. VIII.		
Bracia Mendel i Hirsch Pancerowie	nadbudowa mansardu w oficynie	Paulińska 18 lwh. 568	arch. Leon Feniger	4864/30 1/9
		Dz. X.		
Grzegorz Soroczyński	wybudowanie ubikacji na I piętrze	przedłużenie ulicy Zielonej l. kat. 215/4	arch. L. Paciorkowski	5208/30 11/9
Antoni Bielec	wybudowanie ubikacji na I piętrze	boczna przedłużenie ul. Zielonej l. kat. 215/5	dtto	5207/30 11/9
Stanisław i Marja Dudkowie	budowa 1-piętr. domu	Mieszczańska	arch. Miętka Czesław	4807/30 13/8
		Dz. XII.		
Sabina Wiestreichowa i Bolesław Finster	nadbudowa 2-go piętra i poddasza	T. Kościuszki lsp. 35	inż. Prokesch Zygm.	4402/30 22/8
Władysław i Walerja Meresińscy	budowa ogrodzenia frontowego	K. Ujejskiego 3 lsp. 202	inż. Wilczyński	2437/30 29/8
Ascher i Dawid Spira	zmiany w budowie 4-ro piętr. domu	Al. Krasińskiego 30 lwh. 244	arch. Singer Stan.	4567/30 10/9
		Dz. XIII.		
Franciszek Kapałka	dodatk. plany domu parter.	Ks. Józefa 84 lsp. 273	arch. Wład. Stupnicki	4596/30 22/8
		Dz. XV.		
Leon Fass	nadbudow I-go p. oficyny	Racławicka 24 lsp. 229	arch. Stupnicki Władysław	3170/30 22/8
Józef Węgrzyn	budowa mieszkań poddasznych	Jul. Lea 20 lsp. 57	arch. Ludwik Paciorkowski	3804/30 21/8

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektant	Liczba i data
		Dz. XV.		
Józefa Rutkowska	budowa 2-piętr. domu	Urzędnicza 23 l. kat. 373/15	bud. Z. Szufa	2247/30 26/8
Walerja Gawlikowa	plany dodat. na budowę 3-ch piętr. domu	Jul. Lea 17 lsp. 313	Z. Gawlik	4535/30 4/9
		Dz. XVI.		
Paweł Paprocki	budowa 2-piętr. domu	projekt. przecznica ul. Kazimierza W. l. kat. 192/7, 167/16 167/20, 167/24, 167/28	inż. Prokesch Zygm.	2169/30 30/8
Łukasz i Teresa Łysiakowie	budowa ustępów spłukiwanych	Kazimierza W. 116 lsp. 92	Stan. Pieguszewski	4678/30 30/8
		Dz. XVII.		
Marja Antkiewicz	przebudowa wozowni, stajni na mieszkanie	droga nad Sudołem 47 lsp. 381	arch. L. Paciorkowski	4764/30 19/8
Grzegorz i Franciszka Hrydowyjowie	budowa poddasza	Mazowiecka 49 lsp. 97	inż. Prokesch Zygm.	5034/30 29/8
Izrael Birnbaum	przebudowa okna na drzwi	Murowana 6 lsp. 150	arch. L. Paciorkowski	4834/30 28/8
Apolonja Brachowska	nadbud. I. piętra domu frontowego	Rzeczna 9 lsp. 193	dtto	4657/30 20/8
Zarząd Zakładu Ks. Siemaszki	dodat. plany na zmiany rozkładu suteren	Prądnicka 35 lsp. 398	arch. Piwowarczyk Stefan	5059/30 4/9
Kasper Zbroja	parter. oficyna z dołem kloacznym i gnojownikiem	Pod Fortem l. kat. 1714/2 lwh. 640		5096/30 4/9
		Dz. XVIII.		
Tow. Osiedli Urzędn.	budowa domu parter. z poddaszem	Olsza parc. Nr. 75	inż. S. Mehl	4175/30 22/8
Bartłomiej i Tekla Bobrzeccy	budowa 2-piętr. domu z poddaszem	projektowana od ul. Zalewskiego l. kat. 22/21	arch. Bujak Edward	4572/30 22/8
Marja i Jan Bieńczyccy	nadbudowa I-go p. i poddasza	Wiśniowa lp. 8, 272 Dz. XVIII		4653/30 4/7

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektant	Liczba i data
		Dz. XXI.		
Stefan i Agnieszka Adamczykowie	budowa 1-piętr. domu	Gromadzka 53 lsp. 13	J. Merenda	3528/30 22/8
Stefania i Andrzej Skałkowie	budowa 1-piętr. domu	Krzywda 31	inż. S. Mehl	2213/30 28/8
		Dz. XXII.		
Marja Lachowska	dodatk. zmiany w nadbudowie 3-go p.	Rejtana 8 lsp. 509	inż. S. Mehl	5692/30 26/9
Leon Brenner	przebudowa portalu sklepowego	Kalwaryjska 29 lsp. 249	arch. Izydor Kurzer	3368/30 3/9

Prezydent miasta:
Inż. Karol Rolle w. r.

NOMINACJE.

Cabała Robert z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XIII gr. uposaż. L. Pr. 5724/30.

Furtak Dominik z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XV gr. uposaż. L. Pr. 5780/30.

Gawor Stanisław z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XV. gr. uposaż. L. Pr. 5729 30.

Gołąb Jan z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XV gr. uposaż. L. Pr. 5730/30.

Janikowska Alina z dniem 1 września 1930 r. mianowana kancelistą w X gr. uposaż. L. Pr. 9141/30.

Janusz Szymon z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XV gr. uposaż. L. Pr. 5747/30.

Jasica Wojciech z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XV gr. uposaż. L. Pr. 5785/30.

Jończyk Andrzej z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XVI gr. uposaż. L. Pr. 5748/30.

Kochanik Wojciech z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XV gr. uposaż. L. Pr. 5754/30.

Król Franciszek z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XIII gr. uposaż. L. Pr. 5727/30.

Krupa Bartłomiej z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XV gr. uposaż. L. Pr. 5723/30.

Kubik Jan z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XIII gr. uposaż. L. Pr. 5726/30.

Musyl Jan z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XV gr. uposaż. L. Pr. 5732/30.

Nagraba Józef z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w X gr. uposaż. L Pr. 6768/30.

Prociak Stanisław z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XV gr. uposaż. L. Pr. 5755/30.

Rabiasz Teodor z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XIII gr. uposaż. L. Pr. 5789/30.

Sałach Franciszek z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XII gr. uposaż. L. Pr. 5779/30.

Uchacz Karol z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XIII gr. uposaż. L. Pr. 5738/30.

Żelasko Jan z dniem 1 stycznia 1930 r. mianowany niższym pracownikiem m. w XV gr. uposaż. L. Pr. 5731/30.

EMERYTURY.

Błotnicka Anna, wdowa po st. radcy Magistratu, z dniem 1 sierpnia 1930 r. uzyskała pensję wdowią. L. Pr. 8920/30.

Czechowa Justyna, wdowa po robotniku Wodociągu m., z dniem 1 lipca 1930 r. uzyskała pensję wdowią w drodze łaski. L. Pr. 8245/30.

Dudziakowa Antonina, wdowa po woźnym m., z dniem 1 lipca 1930 r. uzyskała pensję wdowią w drodze łaski. L. Pr. 7975/30.

Hećko Julja, wdowa po robotniku Elektrowni M., z dniem 1 kwietnia 1930 r. uzyskała pensję wdowią w drodze łaski. L. Pr. 3311/30.

Kamiński Wojciech, kanalarz Zakładu Czyszczenia Miasta, z dniem 31 maja 1930 r. przeniesiony w stały stan spoczynku. L. Pr. 4786/30.

Kryłowska Kazimiera, wdowa po st. radcy Budownictwa m., z dniem 1 lipca 1930 r. uzyskała pensję wdowią. L. Pr. 7524/30.

Łężniak Michał, robotnik Budownictwa miej., z dniem 30 września 1930 r. uzyskał zaopatrzenie emerytalne w drodze łaski. L. Pr. 8748/30.

Macugowa Teresa, wdowa po majstrze kamieniarskim Zakładów Ceramicznych, z dniem 1 lipca 1930 r. uzyskała pensję wdowią. L. Pr. 7976/30.

Pałasińska Marja, wdowa po sekretarzu Magistratu, z dniem 1 czerwca 1930 r. uzyskała pensję wdowią. L. Pr. 5799/30.

Sikora Michał, robotnik Budownictwa miej., z dniem 1 sierpnia 1930 r. uzyskał zaopatrzenie emerytalne w drodze łaski. L. Pr. 8123/30.

Szetner Piotr, pomocnik Zakładu Czyszcz. M., z dniem 31 sierpnia 1930 r. przeniesiony w stały stan spoczynku. L. Pr. 8890/30.

Szewczykowa Magdalena, wdowa po respicjencie M. U. P., z dniem 1 czerwca 1930 r. uzyskała pensję wdowią L. Pr. 6887/30.

ZMARLI.

Błotnicki Józef, emer. st. radca Magistratu, zmarł dnia 16 lipca 1930 r. L. Pr. 8777/30.

Bromowicz Eugenja, wdowa po kontrolorze M. U. P., zmarła dnia 1 sierpnia 1930 r. L. Pr. 10436/30.

Czech Maksymiljan, robotnik Wodociągu m., zmarł dnia 31 marca 1930 r. L. Pr. 8245/30.

Dudziak Piotr, emer. prowiz. woźny, zmarł dnia 26 czerwca 1930 r. L. Pr. 7824/30.

Hećko Piotr, robotnik Elektrowni miej., zmarł dnia 16 marca 1930 r. L. Pr. 3311/30.

Kryłowski Józef, emer. st. radca Budown. m., zmarł dnia 20 czerwca 1930 r. L. Pr. 7522/30.

Macuga Antoni, majster kamieniarski M. Zakładów Ceramicznych, zmarł dnia 29 czerwca 1930 r. L. Pr. 7915/30.

Szewczyk Piotr, emer. respicjent M. U. P., zmarł dnia 30 maja 1930 r. L. Pr. 6607/30.

Szybowska Marja, wdowa po przewodniku M. U. P., zmarła dnia 27 sierpnia 1930 r. L. Pr. 9728/30.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Posiedzenie jawne 237 w kadencji XVII z dnia **10-go września 1930 r.**

Obecni: *Przewodniczący Prezydent miasta* Inż. Karol Rolle,

Wiceprezydent m. Dr. Ignacy Landau,
„ „ Dr. Witold Ostrowski,
„ „ Dr. Piotr Wielgus.

Sekretarz Rady m.: Franciszek Strasik.

Radców m. obecnych **61**.

Początek posiedzenia o godzinie **18**.

Przed porządkiem dziennym.

Wspomnienie pośmiertne.

Przewodniczący Prezyd. Inż. Rolle w dłuższem przemówieniu uczcił pamięć zmarłych radców m. błp. Łazarza Rocka, błp. Daniela Lauera, błp. Dra Zygmunta Ehrenpreisa, oraz b. radcy m. ś. p. Prof. Dra Leopolda Jaworskiego.

Przemówienia Prezydenta miasta wysłuchała Rada stojąc.

Interpelacja.

Sekretarz odczytał interpelację Klubu radców miejskich P. P. S. w sprawie spisu wyborców do Sejmu i Senatu.

Interpelacja brzmi:

„W mieście rozlepiono ogłoszenia, że wyborcy mają się zgłaszać o umieszczenie ich na liście wyborców, o ile sprowadzili się do Krakowa, lub nabyli prawo wyborcze po ostatnich wyborach sejmowych.

Z tego wynika, że listy wyborcze będą sporządzane na podstawie starych list wyborców bez przeprowadzenia spisu ludności i że całe masy wyborców będą opuszczone w listach wyborców.

Tego rodzaju postępowanie jest sprzeczne z ustawą, w szczególności z przepisami ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, oraz z ustawą o ochronie wyborów.

Na ten fakt zwracamy uwagę Pana Prezydenta i zapytujemy, czy zarządził spis wyborców celem zabezpieczenia wszystkim mieszkańcom miasta prawa wyborczego, gdyż w przeciwnym razie bylibyśmy zmuszeni skorzystać z ustawy o ochronie wyborów“.

W odpowiedzi Prezyd. Rolle oświadczył, że Magistrat w porozumieniu z odpowiedniemi czynnikami nie dokonał nowego spisu, lecz oparł się na spisie wyborców z roku 1928 i uzupełnił go spisem dwóch roczników. W czasie wyłożenia spisu wyborców w terminie reklamacyjnym będą mieli wyborcy możność wpisania się do list.

Rm. Dr. Rosenzweig prosi, aby oświadczenie to zaprotokołować.

Wniosek.

Sekretarz odczytał wniosek rm. Stączka i tow.:

„I. Wzywa się Radę miejską i Prezydjum miasta Krakowa, aby poczyniło jaknajenergiczniejsze starania u Rządu, aby wybory do Rady m. Krakowa przeprowadzone zostały jeszcze w bieżącym roku.

II. Zważywszy, że dzielnica XXII Podgórze nie jest jeszcze w tym stopniu zabudowaną, aby wszystkie urządzenia wielkomiejskie w tej dzielnicy były stosowane, i zważywszy, że większa część ulic ma stare jezdnie, uprasza się Radę miejską, aby w dzielnicy XXII nie obowiązywał przymus wywożenia śmieci przez Zakład czyszczenia miasta.

III. Rada miejska wzywa Prezydjum miasta, aby wdrożone przeciw właścicielom realności przy Placu Zgody, ul. Targowej, Józefińskiej i Krakusa kroki egzekucyjne celem ściągnięcia należytości za urządzenie trwałej jezdni i chodników, zostały zastanowione aż do rozstrzygnięcia tej sprawy przez Najwyższy Trybunał Administracyjny w Warszawie“.

Uchwalono traktować regulaminowo.

Wniosek nagły w sprawie wystąpienia ministra Rzeszy niemieckiej Treviranusa o naruszenie granic.

Rm. Potuczek pod dłuższym wywodzie zgłasza następujący wniosek:

„Rada stoł. król. miasta Krakowa na swem pierwszem posiedzeniu jesiennem w dniu 10 września 1930 r. w odpowiedzi na prowokacyjne przemówienie niemieckiego ministra Treviranusa, będące jaskrawym przejawem zachłannych roszczeń niemieckich do prastarej ziemicy polskiej, przyłączając się do ogólnego, tem wystąpieniem wywołanego odruchu obywatelstwa polskiego, zaznacza, że wszelkie dążenia niemieckie, skierowane ku rewizji naszych granic, spotkają się ze zdecydowanym odporem całego Narodu polskiego, który bronić będzie swych granic do ostatniej kropli krwi“.

Uchwalono jednogłośnie.

Wybór członków i zastępców Obwodowych Komisyj Wyborczych do Sejmu i Senatu.

Rm. Dr. Krzetuski wnosi, aby sprawę tę dla uzgodnienia z przedstawicielami Klubów radzieckich odroczyć do końca posiedzenia, proponując skład subkomitetu w osobach: Wicepr. Landaua, rm. Dr. Rosenzweiga, Stączka, Dra Krzetuskiego, Woyczyńskiego, Dra Rowińskiego i Puchałki.

Uchwalono.

Prawo zastawu dla sumy kauc. 7.500 dolarów na rzecz Komunal. Kasy Oszcz. m. Krakowa dla Polsk. Tow. Gimnast. „Sokół“ w Krakowie.

Imieniem Prezydenta m. Wicepr. m. Dr. Wielgus wnosi:

Rada miasta uchwali:

Zezwala się, aby w stanie biernym realności lwh. 379 ks. gr. gminy kat. Kraków Dz. IV Piasek objętej, a stanowiącej własność Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół“ w Krakowie, wpisane zostało na podstawie zeznać się mającego zapisu kaucyjnego prawo zastawu dla sumy kaucyjnej, nieprzekraczającej 7 500 (siedmiu tysięcy pięćset) efektywnych dolarów Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej na rzecz Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

Do podpisania odnośnej deklaracji upoważnia się obok P. Prezydenta, względnie jego zastępcy, pp. rm. Inż. Aleksandra Adelmana i Inż. Franciszka Drobniaka, a w razie przeszkody u któregokolwiek z nich, pp. rm. Dra Adama Müllera i Zygmunta Siemka, względnie innych, upoważnionych wogóle do podpisywania kontraktów.

Uchwalono. (L. I. 6417/30).

Porządek dzienny.

I. Kredyt dodatkowy w wysokości 130.000 zł. na prace przygotowawcze dla dokonania wyborów do Sejmu i Senatu.

Imieniem Prezydenta miasta i Sekcji II Wicepr. m. Dr. Landau wnosi:

Rada miasta uchwali:

W związku z pracami dla przeprowadzenia wyborów do Sejmu i Senatu w roku 1930 preliminuje się w dziale I. budżetu roku 1930/31 wydatki nadzwyczajne, jako pozycję 140 a, kredyt dodatkowy w wysokości 130.000 złotych, a na pokrycie kredytu upoważnia się p. Prezydenta m. do zaciągnięcia pożyczki w jednej z instytucyj finansowych na warunkach najkorzystniejszych.

Rm. Haecker omówił aresztowanie b. posłów sejmowych zaznaczając, że zarządzenie p. ministra Składkowskiego musi się spotkać z protestem społeczeństwa.

Prezyd. Rolle kilkakrotnie zwrócił uwagę rm. Haeckerowi, że sala radziecka nie jest terenem dla dyskusyj politycznych.

II. Wybór członków i zastępców Okręgowej Komisji Wyborczej do Sejmu Nr. 41.

Imieniem Prezydenta m., Wiceprez. m. Dr. Landau wnosi:

Rada miasta uchwali:

Po myśli art. 19 ordynacji wyborczej do Sejmu deleguje się do Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 41 4-ch członków i 4-ch zastępców:

Członkowie: Dr. Muczkowski Józef
Dr. Tilles Samuel
Dr. Pelzling Marek
Dr. Rozmarynowicz Bolesław

Zastępcy: Dr. Bogdani Roman
Dr. Warhaftig Samuel
Dr. Pozowski Adam
Dr. Szumski Romuald

Przewodniczący Prezyd. Rolle powołuje na skrutatorów rm. Holeksę, Puchałkę i Inż. Drobniaka, zarządzając głosowanie kartkami.

W wyniku uchwalono skład, zgłoszony przez wnioskodawcę.

III. Wybór członków i zastępców Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 42 do Sejmu i Senatu.

Imieniem Prezydenta miasta Wiceprez. m. Dr. Landau wnosi:

Rada miasta uchwali:

Po myśli art. 12 ordynacji wyborczej do Senatu, oraz art. 19 ust. 5 ordynacji wyborczej do Sejmu deleguje się do Okręgowej Komisji wyborczej Nr. 42 dwóch członków i dwóch zastępców:

Członkowie: Dr. Wielgus Piotr
Dr. Ringelheim Teodor

Zastępcy: Dr. Rychlewski Bolesław
Dr. Ujejski Marjan

Wyboru dokonano przez głosowanie kartkami.

W wyniku uchwalono skład, zgłoszony przez wnioskodawcę.

IV. Regulamin czynności komisji rewizyjnej Komunalnej Podgórskiej Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

Imieniem Sekcji III rm. Dr. Oberlender wnosi:

Rada miasta uchwali:

W myśl §§ 13 i 14 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z 26/3 1928 Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 424, tudzież po myśli § 22 statutu Kasy zatwierdza się projekt regulaminu czynności komisji rewizyjnej Komunalnej Podgórskiej Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

(Regulamin dołącza się do protokołu. Vide str. 332).

Uchwalono. L. prez. 5313/30
R. f. b.

V. Regulamin czynności komisji rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności m. Krakowa.

Imieniem Sekcji III radca m. Dr. Oberlender wnosi:

Rada miejska uchwali:

W myśl §§ 13 i 14 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z 26 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 424, tudzież w myśl § 22 statutu Kasy, zatwierdza się projekt regulaminu czynności komisji rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

(Regulamin dołącza się do protokołu. Vide str. 333).

Uchwalono. L. Prez. 5312/30
R. f. b.

VI. Dodatkowy wybór członka Rady Komunalnej Podgórskiej Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

Imieniem Prezydenta m. rm. Dr. Klimecki wnosi:

Rada miasta uchwali:

W myśl § 6 Statutu Komunalnej Podgórskiej Kasy Oszczędności miasta Krakowa wybiera się członkiem Rady Kasy Dra Leona Tomasika w miejsce ks. Dra Józefa Niemczyńskiego.

Przewodniczący powołał na skrutatorów rm. Stankiewicza i Dra Klimeckiego.

Głosowanie odbyło się kartkami.

Na 40 głosów rm. Dr. Leon Tomasik otrzymał 38 głosów, rm. Kęsek 1 głos, białą kartkę oddano 1.

Wobec powyższego, wybranym został rm. Dr. Leon Tomasik.

VII. Sprawozdanie z działalności zamknięć rachunkowych Miejskich Zakładów Aprowizacyjnych. Wydzierżawienie Miejskiej Piekarni Mechanicznej.

Imieniem Sekcji VIII Wiceprezydent m. Dr. Piotr Wielgus wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie z działalności i zamknięć rachunkowych M. Zakładów Aprowizacyjnych za czas od 1-go kwietnia 1920 r. do 31-go marca 1930 r.

2. Upoważnia się P. Prezydenta miasta do wydzierżawienia M. Piekarni Mechanicznej na warunkach, które ustali Sekcja VIII i III Rady miejskiej.

(Sprawozdanie dołącza się do protokołu. Vide str. 334).

(L. 1168/930A/prow.).

Przewodniczący Prez. Rolle zawiadamia, że celem uzgodnienia pewnych kwestyj wycofuje z porządku dziennego dzierżawę piekarni miejskiej.

W głosowaniu sprawozdanie z działalności i zamknięć rachunków Miejskich Zakładów aprowiz. uchwalono.

VIII. Sprawa sprzeciwu właściciela realności p. Stanisława Drozdowskiego przeciw planowi zabudowania parcel Dz. V.

Imieniem Sekcji I rm. Inż. Kleinberger wnosi:

Rada m. uchwali:

W myśl art. 32 prawa budowlanego nie uwzględnić sprzeciwu właściciela realności przy ulicy Długiej l. or. 68 p. Stanisława Drozdowskiego, wniesionego dnia 12 maja 1930 r. przeciw planowi zabudowania (alternatywa II-ga) z dnia 20 grudnia 1929 r. L. Mgtu Bb. 552/30, uchwalonemu przez Radę miejską w dniu 4 marca 1930 r. i wyłożonemu do publicznego przeglądu w myśl ogłoszenia Magistratu z dnia 22 marca 1930 r. L. Mgtu Bb. 1253/30/XVII, L. Bb. 552/30.

Rm. Kluczka wnosi, aby sprawę odesłać do Sekcji I celem ponownego rozpatrzenia.

Rm Holeksa popiera wniosek rm. Kluczki, zauważa przytem, że sprawa ta będzie niebezpiecznym precedensem.

Wyjaśnień udziela ref. rm. Inż. Kleinberger.

W głosowaniu wniosek rm. Kluczki upadł.

Wniosek Sekcji I uchwalono.

IX. Sprawa sprzeciwu właściciela realności Walentego i Elżbiety Dudków co do zabudowania ul. Kasztelańskiej.

Imieniem Sekcji I rm. Inż. Leonard Nitsch wnosi:

Rada m. uchwali:

Niema powodów do rozpatrywania i załatwiania po myśli art. 32 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 lutego 1928 r. Nr. 23 Dz. U. R. P. oświadczenia pisemnego Walentego i Elżbiety Dudków z dnia 6 kwietnia 1930 r. do L. Bb. 1621/30, gdyż w piśmie tem zgadzają się pp. Dudkowie na regulację ulicy Kasztelańskiej i nie przytaczają w niem przeciw planowi regulacyjnemu ani faktycznych, ani prawnych zarzutów.

Uchwalono. L. Mgtu Bb. 1621/30.

X. Rozporządzenie Prezydenta m. Krakowa o czyszczeniu dołów kloacznych i wywozie nieczystości.

Imieniem Sekcyj VII i III rm. Dr. Szołayski wnosi:

Rada miasta uchwali:

Zatwierdza się rozporządzenie Prezydenta miasta Krakowa o czyszczeniu dołów kloacznych i wywozie nieczystości.

(Rozporządzenie dołącza się do protokołu. Vide str. 337).

Rm. Inż. Adelman zgłasza poprawkę do § 7 ust. 2:

„Robotnicy mają posiadać odpowiednie przyrządy zabezpieczające, jak maski gazowe, lampki oliwne i t. p.

Wnioski Sekcji VII i III z poprawką rm. Adelmana uchwalono.

L. VII. 40647/29.

XI. Wydanie opinji co do czasu otwarcia i zamykania restauracyj i t. p. w Krakowie.

Imieniem Komisji przemysłowej st. radca Mgtu Dr. Kleja wnosi:

Rada m. uchwali:

a) Pierwszorzędne jadłodajnie, jak restauracje, cukiernie, kawiarnie, mleczarnie, paszteciarnie, piwiarnie, winiarnie, miodownie, garkuchnie, bary, kuchnie publiczne, bufety, szynki, traktjernie, karczmy, gospody, oraz ruchome kuchnie uliczne, opłacające świadectwa pierwszej i drugiej kategorji, mogą być otwarte we wszystkie dni przez cały rok od godziny 6-ej do 24-ej;

b) jadłodajnie, które opłacają świadectwa trzeciej i dalszych kategoryj, mogą być otwarte we wszystkie dni przez cały rok od godziny 6 ej do 23-ej;

c) jadłodajnie, opłacające świadectwa pierwszej i drugiej kategorji, mogą na skutek wniesionego podania uzyskać ze Starostwa Grodzkiego przedłużenie czasu otwarcia poza określoną powyżej godzinę na okres czasu nie dłuższy od 1 roku.

Uchwalono. (L. III. 9805/30).

XII. Wybór członków i zastępców do Obwodowych Komisyj Wyborczych.

Imieniem Prezydenta miasta, Wiceprezydent m. Dr. Ignacy Landau po porozumieniu się z klubami radzieckiemi wnosi:

Po mysli postanowień art. 22 ordynacji wyborczej sejmowej Rada miejska dokonuje wyboru 3-ech członków i 3-ech zastępców dla każdej z 70-ciu Komisyj Obwodowych do Sejmu i Senatu; w tym stanie rzeczy

Rada miejska uchwali:

I. Zatwierdza się następujący skład Delegatów Rady m. do Obwodowych Komisyj Wyborczych.

(Vide str. 339).

II) Uzupełnienie zdekompletowanych Obwodowych Komisyj Wyborczych przez powoływanie nowych członków, względnie ich zastępców w miejsce wybranych przekazuje się w myśl § 82 statutu miasta Krakowa P. Prezydentowi miasta za przybraniem Komisji w osobach radców m. Dra Krzetuskiego, Puchałki, Dra Rosenzweiga, Dra Rowińskiego, Stączka, Woyczyńskiego, oraz Wiceprezydenta Dra Landaua.

Uchwalono.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie **20**.

ZAŁĄCZNIK do str. 331.

REGULAMIN

czynności Komisji rewizyjnej Podgórskiej Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa

(uchwalony przez Radę m. Krakowa dnia 10 września 1930 r.).

§ 1.

Kontrolę nad Kasą sprawuje Gmina miasta Krakowa za pośrednictwem Komisji rewizyjnej.

§ 2.

Komisja rewizyjna jest organem kolegjalnym, składającym się z 3-ch członków, których wybiera Rada miejska na lat 3.

Zmiana składu lub kadencji Rady miejskiej nie wpływa na okres urzędowania Komisji rewizyjnej, względnie członków Komisji rewizyjnej, wybieranych z grona Rady miejskiej.

W razie opróżnienia się mandatu członka Komisji rewizyjnej z innej przyczyny, niż z powodu upływu czasu, Rada miejska dokona w ciągu 30 dni dodatkowego wyboru na resztę trzechlecia.

§ 3.

W skład Komisji rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady Kasy, ani Zarządu, ani też pracownicy Kasy, tudzież syndyk Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powołane osoby z pośród, lub z poza grona członków Rady miejskiej, zwłaszcza rzeczoznawcy, o ile ci ostatni posiadają bierne prawo wyborcze do Rady miejskiej.

Rzeczoznawcy wchodzą w skład Komisji rewizyjnej bądź z głosem stanowczym jako jej członkowie, bądź z głosem doradczym jako jej asesorzy.

§ 4.

Członkowie Komisji rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika, ani poręczyciela do Kasy bez specjalnej uchwały Rady miejskiej.

§ 5.

Komisja rewizyjna wybiera z pośród swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

§ 6.

Obowiązkiem Komisji rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego Gminie miasta Krakowa przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

§ 7.

Komisja rewizyjna jest uprawniona przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych.

§ 8.

W celu wykonania czynności rewizyjnych wolno Komisji rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

§ 9.

Komisja przeprowadza rewizję w składzie conajmniej 2-ch członków.

§ 10.

Zadaniem Komisji jest stwierdzić w szczególności:

a) czy majątek i fundusze Kasy (obrotowy, zasobowy, emerytalny i wyrównawczy) są tworzone, administrowane i lokowane zgodnie z przepisami Statutu Kasy (§§ 24—30 Statutu Kasy) i

b) czy operacje Kasy (bierne, czynne i inne) są dokonywane w ramach przepisów Statutu Kasy (§§ 31 do 53 Statutu Kasy).

§ 11.

Posiedzenia Komisji rewizyjnej zwołuje przewodniczący. Zwołanie posiedzenia Komisji poza przypadkami nagłemi nastąpić powinno conajmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia zapomocą pisemnego zaproszenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być winno za potwierdzeniem odbioru.

Przewodniczący Komisji rewizyjnej otwiera i zamyka posiedzenie, oraz kieruje obradami.

§ 12.

Członkowie Komisji rewizyjnej obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Komisji.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił trzy kolejne posiedzenia Komisji rewizyjnej, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały Rady miejskiej na wniosek Przewodniczącego. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Członkowie Komisji rewizyjnej ulegają zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat — poza przypadkiem wyżej wymienionym — w razie przyjęcia wyboru do Zarządu Kasy lub do Rady Kasy, tudzież w razie utraty prawa wybieralności do Rady miejskiej.

§ 13.

Uchwały Komisji rewizyjnej zapadają większością głosów jej członków. Do ważności uchwał niezbędną jest obecność 2 członków.

Uchwały te powinny być protokołowane. Protokół podpisują wszyscy członkowie biorący udział w obradach.

§ 14.

Członkowie Komisji rewizyjnej obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobów wytwórczości zawodowej klientów Kasy.

§ 15.

Ze swych czynności składa Komisja rewizyjna sprawozdanie Radzie miejskiej, przesyłając jednocześnie odpisy Prezydentowi miasta przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 16.

Wydatki, połączone z ewentualnem wynagrodzeniem członków Komisji rewizyjnej, określa Rada miejska i ponosi Gmina miasta Krakowa za regresem do Kasy.

ZAŁĄCZNIK do str. 331.

REGULAMIN

czynności Komisji rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa
(uchwalony przez Radę m. Krakowa dnia 10 września 1930 r.).

§ 1.

Kontrolę nad Kasą sprawuje Gmina miasta Krakowa za pośrednictwem Komisji rewizyjnej.

§ 2.

Komisja rewizyjna jest organem kolegjalnym, składającym się z 5 ciu członków, których wybiera Rada miejska na lat 3

Zmiana składu, lub kadencji Rady miejskiej nie wpływa na okres urzędowania Komisji rewizyjnej, względnie członków Komisji rewizyjnej, wybieranych z grona Rady miejskiej.

W razie opróżnienia się mandatu członka Komisji rewizyjnej z innej przyczyny, niż z powodu upływu czasu, Rada miejska dokona w ciągu 30 dni dodatkowego wyboru na resztę trzechlecia.

§ 3.

W skład Komisji rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady Kasy, ani Zarządu, ani też pracownicy Kasy, tudzież syndyk Kasy, natomiat mogą być do tej Komisji powołane osoby z pośród, lub z poza grona członków Rady miejskiej, zwłaszcza rzeczoznawcy, o ile ci ostatni posiadają bierne prawo wyborcze do Rady miejskiej.

§ 4.

Członkowie Komisji rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika, ani poręczyciela do Kasy bez specjalnej uchwały Rady miejskiej.

§ 5.

Komisja rewizyjna wybiera z pośród swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

§ 6.

Obowiązkiem Komisji rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego Gminie miasta Krakowa przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

§ 7.

Komisja rewizyjna jest uprawniona przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy, oraz wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych.

§ 8.

W celu wykonania czynności rewizyjnych wolno Komisji rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

§ 9.

Komisja przeprowadza rewizję w składzie conajmniej 3-ch członków.

§ 10.

Zadaniem Komisji jest stwierdzić w szczególności:

a) czy majątek i fundusze Kasy (obrotowy, zasobowy, emerytalny i wyrównawczy) są tworzone, administrowane i lokowane zgodnie z przepisami Statutu Kasy (§§ 24—30 Statutu Kasy) i

b) czy operacje Kasy (bierne, czynne i inne) są dokonywane w ramach przepisów Statutu Kasy (§§ 31 do 53 Statutu Kasy).

§ 11.

Posiedzenia Komisji rewizyjnej zwołuje przewodniczący. Zwołanie posiedzenia Komisji, poza przypadkami nagłemi, nastąpić powinno conajmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia zapomocą pisemnego zaproszenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być winno za potwierdzeniem odbioru.

Przewodniczący Komisji rewizyjnej otwiera i zamyka posiedzenie, oraz kieruje obradami.

§ 12.

Członkowie Komisji rewizyjnej obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Komisji.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił trzy kolejne posiedzenia Komisji rewizyjnej, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały Rady miejskiej na wniosek przewodniczącego. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Członkowie Komisji rewizyjnej ulegają zawieszeniu w czynnościach, oraz tracą mandat — poza przypadkiem wyżej wymienionym — w razie przyjęcia wyboru do Zarządu Kasy, lub do Rady Kasy, tudzież w razie utraty prawa wybieralności do Rady miejskiej.

§ 13.

Uchwały Komisji rewizyjnej zapadają większością głosów jej członków. Do ważności uchwał niezbędną jest obecność conajmniej 3-ch członków.

Uchwały te powinny być protokołowane. Protokół podpisują wszyscy członkowie, biorący udział w obradach.

§ 14.

Członkowie Komisji rewizyjnej obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klientów Kasy.

§ 15.

Ze swych czynności składa Komisja rewizyjna sprawozdanie Radzie miejskiej, przesyłając jednocześnie odpisy Prezydentowi miasta przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 16.

Wydatki, połączone z ewentualnem wynagrodzeniem członków Komisji rewizyjnej, określa Rada miejska i ponosi Gmina miasta Krakowa za regresem do Kasy.

ZAŁĄCZNIK do str. 331.

Zamknięcie rachunkowe ogólne Miejskich Zakładów Aprowizacyjnych w Krakowie

za czas od 1 kwietnia 1929 do 31 marca 1930 r.

Rk Bilansu.

Stan czynny:		
1. Biuro Aprowizacyjne	Zł.	1,631.608·82
2. Miejski Skład Węgla	„	123.021·13
3. Mechaniczna Piekarnia Miejska . .	„	974.964·76
4. Miejskie Składy Towarowe . . .	„	19.244·27
	Zł.	2,748 838·98
Stan bierny:		
1. Biuro Aprowizacyjne	Zł	1,631.608·82
2. Miejski Skład Węgla	„	106.467·46
3. Mechaniczna Piekarnia Miejska . .	„	973.031·54
4. Miejskie Składy Towarowe . . .	„	8.332·—
	Zł.	2,719 439·82
Czysty zysk	„	29.399·16
	Zł.	2,748.838 98

Rk Strat i Zysków.

Straty:		
1. Miejski Skład Węgla	Zł.	203.072·64
2. Piekarnia Miejska	„	216.291·81
3. Miejskie Składy Towarowe . . .	„	29.836·91
	Zł.	449.201·36
Czysty zysk	„	29 399·16
	Zł.	478.600·52

Zyski:

1. Miejski Skład Węgla	Zł.	219.626·31
2. Piekarnia Miejska	„	218.225·03
3. Miejskie Składy Towarowe	„	40.749·18
	Zł.	478.600·52

Kraków, dnia 14 czerwca 1930 r.

M. Ćwiertniewicz włr. *J. Muszyński* włr.

Sprawdzono przez Miejską Izbę Obrachunkową.

Kraków, dnia 21 czerwca 1930 r.

J. Krzyżanowski włr. *S. Eminowicz* włr.

Zamknięcie rachunkowe Miejskiego Biura Aprowizacyjnego w Krakowie

za czas od 1 kwietnia 1929 do 31 marca 1930 r.

I. Bilans surowy.

Stan czynny:

Rk	Kasy	Zł.	2,039 555·08
„	Dłużników i Wierzycieli	„	3,398.640·07
„	Kasy miejskiej	„	535 239·56
„	Miejskich Składów Towarowych	„	98.272·10
„	Miejskiego Składu Węgla	„	1,586.537·73
„	Mechan. Piekarni Miejskiej	„	1,737.436 71
„	Rezerw zbożowych	„	883.372·85
„	Przemiału żyta z rezerw	„	56.318·93
„	Kosztów ogólnych	„	2 108·74
„	Płac	„	3.390·—
„	Inwentarza	„	—
„	Przejściowy	„	5.939·—
„	Gminy m. Krakowa	„	43.266·85
„	Okresu poprzedniego	„	10 000·—
		Zł.	10,400.077·62

Stan bierny:

Rk	Kasy	Zł.	2,039.124·20
„	Dłużników i Wierzycieli	„	4,153.833·60
„	Kasy miejskiej	„	527.433 03
„	Miejskich Składów Towarowych	„	89.940·10
„	Miejskiego Składu Węgla	„	1,586.678·26
„	Mechan. Piekarni miejskiej	„	786.343·19
„	Rezerw zbożowych	„	226.515·89
„	Przemiału żyta z rezerw	„	49.230·—
„	Kosztów ogólnych	„	2.108·74
„	Płac	„	3·390·—
„	Inwentarza	„	72.510·—
„	Przejściowy	„	5.939·—
„	Gminy m. Krakowa	„	847.031·61
„	Okresu poprzedniego	„	10.000.—
		Zł.	10,400.077·62

II. Rk Bilansu.

Stan czynny:

Rk	Kasy (stan gotówki z 31/III 1930)	Zł.	430·88
„	Kasy miejskiej	„	7.806·53
„	Miejskich Składów Towarowych	„	8.332·—
„	Miejskiej Piekarni Mechanicznej	„	951.093·52
„	Rezerw zbożowych (zapasy zboża)	„	656.856·96
„	Przemiału żyta z rezerw (zapas otrąb w mł.)	„	7.088.93
		Zł.	1,631.608·82

Stan bierny:

Rk.	Dłużników i Wierzycieli	Zł.	755.193.53
„	Miejski Skład Węgla	„	140·53
„	Inwentarza	„	72.510·—
„	Gminy m. Krakowa	„	803.764·76
		Zł.	1,631.608.82

Kraków, dnia 14 czerwca 1930 r.

M. Ćwiertniewicz włr. *J. Muszyński* włr.

Sprawdzono przez Miejską Izbę Obrachunkową.

Kraków, dnia 21 czerwca 1930 r.

J. Krzyżanowski włr. *S. Eminowicz* włr.

Zamknięcia rachunkowe Miejskiego Składu Węgla i drzewa w Krakowie

za czas od 1 kwietnia 1929 do 31 marca 1930 r.

Bilans surowy.

Stan czynny:

Rk	Biura Aprowizacyjnego	Zł.	1,580.069·61
„	Węgla	„	1,084.976·35
„	Drzewa	„	256.038·13
„	Koksu	„	64.266·40
„	Robocizny	„	66.707·92
„	Płac	„	35.247·64
„	Świadczeń socjalnych	„	9.393·44
„	Kosztów ogólnych	„	93.586·40
„	Konserwacji toru	„	12.663·88
„	Funduszu inwestycyjnego	„	48.765·27
„	Funduszu rezerwowego	„	8.545·98
„	Inwentarza nieruchomości	„	53.580·—
„	Funduszu amortyzacyjnego	„	—
		Zł.	3,313.841·02

Stan bierny:

Rk	Biura Aprowizacyjnego	Zł.	1,579.929·08
„	Węgla	„	1,263.812·93
„	Drzewa	„	220.488·16
„	Koksu	„	71.305·50
„	Robocizny	„	—
„	Płac	„	—
„	Świadczeń socjalnych	„	2.863·35
„	Kosztów ogólnych	„	622·26
„	Konserwacji toru	„	11.041·03
„	Funduszu inwestycyjnego	„	78.765.27
„	Funduszu rezerwowego	„	31.433·44
„	Inwentarza nieruchomości	„	—
„	Funduszu amortyzacyjnego	„	53.580·—
		Zł.	3,313.841·02

I. Rk Bilansu.

Stan czynny:

Rk	Biura Aprowizacyjnego	Zł.	140·53
„	Węgla	„	4.225·60
„	Drzewa	„	64.739·—
„	Koksu	„	336·—
„	Inwentarza nieruchomości	„	53.580·—
		Zł.	123.021 13

Stan bierny:

Rk Funduszu inwestycyjnego	Zł.	30.000·—
„ Funduszu rezerwowego	„	22.887·46
„ Funduszu amortyzacyjnego	„	53.580·—
	Zł.	106.467·46
Czysty zysk	„	16.553·67
	Zł.	123.021·13

II. Rk Strat i zysków.

Straty:

Rk Robocizny	Zł.	66.707·92
„ Płac	„	35.247·64
„ Świadczeń socjalnych	„	6.530·09
„ Kosztów ogólnych	„	92.964·14
„ Konserwacji toru	„	1.622·85
	Zł.	203.072·64
Czysty zysk	„	16.553·67
	Zł.	219.626·31

Zyski:

Rk Węgla	Zł.	183.062·18
„ Drzewa	„	29.189·03
„ Koksu	„	7.375·10
	Zł.	219.626·31

Kraków, dnia 14 czerwca 1930 r.

M. Ćwiertniewicz włr. *J. Muszyński* włr.

Sprawdzono przez Miejską Izbę Obrachunkową.

Kraków, dnia 21 czerwca 1930 r.

J. Krzyżanowski włr. *S. Eminowicz* włr.

Zamknięcie rachunkowe Mechanicznej Piekarni Miejskiej w Krakowie

za czas od 1 kwietnia 1929 do 31 marca 1930 r.

I. Bilans surowy.

Stan czynny:

Rk Biura Aprowizacyjnego	Zł.	767.364·92
„ Chleba	„	371.089·01
„ Bułek	„	271.373·39
„ Robocizny	„	103.179·25
„ Świadczeń socjalnych	„	10.713·86
„ Kosztów ogólnych	„	94.898·07
„ Dłużników	„	726.923·60
„ Nieruchomości	„	379.441·39
„ Maszyn i urządzeń	„	371.993·67
„ Ruchomości	„	37.771.76
„ Płac	„	17.869·32
„ Przejściowy	„	13.800·—
„ Amortyzacyjny	„	3.935·80
„ Strat i Zysków	„	1.000·—
	Zł.	3,171,354·04

Stan bierny:

Rk Biura Aprowizacyjnego	Zł.	1,718.458·44
„ Chleba	„	472.467·25
„ Bułek	„	342.093·16
„ Robocizny	„	1.588·57
„ Świadczeń socjalnych	„	3.468·96
„ Kosztów ogólnych	„	4.461·16
„ Dłużników	„	584.064·88
Do przeniesienia	Zł.	3,126.602·42

Z przeniesienia	Zł.	3,126.602·42
Rk Nieruchomości	„	—
„ Maszyn i urządzeń	„	—
„ Ruchomości	„	4.077·80
„ Płac	„	—
„ Przejściowy	„	13.800·—
„ Amortyzacyjny	„	25.873·82
„ Strat i Zysków	„	1.000·—
	Zł.	3,171.354·04

I. Rk Bilansu.

Stan czynny:

Rk Chleba (zapasy 31/III)	Zł.	29.405·74
„ Bułek (zapasy 31 III)	„	16.721·28
„ Kosztów ogólnych (zapasy druk)	„	850·—
„ Dłużników	„	142.858·72
„ Nieruchomości	„	379.441·39
„ Maszyn i urządzeń piekarskich	„	371.993·67
„ Ruchomości	„	33.693.96
	Zł.	974.964·76

Stan bierny:

Rk Biura Aprowizacyjnego	Zł.	951.093·52
„ Amortyzacyjny	„	21.938·02
	Zł.	973.031·54
Czysty zysk	„	1.933·22
	Zł.	974.964·76

II. Rk Strat i Zysków.

Straty:

Rk Robocizny	Zł.	101.590·68
„ Świadczeń socjalnych	„	7.244·90
„ Kosztów ogólnych	„	89.586·91
„ Płac	„	17.869·32
	Zł.	216.291·81
Czysty zysk	„	1.933·22
	Zł.	218.225·03

Zyski:

Rk Chleba	„	130.783·98
„ Bułek	„	87.441·05
	Zł.	218.225·03

Kraków, dnia 14 czerwca 1930 r.

M. Ćwiertniewicz włr. *J. Muszyński* włr.

Sprawdzono przez Miejską Izbę Obrachunkową.

Kraków, dnia 21 czerwca 1930 r.

J. Krzyżanowski włr. *S. Eminowicz* włr.

Zamknięcie rachunkowe Miejskich Składów Towarowych w Krakowie

za czas od 1 września 1929 do 31 marca 1930 r.

Bilans surowy.

Stan czynny:

Rk Biura Aprowizacyjnego	Zł.	85.468·08
„ Składowego	„	4.815·—
„ Ryczałtów	„	—
„ Dzierżawy	„	42.320·32
„ Robocizny	„	5.639·70
„ Świadczeń socjalnych	„	802·59
Do przeniesienia	Zł.	139,045·69

	Z przeniesienia . .	Zł.	139.045·69
Rk	Kosztów ogólnych	„	18.378·18
„	Płac	„	7.292·50
„	Inwestycyj	„	23.062·93
„	Dłużników	„	3.868·98
		Zł.	191.648·28
	Stan bierny:		
Rk	Biura Aprowizacyjnego	Zł.	93 800·08
„	Składowego	„	32.689 18
„	Ryczałtów	„	12 875·—
„	Dzierżawy	„	34.736·32
„	Robocizny	„	—
„	Świadczeń socjalnych	„	188·18
„	Kosztów ogólnych	„	9.671·88
„	Płac	„	—
„	Inwestycyj	„	7.687·64
„	Dłużników	„	—
		Zł.	191.648·28

I. Rk Bilansu.

	Stan czynny:		
Rk	Inwestycyj	Zł.	15.375·29
„	Dłużników	„	3.868 98
		Zł.	19.244·27
	Stan bierny:		
Rk	Biura Aprowizacyjnego	Zł.	8.332·—
	Czysty zysk	„	10.912·27
		Zł.	19.244·27

II. Rk Strat i Zysków.

	Straty:		
Rk	Dzierżawy	Zł.	7.584 —
„	Robocizny	„	5.639·70
„	Świadczeń specjalnych	„	614·41
„	Kosztów ogólnych	„	8.706·30
„	Płac	„	7.292 50
		Zł.	29.836·91
		„	10.912·27
		Zł.	40 749.18
	Zyski:		
Rk	Składowego	Zł.	27.874.18
„	Ryczałtów	„	12.875·—
		Zł.	40.749·18

Kraków, dnia 14 czerwca 1930 r.

M. Ćwiertniewicz włr. *J. Muszyński* włr.

Sprawdzono przez Miejską Izbę Obrachunkową.
Kraków, dnia 21 czerwca 1930 r.

J. Krzyżanowski włr. *S. Eminowicz* włr.

ZAŁĄCZNIK do str. 332.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta stoł. król. m. Krakowa z dnia ...... 1930 r. o czyszczeniu dołów kloacznych i wywozie nieczystości.

Na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia 10 września 1930 r. wydaję na zasadzie przepisów § 14 i), oraz § 60 ustęp 30 Statutu gminnego dla miasta Krakowa z dnia 6 października 1901 r. (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 108) następujące zarządzenie:

I. Warunki prowadzenia przedsiębiorstwa

§ 1.

Prowadzenie przedsiębiorstwa czyszczenia dołów kloacznych na obszarze m. Krakowa podlega, niezależnie od ograniczeń, wynikających z Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 468) przepisom niniejszego rozporządzenia, które określa sposób prowadzenia tego przedsiębiorstwa ze względów bezpieczeństwa publicznego, przepisów sanitarnych i porządkowych.

§ 2.

Prowadzenie przedsiębiorstwa czyszczenia dołów kloacznych i wywozu nieczystości można rozpocząć po pisemnem stwierdzeniu przez Magistrat jako władzę sanitarno-porządkową, że zamierzone przedsiębiorstwo urządzone jest zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia. O potwierdzenie takie należy się postarać niezależnie od obowiązku doniesienia o przemyśle zgodnie z art. 7 prawa przemysłowego.

§ 3.

Celem uzyskania potwierdzenia, o którem mowa w § 2 należy wnieść do Magistratu prośbę, w której ma być podane:

1. Imię, nazwisko, wiek, stan, adres przedsiębiorcy.
2. Dokładny adres (ulica i Nr. domu) budynku, przeznaczonego na przechowywanie maszyn, beczkowozów, narzędzi, inwentarza i t. p.
3. Ilość i opis maszyn, któremi przedsiębiorca zamierza wykonywać czyszczenie dołów kloacznych, wraz z podaniem ilości wozów rekwizytowych, oraz ilości robotników.
4. Sposób dezynfekowania maszyn i narzędzi.

Magistrat może zażądać podania innych jeszcze szczegółów, wyżej nieokreślonych, a dotyczących prowadzenia przedsiębiorstwa.

II. Organizacja przedsiębiorstwa.

§ 4.

Urządzenie zakładu.

Zabudowania, przeznaczone do przechowywania maszyn, wozów, narzędzi, inwentarza i t. p., służących do czyszczenia dołów kloacznych i wywozu nieczystości, mają być wykonane zgodnie z obowiązującemi przepisami budowlanemi i mają być oddzielone od zabudowań innych przedsiębiorstw, oraz budynków mieszkalnych. Zabudowania przedsiębiorstwa czyszczenia dołów kloacznych mają być należycie zwentylowane i skanalizowane, oraz opatrzone ściekiem z oddzielnym, szczelnie zamkniętym zbiornikiem.

Również należy zabudowania przedsiębiorstwa zaopatrzyć w dostateczną ilość wody bieżącej, służącej do czyszczenia maszyn, wozów i innych urządzeń, stykających się z treścią kloaczną. W obrębie zabudowań ma być urządzona osobna izba dla robotników, dostatecznie oświetlona, zwentylowana i ogrzana, w której ma się znajdować umywalnia z bieżącą wodą, oraz potrzebną ilością mydła i ręczników. Przy izbie ma być urządzony wychodek i pissoir, przeznaczony dla robotników.

§ 5.

Inwentarz przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwa czyszczenia dołów kloacznych mają być należycie wyposażone w urządzenia potrzebne do prowadzenia tego przemysłu, w szczególności powinny posiadać maszyny pneumatyczne (ssące) zdatne do użytku.

Beczki i paki kanalarskie mają być żelazne.

Wozy rekwizytowe mają byc szczelnie zamykane, a wewnątrz wybite blachą. Maszynki ręczne mają być zaopatrzone w palnik do spalania gazów. Węże muszą być zaopatrzone w odpowiednie gumowe uszczelnienia, a wyloty beczek i wężów powietrznych w odpowiednie zatyczki.

Maszyny, wozy rekwizytowe, beczki i t. d. mają być na zewnątrz w widocznem miejscu oznaczone firmą przedsiębiorcy.

§ 6.

Utrzymanie inwentarza i zakładu.

Maszyny, wozy, beczkowozy, oraz wszelkie inne przyrządy, służące do czyszczenia dołów kloacznych, mają być utrzymywane w porządku i czystości Również należy przestrzegać czystości woźniców i robotników, ich ubrań, oraz czystości koni i uprzęży. Woźnice i robotnicy, zajęci w przedsiębiorstwie, powinni posiadać specjalne płócienne ubrania.

Po każdorazowym dniu pracy należy maszyny, wozy i inne narzędzia, oraz konie i uprząż oczyścić. Również robotnicy i woźnice mają należycie oczyścić swoje ubrania, oraz umyć twarz i ręce przy użyciu mydła i ręcznika. W czasie epidemji należy personal przedsiębiorstwa, konie, oraz wszelkie urządzenia i rekwizyty należycie poddawać dezynfekcji, a nadto personal, zajęty przy czyszczeniu dołów kloacznych, ma być szczepiony.

§ 7.

Sposób czyszczenia dołów kloacznych.

Do wydobywania nieczystości kloacznych płynnych z dołu kloacznego należy używać pomp pneumatycznych. Przy wykonywaniu robót należy utrzymywać dostateczną ilość wiader, węży, oraz podręczny warstat Do obsługi należy używać dostatecznej ilości robotników przy maszynie, przy beczkowozie i przy dole kloacznym.

Przy czyszczeniu ręcznem dołu kloacznego z kału i z twardego osadu kloacznego (co nie da się uskutecznić pompą, lecz wymaga pracy ręcznej) należy przestrzegać następujących warunków:

1) Nad wykonaniem tej czynności ma czuwać osoba dobrze obeznana z temi robotami.

2) robotnicy mają posiadać kaganki oliwne, które przed wejściem do dołu kloacznego należy zaświecić i spuścić na łańcuszku do dołu, celem przekonania się, czy niema w dole nagromadzonych gazów kloacznych. Gdy światło lampki gaśnie, co oznacza, że w dole są nagromadzone gazy, szkodliwe dla życia i zdrowia, wtedy wchodzenie do dołu kloacznego jest zakazane. W celu usunięcia tych gazów należy dół wypalić słomą i wywietrzyć.

3) Robotnicy, wchodzący do dołu, mają być zaopatrzeni w pasy bezpieczeństwa, przymocowane do linki, która jest przywiązana do kołowrotu, lub trzymana przez robotników, czuwających nad otworem, tak, by w razie zasłabnięcia robotnika w dole, można go było w każdej chwili wyciągnąć na wierzch.

§ 8.

Wywóz nieczystości.

Wydobyte nieczystości należy wywozić do leja, wyznaczonego w tym celu przez Magistrat. Przedsiębiorcy obowiązani są na używanie leja opłacać należytość w wysokości, ustalonej przez Magistrat.

Wywożenie nieczystości na inne miejsca jest niedozwolone.

Magistrat może jednak zezwolić na wywożenie nieczystości na pola orne, położone zdala od budynków mieszkalnych w czasie miesięcy zimowych, t. j. od 1-go października do 31-go marca. Zezwolenia takiego udziela na piśmie Miejski Urząd Zdrowia.

§ 9.

Przepisy porządkowo-drogowe.

Podczas prowadzenia czynności czyszczenia dołów kloacznych, oraz wywozu nieczystości należy przestrzegać przepisów rozporządzenia Wojewody Krakowskiego z dnia 14 czerwca 1927 r. o używaniu i ochronie ulic (L. B. P. 7069/927), w szczególności:

1) Maszyny i wozy, służące do czyszczenia dołów, należy podczas wykonywania robót ustawić po tej stronie ulicy, gdzie odbywa się czyszczenie przodem w kierunku ruchu tak, by nie tamować swobodnej komunikacji.

2) Przejazd taboru, służącego do czyszczenia dołów, ma się odbywać z reguły tylko ulicami bocznemi.

3) Zanieczyszczanie ulic i placów, zarówno podczas czyszczenia dołów, jak i podczas wywozu nieczystości, jest wzbronione. W razie zanieczyszczenia ulic i placów personal, zajęty przy pracy, ma obowiązek oczyszczenia tych miejsc. W razie zaniedbania tego obowiązku Zakład czyszczenia miasta przeprowadzi oczyszczenie z urzędu w drodze wykonania zastępczego na koszt i niebezpieczeństwo przedsiębiorcy*).

III. Przepisy ogólne.

§ 10.

W Dzieln. I do VIII i XXII czyszczenie dołów kloacznych należy wyłącznie do Gminy miasta Krakowa, natomiast w Dzieln. IX do XXI, oraz w objektach wojskowych w Dzieln. I do VIII i XXII mogą przeprowadzać czyszczenie dołów kloacznych także przedsiębiorcy prywatni.

Innym osobom ze względu na bezpieczeństwo publiczne nie wolno pod żadnym warunkiem przeprowadzać samowolnie we własnym zakresie czyszczenia dołów kloacznych.

§ 11.

Magistrat miasta Krakowa może wydawać w granicach tego rozporządzenia szczegółowe zarządzenia, dotyczące wykonania powyższych przepisów.

W ważniejszych wypadkach, jak np. w czasie epidemji, Magistrat może ze względów sanitarno-porząd-

---

*) Magistrat może zarządzić, aby czyszczenie dołów kloacznych na pewnych ulicach odbywało się tylko w porze nocnej.

kowych i bezpieczeństwa publicznego wydać zarządzenia, wykraczające poza granice niniejszego rozporządzenia, a nawet może w poszczególnych przypadkach zakazać na pewien czas prowadzenia przedsiębiorstwa.

IV. Przepisy przejściowe.

§ 12.

Przedsiębiorcy, zajmujący się czyszczeniem dołów kloacznych, mają najdalej w terminie do 3-ch miesięcy przystosować swoje zakłady przemysłowe do niniejszego rozporządzenia. W tym celu mają wnieść podania należycie udokumentowane do Magistratu zgodnie z postanowieniami § 2 niniejszego rozporządzenia.

W razie nie uczynienia zadość wymogom powyższych postanowień, Magistrat zabroni dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa.

V. Przepisy karne i wykonawcze.

§ 13.

Wszelkie przekroczenia postanowień niniejszego rozporządzenia karane będą na podstawie § 60 ust. 30 Statutu gminnego przy zastosowaniu rozp. Rady Min. z dnia 21 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89), względnie po myśli § 128 Rozporządzenia Wojewody z dnia 14 czerwca 1927 r. o używaniu i ochronie ulic (L. B. P. 7069/927), o ile nie podlegają karom surowszym na podstawie innych przepisów prawnych.

§ 14.

W przypadkach, gdy przedsiębiorca nie będzie stosował się do obowiązujących przepisów, Magistrat, niezależnie od pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, zastosuje środki przymusowe, przewidziane w artykule 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 342), a w szczególności karę pieniężną w celu przymuszenia, wykonanie zastępcze, lub przymus bezpośredni.

§ 15.

Dochodzenie i karanie wykroczeń przepisów niniejszego rozporządzenia, o ile nie stanowią one czynów lub zaniedbań karygodnych, podlegających kompetencji sądów, należy do właściwości Magistratu miasta Krakowa jako władzy administracji ogólnej I instancji.

§ 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent miasta:
Inż. Karol Rolle w. r.

ZAŁĄCZNIK do str. 332.

SKŁAD
członków Obwodowych Komisyj Wyborczych.

Obwód 1.

1 członek Dr. Malkiewicz Zdzisław, Rynek gł. 9,
zastępca Ablewicz Józef, Florjańska 55.
2 członek Burtan Stanisław, Florjańska 18,
zastępca Szarski Adam, Rynek gł. 6.
3 członek Statter Feliks, Rynek gł. 8,
zastępca Dr. Gelbwachs Salomon, adw. Florjańska 31.

Obwód 2.

1 członek Haeckerowa Franciszka, Rynek gł. 30,
zastępca Treller Emanuel, Sławkowska 9.
2 członek Dr. Śpiewak Antoni, św. Jana 6,
zastępca Bryzek Roman, św. Jana 13.
3 członek Chmielewski Zdzisław, św. Jana 3.
zastępca Przybyłowski Jan, pl. Szczepański 9.

Obwód 3.

1 członek Matyasik Jan, św. Krzyża 11,
zastępca Jaroszyńska Katarzyna, Szpitalna 40.
2 członek Mrozowski Władysław, Szpitalna 30,
zastępca Targalski Zygmunt, pl. Marjacki 8.
3 członek Dr. Lustgarten Artur, Sienna 2,
zastępca Jachymiak Ludwik, Szpitalna 26.

Obwód 4.

1 członek Witek Jan, Florjańska 17,
zastępca Koperówna Stefanja, Szewska 22.
2 członek Dr. Krauze Jan, Bracka 2,
zastępca Holzer Kurt Emil, Gołębia 2.
3 członek Dr. Nehmer Leon, Szewska 7,
zastępca Dr. Kragen Henryk, Gołębia 8.

Obwód 5.

1 członek Sołtys Adolf, Grodzka 26,
zastępca Kamieniarczyk Michał, Florjańska 3.
2 członek Kubanek Franciszek, Stolarska 6,
zastępca Pleszowski Jan, Grodzka 51.
3 członek Dr. Bocheński Witold, św. Jana 24,
zastępca Dr. Lewandowski Karol, Florjańska 16.

Obwód 6.

1 członek Ferek Roman, Franciszkańska 4,
zastępca Dr. Rodowicz Kazim., Straszewskiego 24.
2 członek Siwek Jakób, Gertrudy 5,
zastępca Łukasiewicz Józef, Straszewskiego.
3 członek Janik Mieczysław, św. Gertrudy 10,
zastępca Hecht Samuel, św. Gertrudy 27.

Obwód 7.

1 członek Jastrzębski Marjan, Felicjanek 4,
zastępca Bieniarz Władysław, Spitalna 22.
2 członek Urbański Władysław, Felicjanek 22,
zastępca Braciejowski Leon, Grodzka 5.
3 członek Smolik Adam, Zwierzyniecka 20,
zastępca Misiąg Antoni, Zwierzyniecka 4.

Obwód 8.

1 członek Grotowski Zbigniew, Powiśle 12,
zastępca Ripper Wilhelm, Smoleńsk 29.
2 członek Rendel Zygmunt, Podzamcze 26,
zastępca Studziński Franciszek, Straszewskiego 27.
3 członek Geppert Stanisław, Tarłowska 5,
zastępca Marczewski Antoni, pl. Dominikański 1.

Obwód 9.

1 członek Dr. Wroński Stanisław, Smoleńska 27,
zastępca Dr. Stolfa Edmund, Retoryka 1.

2 członek Padechowicz Marjan, Smoleńsk 9,
zastępca Inż. Orłowski Jan, Felicjanek 5.
3 członek Haecker Emil, Boż Miłosierdzia 4,
zastępca Poleski Leon, Krasickiego 7.

Obwód 10.
1 członek Szado Bronisław, Loretańska 8,
zastępca Anczyc Wacław, Studencka 14.
2 członek Dr. Bogdanowski Wincenty, Jabłonowskich 9,
zastępca Brablec Franciszek, Studencka 4.
3 członek Gross Zygmunt, Studencka 9,
zastępca Widliński Jan, Rynek gł. 46.

Obwód 11.
1 członek Dr. Rychlewski Bolesł. Straszewskiego 26,
zastępca Inż. Zimmermann Bernard, Straszewskiego 26.
2 członek Topiński Karol, Zwierzyniecka 11,
zastępca Klein Teofil, Grodzka 60.
3 członek Konopka Adam, Krupnicza 16,
zastępca Dr. Kozłowski Tadeusz, Wiślna 5.

Obwód 12.
1 członek Kożuch Jan, Felicjanek 17,
zastępca Wróbel Tomasz, Rajska 6.
2 członek Leszko Ludwik, Kochanowskiego 13,
zastępca Fuglewicz Ludwik, Felicjanek 6.
3 członek Górka Ludwik, Czarnowiejska 17,
zastępca Kłosiński Antoni, Rajska 6.

Obwód 13.
1 członek Dr. Kuśnierz Bronisław, Dunajewskiego 1,
zastępca Szaflarski Józef, Grabowskiego 6.
2 członek Czerwieniec Stefan, Karmelicka 32,
zastępca Dr. Mazur Izrael, Karmelicka 6.
3 członek Mucha Stanisław, Karmelicka 50,
zastępca Dr. Frączkiewicz Mieczysław, Straszewskiego 26.

Obwód 14.
1 członek Walenta Jakób, Sławkowska Saski Hotel,
zastępca Dr. Solak Franciszek, Siemiradzkiego 29.
2 członek Bibulski Ludwik, Lenartowicza 7,
zastępca Inż. Scherer Wiktor, Siemiradzkiego 22.
3 członek Wilkosz Jakób, Karmelicka 14,
zastępca Bereta Józef, Szewska 25.

Obwód 15.
1 członek Zalewski Juljan, Łobzowska,
zastępca Skwarczyński Stanisław, Pędzichów 3.
2 członek Dr. Michałowski Narcyz, Batorego 3,
zastępca Dintenfass Pinkus, Batorego 6.
3 członek Dr. Duda Franciszek, Batorego 1,
zastępca Inż. Cehak Tadeusz, Łobzowska 41.

Obwód 16.
1 członek Oramus Józef, Krowoderska 66,
zastępca Kretschmer Józef, Basztowa 5.
2 członek Inż. Wojciechowski Henryk, Grodzka,
zastępca Magiera Franciszek, Zwierzyniecka 10.
3 członek Dr. Horowitz Herman, Rynek gł. 6,
zastępca Pietroń Wiktor, Sławkowska 1.

Obwód 17.
1 członek Dr. Pogonowski Bolesław, Długa 27.
zastępca Bobola Stefan, Długa 32.
2 członek Giza Michał, Długa 68,
zastępca Rąb Stanisław, Sławkowska 4.
3 członek Schneider Edward, Długa 4,
zastępca Czarnek Władysław, Długa 11 a.

Obwód 18.
1 członek Fleszar Szczepan, Krowoderska 19,
zastępca Ameisen Maurycy, Szlak 13.
2 członek Mr. Lasowski Józef, Al. Słowackiego 32,
zastępca Mildner Tadeusz, pl. Matejki 9.
3 członek Skrzyński Marjan, Pijarska 1,
zastępca Grelowski Karol, Helclów 7.

Obwód 19.
1 członek Mazur Józef, Kurniki 6,
zastępca Batuc Władysław, Filipa 16.
2 członek Kwapiński Wincenty, św. Filipa 11,
zastępca Dynowska Jadwiga, Pędzichów 15.
3 członek Izraeli Szymon, Długa 61,
zastępca Dr. Palenker Jakób, Florjańska 8.

Obwód 20.
1 członek Dr. Petkun Konrad, Zacisze 10,
zastępca Górowa Marja, Asnyka 5.
2 członek Paully Jan, Basztowa 17,
zastępca Inż. Weindling Roman, Biskupia 4.
3 członek Aleksandrowicz Róża, Długa 1,
zastępca Burczyk Mieczysław, pl. Matejki 5.

Obwód 21.
1 członek Momot Wincenty, Pańska 9,
zastępca Front Stanisław, Potockiego 11.
2 członek Gross Bernard, Pańska 9,
zastępca Dr. Goldmann Maurycy, Radziwiłłowska 21.
3 członek Ciesielski Stanisław, Starowiślna 44,
zastępca Dr. Poźniak Stanisław, Potockiego 13.

Obwód 22.
1 członek Pietraszek Ignacy, Zyblikiewicza 5,
zastępca Dr. Krupiński Jan, Zyblikiewicza PKO.
2 członek Dr. Ostachowski Emiljan, Bonerowska 14,
zastępca Skoczylas Ludwik, Dietla 86.
3 członek Wesserberger Zuzanna, Zyblikiewicza 15,
zastępca Dr. Schenker Jozue, Wielopole 22.

Obwód 23.
1 członek Kerz Władysław, Rakowicka 22,
zastępca Kleczka Rudolf, Bosacka 8.
2 członek Paszkowski Jerzy, Kopernika 38,
zastępca Chlipalski Tomasz, Lubomirskiego 39.
3 członek Wünsch Józef, Bosacka 20,
zastępca Dalewski Antoni, Kopernika 6.

Obwód 24.
1 członek Wójcik Stanisław, Sołtyka 7,
zastępca Dresdner Jozua, Dwernickiego 3.
2 członek Drozdowski Antoni, Grzegórzecka,
zastępca Gądek Stanisław, Blich 6.
3 członek Dr. Marusieński Jerzy, Blich 9,
zastępca Jaglarz Kazimierz Blich 6.

Obwód 25.

1 członek Szwadron Leon, Bosacka 20,
zastępca Chromy Jan, Topolowa 13.
2 członek Schieberle Szczęsny, Topolowa 27,
zastępca Alszer Lubomir, Librowszczyzna 8.
3 członek Dr. Kierczewski Stanisław, Strzelecka, szpital św. Ludwika,
zastępca Wojnarski Leonard, Topolowa 29.

Obwód 26.

1 członek Rutkowski Andrzej, Lubicz 10,
zastępca Cholewa Marjan, Bosacka 22.
2 członek Sopicki Stanisław, Pańska 10,
zastępca Miernik Adam, Kurkowa 6.
3 członek Sikora Leopold, Topolowa 27,
zastępca Dr. Stiller Alfred, Lubicz 24.

Obwód 27.

1 członek Kemplicz Klemens, Zylikiewicza PKO.,
zastępca Dr. Szymakowski Fran., Arjańska 13,
2 członek Siwek Adam, Bosacka 6,
zastępca Karpała Wiktor, Bosacka 7.
3 członek Jaglarz Klemens, Bosacka 20,
zastępca Bogatyński Zygmunt, Radziwiłłowska 11.

Obwód 28.

1 członek Morawiecki Władysław, Smocza 7,
zastępa Fränkel Jakób, św. Agnieszki 5.
2 członek Zborowski Władysław, Grodzka 2,
zastępca Wróbel Ignacy, Grodzka 2.
3 członek Dr. Friedmann Stanisław, Stradom 1,
zastępca Goldman Izaak, Stradom.

Obwód 29.

1 członek Homolacs Józef, Straszewskiego 5,
zastępca Münz Löbel, Zielona 23.
2 członek Figiel Ludwik, Starowiślna 13,
zastępca Dr. Steinberg Benjamin, Starowiślna 1.
3 członek Fink Eleonora, św. Sebastjana 32,
zastępca Sarna Ignacy, Zyblikiewicza 11.

Obwód 30.

1 członek Sidor Michał, Wawrzyńca 14,
zastępca Dr. Wasserberg Zygmunt, Jasna 5.
2 członek Dr. Künstlinger Ignacy, Jasna 8,
zastępca Landau Szymon, Dietla 34.
3 członek Kasprzyk Czesław, Starowiślna 23,
zastępca Blaustein Rudolf, Starowiślna 39.

Obwód 31.

1 członek Hoffman Zygmunt, Grodzka 42,
zastępca Perlroth Salomon, Piekarska 5.
2 członek ks. Styła Andrzej, Augustjańska 7,
zastępca Nieduszyński Eustachy, Augustjańska 13,
3 członek Peiper Józef, Hotel City,
zastępca Friedmann Józef, Piekarska 9.

Obwód 32.

1 członek Szewczyk Józef, Podzamcze 1,
zastępca Wiśniewski Władysław, Dyrekcja Kolei Elektr. Gazowa.
2 członek Anisfeld Dawid, Orzeszkowej,
zastępca Bauminger Szymon, Dietla 1.
3 członek Dr. Berkelhammer Wilhelm, Orzeszkowej 7,
zastępca Frei Wolf, Kordeckiago 5.

Obwód 33.

1 członek Cisiek Adam, Trynitarska 18,
zastępca Schiffman Henryk, Grodzka 71.
2 członek Lewinger Ignacy, Wolnica 10,
zastępca Stamberger Szymon, Brzozowa 13.
3 członek Weingarten Szyja, Mostowa 4,
zastępca Oktaba Stanisław, Mostowa 12.

Obwód 34.

1 członek Jabłoński Feliks, Krakowska 55,
zastępca Monderer Bernard, Mostowa 8.
2 członek Mühlstein Menasche, Krakowska 24.
zastępca Glünzenstein Dawid, Krakowska 37.
3 członek Grehorowicz Klemens, Dietla,
zastępca Feld Moses, Bożego Ciała 12.

Obwód 35.

1 członek Uhlewicz Szczepan,
zastępca Mischel Natan, Wielicka 9.
2 członek Dr. Schanzer Hirsch, Wawrzyńca 11,
zastępca Dr. Marciniak Michał, Wawrzyńca 5.
3 członek Rosenblum Wolf, św. Agnieszki 5,
zastępca Szpahnauf Henryk, Stradom 23.

Obwód 36.

1 członek Dr. Kirsch Józef, Pańska 11,
zastępca Majer Penzer, Starowiślna 44.
2 członek Feldman Leon, Al. Krasińskiego 16,
zastępca Immerglück Fischel, Starowiślna 41.
3 członek Dr. Steinberg Maurycy, Przemyska 3,
zastępca Schein Jakób, Dajwór 5.

Obwód 37.

1 członek Lis Antoni, Krakowska 9,
zastępca Dr. Korngold Ferdynand, Dietla 83.
2 członek Wójcikiewicz Stanisław, Krakowska 9,
zastępca Głogowski Andrzej, Dunajewskiego 5.
3 członek Dr. Kohn Leon, Dietla 47,
zastępca Freylich Chaim, Dietla 51.

Obwód 38.

1 członek Lencki Franciszek, Józefa 19,
zastępca Głowacki Andrzej, Józefa 11.
2 członek Papier Maurycy, Staszica 11,
zastępca Lederberger Abraham, Józefa 22.
3 członek Dr. Menasche Otto, Zielona 11,
zastępca Brandsdorfer Samuel, Katarzyny 2.

Obwód 39.

1 członek Mühlstein Szmul Leib, Dietla 48.
zastępca Dębowski Władysław, Zyblikiewicza 5.
2 członek Szybowski Władysław, św. Wawrzyńca 5,
zastępca Biegeleisen Salomon, św. Gertrudy 29.
3 członek Neufeld Abraham, Brzozowa 16,
zastępca Tydor Dawid, Brzozowa 16.

Obwód 40.

1 członek Bełdowski Władysław, Starowiślna 26,
zastępca Silberbusch Ozjasz, Jasna 7.
2 członek Diamand Jeremiasz, Miodowa 16,
zastępca Bartuś Stefan, św. Sebastjana 9.
3 członek Teitelbaum Szyja, Miodowa 13,
zastępca Wanderer Szymon, Miodowa 23.

Obwód 41.
1 członek Spitzer Salomon, Jasna 5,
zastępca Wójcik Sebastjan, Bożego Ciała 26.
2 członek Horowitz Salo, Florjańska 2,
zastępca Spira Saul, św. Katarzyny 5.
3 członek Hass Aron, Meiselesa 20,
zastępca Szklarczyk Majer, Bożego Ciała 10.

Obwód 42.
1 członek Filipowicz Kazimierz, Ciemna 6,
zastępca Liebermann Wolf, Kupa 2.
2 członek Schlanger Leon, Bożego Ciała 12,
zastępca Feuerlicht Wiktor, Augustjańska 5.
3 członek Bosak Zacharjasz, Kupa 6,
zastępca Blass Hirsch, Ciemna 17.

Obwód 43.
1 członek Butrymowicz Władysław, Czackiego 18,
zastępca Stefański Franciszek, Ludwinowska 20.
2 członek Durek Franciszek, Zatorska 16,
zastępca Piotrowski Franciszek, Turecka 7.
3 członek Kaczor Jan, Hetmańska 2,
zastępca Heublum Pinkus, Hetmańska 6.

Obwód 44.
1 członek Komni Aleksander, Kapelanka 41.
zastępca Dr. Więcław Teofil, Twardowskiego.
2 członek Depowski Józef, Szwedzka 42,
zastępca Baranowski Władysław, Twardowskiego.
3 członek Dużyk Józef, Mieszczańska 11,
zastępca Adamski Michał, Zielna 12.

Obwód 45.
1 członek Adamus Jan, Czarodziejska 82,
zastępca Pisula Henryk, Skwerowa 35.
2 członek Porczak Marjan, Rynek Dębnicki 3,
zastępca Pankiewicz Walenty, Polna 2.
3 członek Czuj Paweł, Zagrody 10,
zastępca Weiss Adolf, Pułaskiego 11.

Obwód 46.
1 członek Kopczyński Henryk, Madalińskiego 15,
zastępca Ks. Szepieniec Andrzej, Dębowa 5.
2 członek Zdebski Feliks, Pułaskiego 13,
zastępca Skorupski Franciszek, Barska 31.
3 członek Butwin Kazimierz, Różana 9,
zastępca Turek Józef, Rybacka 24.

Obwód 47.
1 członek Ks. Małysiak Juljusz, Senatorska 19,
zastępca Jezierski Adam, Kościuszki 23.
2 członek Konturek Wojciech, Senatorska 3,
zastępca Zemanek Franciszek, Kościuszki 3.
3 członek Dr. Grzybowski Stefan, Słoneczna 31,
zastępca Kłapa Ferdynand, Słoneczna 19.

Obwód 48.
1 członek Korolewicz Wincenty, Ujejskiego 4,
zastępca Feldman Abraham, Kościuszki 29.
2 członek Inż. Burkiewicz Władysław, Aleja Krasińskiego 28,
zastępca Dębowski Fryderyk, Al. Krasińskiego 32.
3 członek Zacharjasz Stan., Aleja Krasińskiego 18,
zastępca Mazanek Franciszek, Krasickiego 10.

Obwód 49.
1 członek Dr. Maślanka Józef, Król. Jadwigi 7,
zastępca Sabatowiczowa Janina, Słoneczna 31.
2 członek Skalski Edmund, Król. Jadwigi 81,
zastępca Inż. Flisowski Stanisław, Król. Jadwigi 170.
3 członek Konieczny Jan, Włóczków 6,
zastępca Juchowski Władysław, Kościuszki 31.

Obwód 50.
1 członek Kopczyński Teodor, Emaus 4,
zastępca Łoziński Stefan, Kraszewskiego 11.
2 członek Kulinowski Stanisław, Gontyna 6,
zastępca Praschil Juljan, Anczyca 1.
3 członek Karton Stanisław, Słoneczna 21,
zastępca Jakóbek Jan, Kościuszki 19.

Obwód 51.
1 członek Wojtyga Stanisław, Kawiory 2,
zastępca Czachowski Adam, Konarskiego 11.
2 członek Gajewski Karol, Konarskiego szkoła,
zastępca Dr. Krzemecki Andrzej, Czarnowiejska 30.
3 członek Kaflikiewicz Józef, Kochanowskiego 14,
zastępca Fleszer Michał, Józefitów 16.

Obwód 52.
1 członek Dr. Grzybowski Konstanty, J. Lea 23,
zastępca Wilczyński Kazimierz, Urzędnicza 13.
2 członek Rompała Stanisław, J. Lea 55,
zastępca Kusek Stanisław, J. Lea 43.
3 członek Ścibor Ignacy, J. Lea 41,
zastępca Solecki Aleksander, Urzędnicza 24.

Obwód 53.
1 członek Dr. Nowak Juljan, Wyspiańskiego 4,
zastępca Podgórski Michał, Wybickiego 5.
2 członek Dr. Mazur Edward, Sienkiewicza 2,
zastępca Hajdziński Ignacy, Czarnowiejska 82.
3 członek Rosół Piotr, Kazimierza W. 44,
zastępca Witek Piotr, Kazimierza W. 81.

Obwód 54.
1 członek Lazar Ludwik, Gnieźnieńska 1,
zastępca Bąkowski Marjan, J. Lea 53.
2 członek Gwóźdź Wojciech, Kazimierza W. 116,
zastępca Łysiak Łukasz, Racławicka 2.
3 członek Siatka Marjan, Łączna 6,
zastępca Majer Marjan, Czarnowiejska 4.

Obwód 55.
1 członek Prochal Karol, Mazowiecka 52,
zastępca Kański Wincenty, Lubelska 5.
2 członek Chudzik Stanisław, Zbożowa 5,
zastępca Kuszewski Antoni, Aleja Królewska 18.
3 członek Stroński Karol, Mazowiecka 47,
zastępca Jędras Jakób, Prądnicka 76.

Obwód 56.
1 członek Przybyś Kazimierz, Mazowiecka 139,
zastępca Niedźwiecki Jan, Mazowiecka 67.
2 członek Spałek Władysław, Mazowiecka 37,
zastępca Bohdanowicz Tadeusz, Poznańska 20.
3 członek Malski Franciszek, Mazowiecka 135,
zastępca Dutkiewicz Marjan, Mazowiecka 14.

Obwód 57.
1 członek Koziołek Stefan, Żytnia 17,
zastępca Boniakowski Edward, Celarowska 19.
2 członek Marczak Józef, Mazowiecka 64,
zastępca Bętkowski Zygmunt, Rakowicka 37.
3 członek Bieńczycki Jan, Wiśniowa 8,
zastępca Procner Antoni, Kątowa.

Obwód 58.
1 członek Ziffer Henryk, Słoneczna 31,
zastępca Mech Szczepan, Chodkiewicza 6.
2 członek Piotrowski Jan, Żółkiewskiego 15,
zastępca Olczak Zygmunt, Chodkiewicza 19.
3 członek Fiut Onufry, Grzegórzecka 45,
zastępca Galiszkiewicz Wojciech, Żółkiewskiego 26.

Obwód 59.
1 członek Turza Stefan, Mogilska 31,
zastępca Nalepa Stanisław, Grzegórzecka 15.
2 członek Apostolnik Piotr, Gliniana 8,
zastępca Karwat Karol, Mogilska 78.
3 członek Węgłowski Michał Dunajewskiego 15,
zastępca Ślusar Jan, Mogilska 96.

Obwód 60.
1 członek Dziedzic Jan,
zastępca Długosz Józef, Grzegórzecka 117.
2 członek Nalepa Jan, Miedziana 38,
zastępca Kotusiński Franciszek, Grzegórzecka 132.
3 członek Bando Józef, Jachowicza 1,
zastępca Wiatr Szczepan, Grzegórzecka 124.

Obwód 61.
1 członek Cieślik Franciszek, Saska 11,
zastępca Lachnitt Władysław, Sarmacka 4.
2 członek Kordys Mieczysław, Krzywda 40,
zastępca Siwek Jan, Myśliwska 56.
3 członek Maniecki Józef, Myśliwska 50,
zastępca Lorek Józef, Płaszowska 98.

Obwód 62.
1 członek Onderko Kazimierz, Podskale 16,
zastępca Brühand Chiel, Plac Zgody 16.
2 członek Florek Mieczysław, Rydlówka 7,
zastępca Chujar Adam, Czyżówki 21.
3 członek Kaim Marcin, Kalwaryjska 54,
zastępca Wąsik Jan, Bonarka 16.

Obwód 63.
1 członek Płatek Władysław, Długosza 3,
zastępca Vielfreund Pinkus Rejtana 5.
2 członek Jaworski Jan, Serkowskiego 11,
zastępca Mateczny Antoni, Bonarka 1.
3 członek Jadowski Marjan, Kalwaryjska 8,
zastępca Dobosz Roman, Kalwaryjska 73.

Obwód 64.
1 członek Kontnowski Józef, Zamojskiego 44,
zastępca Zachara Stanisław, Zamojskiego 29.
2 członek Gnida Jan, Smolki 8,
zastępca Bętkowski Franciszek, Zamojskiego 1.
3 członek Dr. Kropatsch Karol, Rękawka 22,
zastępca Katz Samuel, Celna 8.

Obwód 65.
1 członek Cendrowski Marjan, Salinarna 8,
zastępca Wojciechowski Walerjan, Józefińska 16.
2 członek Oplustil Jan, Przemysłowa 1,
zastępca Liszkowicz Antoni, Lwowska 44.
3 członek Rachwał Stanisław, Wielicka 12,
zastępca Stankiewicz Franciszek, Lwowska 36.

Obwód 66.
1 członek Pierzchała Jan, Krakusa 30,
zastępca Furtak Dominik.
2 członek Staszewski Tadeusz, Józefińska 21,
zastępca Kolasa Piotr, Plac Zgody 17.
3 członek Wołkowski Antoni, Kalwaryjska 74,
zastępca Tislowitz Mojżesz, Krakusa 6.

Obwód 67.
1 członek Stoch Władysław, Salinarna 7,
zastępca Jakóbiec Paweł, Traugutta 24.
2 członek Dyrcz Józef, Traugutta 9,
zastępca Szlabiński Henryk, Dąbrowskiego 14.
3 członek Pikans Franciszek, Kalwaryjska 18.
zastępca Spingarn Józef, Lwowska 17.

Obwód 68.
1 członek Królikowski Piotr, Al. Dębowskiego 10,
zastępca Dyląg Wojciech, Lwowska 40.
2 członek Kolkiewicz Tadeusz, Przystanek 4,
zastępca Tyrański Jan, Wałowa 9.
3 członek Matzner Godel, Józefińska 33,
zastępca Dr. Morgenbesser Leon, św. Kingi 7.

Obwód 69.
1 członek Wieczorek Wincenty, Rękawka 4,
zastępca Dobrowolski Ignacy, Rękawka 3.
2 członek Szot Franciszek, Rękawka 23,
zastępca Dr. Goldstein Roman, Węgierska 16.
3 członek Torn Jakób, Stroma 4,
zastępca Miszczyński Leon, Grodzka 9.

Obwód 70.
1 członek Kubicki Jan, Aleja pod Kopcem 8,
zastępca Słowik Stanisław, Wielicka 51.
2 członek Abrahamer Marek, Wapienniki Libana.
zastępca Gąsowski Kazimierz, Płaszów, stacja kol.
3 członek Herzig Dawid, Krakusa 22,
zastępca Piwowarczyk Jan, Marjewskiego 13.

Sprawozdania z posiedzeń Sekcyj i Komisyj Rady miejskiej.

Dnia 4 września b. r. odbyło się pod przewodnictwem wiceprezydenta miasta Dra Piotra Wielgusa **posiedzenie Sekcji prawniczej Rady miejskiej,** na którem uchwalono przedłożyć Radzie miejskiej wnioski w sprawie zatwierdzenia projektu regulaminu czynności komisji rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności m. Krakowa, oraz Komunalnej Podgórskiej Kasy Oszczędności m. Krakowa.

Dnia 19 września b. r. odbyło się pod przewodnictwem prezydenta miasta Inż. Karola Rollego **posiedzenie Sekcji gospodarczej Rady miejskiej**, na którem uchwalono nabyć część parcel gruntowych w obszarze przeznaczonym pod budowę przyszłego portu w Dz. XXI, postanowiono sprzedaż gruntu w Dz. XX celem wyrównania granic, przyjęto wnioski Magistratu w sprawie oddania gruntu przy ul. Sienkiewicza na prawie zabudowy Wyższemu Studjum Handlowemu na dalszą rozbudowę tej szkoły, w końcu zatwierdzono ofertę na roboty adaptacyjne w szkołach miejskich przy ul. Mazowieckiej.

Dnia 25 września b. r. odbyło się pod przewodnictwem radcy m. Karola Łuczki **posiedzenie Komisji administracyjnej Rady miejskiej**, na którem uchwalono pobierać w roku budżetowym 1931/32 dodatki gminne do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków w dotychczasowej wysokości 100% przy wyrobie, a 200% przy sprzedaży trunków, również w dotychczasowej wysokości uchwalono pobierać opłaty mytnicze 10 gr. od zwierzęcia domowego, idącego luzem, 40 gr. od zwierzęcia w zaprzęgu, 2 zł. od samochodu osobowego, ciężarowego i od doczepek, 3 zł. od autobusów.

Dnia 30 września b. r. odbyło się pod przewodnictwem prezydenta miasta Inż. Karolla Rollego **posiedzenie Komisji drogowo-kanałowej Rady miejskiej**, na którem zatwierdzono szereg projektów budów kanałów miejskich w ul. Podskale, Kazimierza Wielkiego, Twardowskiego i na gruntach położonych między ul. Konopnickiej, a ul. Smolki i między ul. Kalwaryjską, a Krasickiego i chodników w ul. Bernardyńskiej, Pasterskiej i na pl. Kossaka, poczem załatwiono wnioski w sprawie zaprowadzenia, względnie intenzywniejszego oświetlenia Aleji 3-ch Wieszczów, ul. Krowoderskiej, Żółkiewskiego, Spadzistej, Chodkiewicza, Grabowskiego, oraz plant między ul. Potockiego, a Szpitalną i wnioski w sprawie regulacji rzeki Białuchy.

Nakładem Gminy m. Krakowa. — Odbito w Drukarni Związkowej w Krakowie, ul. Mikołajska 13, pod kier. Józefa Dziubanowskiego.